

Ügyiratszám: DH-26149-1/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (8. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: **Tanács**) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

h a t á r o z a t o t .

A Tanács a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként öt elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az elektronikus hírközlő hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 164/2005.(VIII.16.) Korm. rendelet (továbbiakban: ANFT) 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹ alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein (továbbiakban: **1. sz. érintett piac**).
2. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein (továbbiakban: **2. sz. érintett piac**).
3. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – a Struktúraterv melléklete függelékének F2. pontja, továbbá az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein (továbbiakban: **3. sz. érintett piac**).
4. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein (továbbiakban: **4. sz. érintett piac**).
5. Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján

¹ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján a „Közlemények”, „Szám és címgazdálkodás”, „Földrajzi számozási körzetekhez tartozó települések” rovatban.

meghatározott – 29. hívószámú számozási területén (továbbiakban: **5. sz. érintett piac**).

Ezen érintett piacokon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és ismételten jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

1. Az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928).
2. A 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg.: 13-10-040575).
3. A 3. számú érintett piacon a Hungarotel Távközlési Zrt.-t (1113 Budapest, Bocskai út 134-146., cg.:01-10-043040).
4. A 4. számú érintett piacon az Emitel Távközlési Zrt.-t (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41., cg.: 06-10-000154).
5. Az 5. számú érintett piacon a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36., cg.: 01-09-873734).

I.A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Magyar Telekom Nyrt., az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt., az Emitel Távközlési Zrt., valamint a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. (a továbbiakban együtt „**Kötelezett Szolgáltató**”) tekintetében a jelen határozatban (a továbbiakban „**Határozat**”) az alábbi kötelezettségeket határozza meg:

- a) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatókra az 1., 2., 3., 4., és 5. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az : elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: **Eht.**) 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét az alábbiak szerint módosítja:

A Kötelezett Szolgáltató referenciacajánlat készítésére és annak nyilvánosságra hozatalára vonatkozó kötelezettségét a Tanács úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató **nem köteles** új referenciacajánlat Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott saját referenciacajánlatában foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58.§ (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerinti kérelemre történő, a Tanács által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciacajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a fenti, rá vonatkozó határozatban jóváhagyott referenciacajánlat forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, a Kötelezett Szolgáltató köteles referenciacajánlatát az Eht. 60. §-a szerint módosítani, amelynek során köteles továbbra is megfelelni a referenciacajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: **Hszr.**) foglalt, a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatót a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a Kötelezett Szolgáltató a referenciaajánlatát köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat c) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani.

- b) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének I. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni.

A Kötelezett Szolgáltató számviteli szétválasztási kimutatást a kötelezettség hatálya alatt az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt. A DH-664-138/2005. számú határozat alapján a Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettsége a jelen határozat közzétételének napját követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a jelenleg hatályos kötelezettség szerint kell eljárni.

- c) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (ideértve az Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségalapú díjakon köteles nyújtani, de a költségalapú díjakat a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával köteles kialakítani.

A Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott saját referenciaajánlatok forgalmi díjaitól, akkor Kötelezett Szolgáltató köteles ennek megfelelően referenciaajánlatát az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

A Kötelezett Szolgáltató köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, illetve a jelen határozatban rögzített feltételeknek, a Tanács jóváhagyja azokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató nem nyújtja be a Tanácshoz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a Kötelezett Szolgáltató által kialakított díjak nem felelnek meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a Kötelezett Szolgáltató által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közlését követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a rá vonatkozó DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 és DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjakat a Kötelezett Szolgáltató köteles a határozat közlésétől számított 120. napig alkalmazni (költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A Kötelezett Szolgáltató díjainak hatóság általi megállapításához, a költségek ellenőrzésére a Tanács az Eht 108. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően BU-LRIC módszert is felhasználhat.

- d) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatókra a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek”-et az alábbiak szerint módosítja.

A Tanács a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeménnyezéssel kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén az alábbi tartalommal:

A kötelezettség teljesítése során a szolgáltató köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a szolgáltató:

- da) jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
- db) jelen határozat közlését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
- dc) jelen határozat közlését követő 30 napon belül a Magyar Telekom Budapesten, valamint legalább három további regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül valamennyi előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,
- dd) jelen határozat közlését követő 30 napon belül az Emitel Távközlési Zrt., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. köteles

legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a kötelezett valamennyi előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,

de) a dc) és dd) pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26154-2/2007. sz. határozata rendelkező része dc)-dd) pontjaiban kötelezővé tett hozzáférésekkel.

II.

a) Amennyiben jelen határozat jogerőre emelkedését követően bármely kötelezett szolgáltató tekintetében jogutódlás következik be, akkor a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szerinti jogutódja(i) lép(nek), és a jogelődre jelen határozatban megállapított kötelezettségek ezen jogutódo(ka)t terhelik.

Egyetemes (általános) jogutódlás esetén a jogelődöt jelen határozat alapján terhelő valamennyi kötelezettség annak a jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t.

Amennyiben jelen határozatban jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató a tevékenysége végzésének feltételeit a felek akaratelhatározása alapján harmadik személy szolgáltató(k)ra átruházza (ügyleti vagy egyedi jogutódlás), úgy ezen harmadik szolgáltató(k) a korábbi jelentős piaci erejű szolgáltató jogutódjának minősül(nek), és az(oka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, a jelen határozatban meghatározott tartalommal.

b) **Amennyiben az Emitel Távközlési Zrt. (a továbbiakban: Emitel) Magyar Telekom Nyrt.-be (a továbbiakban: Magyar Telekom) történő beolvadását a cégbíróság jelen határozat kézhezvételét megelőző vagy azt követő dátummal bejegyzi, akkor a jogutód Magyar Telekom a következők szerint köteles a rendelkező rész I. pontja szerint módosított, a jogelődöket terhelő kötelezettségeket teljesíteni:**

1. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre vonatkozó, DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom **2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszakra nem köteles** új referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásra történő benyújtására, hanem a Tanács által a DH-385-19/2006 és DH-388-17/2006 számú határozatokkal részben jóváhagyott részben megállapított referenciaajánlatokban foglalt feltételeknek, valamint az időközben az Eht. 58.§ (8) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 60. § szerinti kérelemre történő, a Tanács által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat, azzal; hogy a DH-385-19/2006. határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein, míg a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott –77, 78, 79 hívószámú számozási területein köteles alkalmazni.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított, az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42,

44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területeire vonatkozó híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a DH-385-19/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, illetve amennyiben a jogutód Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozó híváskezdeményezési forgalmi díjak eltérnek a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat forgalmi díjaitól, továbbá amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, a jogutód Magyar Telekom köteles a fenti számozási körzetekre vonatkozó referenciaajánlatokat az Eht. 60. §-a szerint módosítani, amelynek során köteles továbbra is megfelelni a Hszr.-ben foglalt, a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatásra alkalmazható előírásoknak.

Jelen kötelezettség a jogutód Magyar Telekomot a határozat kézhezvételétől terheli, azzal, hogy amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi, akkor a jogutód Magyar Telekom a fenti referenciaajánlat(ka)t köteles az Eht. 60. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt/azokat a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül – jelen határozat II. b) 3. pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával egyidejűleg – a Tanácsnak jóváhagyásra benyújtani.

A fentiekben meghatározott **2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül** a jogutód Magyar Telekom köteles – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozóan egy dokumentumba foglalt, valamennyi fenti hívószámú körzetre vonatkozóan egységes feltételrendszert tartalmazó referenciaajánlatot a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani, azzal, hogy ezen referenciaajánlat Tanács általi jóváhagyásának időpontjáig a DH-385-19/2006. határozattal jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait továbbra is – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területeire kiterjedően, míg a DH-388-17/2006 számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatot, illetve annak időközben a Tanács által jóváhagyott módosításait – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire kiterjedően köteles alkalmazni.

2. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a jelen határozat rendelkező részének I. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére az Eht. 62. § (1) bekezdésében foglalt időpontig jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni. A jogutód Magyar Telekom a számviteli szétválasztási kimutatást úgy köteles elkészíteni, hogy az tartalmazza mind az átalakítási vagyონmérleg fordulónapjáig beolvadással

megszűnt Emitel számviteli szétválasztási kimutatását, mind a Magyar Telekom beolvadás megtörténte előtti és utáni számviteli szétválasztási kimutatását is.

A jogutód Magyar Telekom a fentiek alapján összeállított számviteli szétválasztási kimutatást az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint 2008. június 30. napjáig, majd a kötelezettség hatálya alatt a jogutód Magyar Telekomra vonatkozó egységes számviteli szétválasztási kimutatást a további év(ek)re vonatkozóan naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére jóváhagyásra benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásban dönt.

3. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre vonatkozó, DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „kötségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget akként módosítja, hogy a jogutód Magyar Telekom a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (ideértve az Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas Internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat költségalapú díjakon köteles nyújtani, de a jogutód Magyar Telekom a fenti kötelezettséget a **2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időre** választása szerint úgy köteles teljesíteni, hogy

- Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül külön-külön köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó és - az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségalapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani; vagy
- Jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül köteles a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletben meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó külön költségalapú díjakat kialakítani, és azokat a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani. Az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan a jogutód Magyar Telekom szintén köteles a költségalapú díjakat a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtani, de a Tanács a jóváhagyásra benyújtott díjak tekintetében költségalapúság követelményét kielégítőnek tekinti és ezen körzetekre vonatkozó híváskezdeményezési díjakat valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjait jóváhagyja, ha azok a jogutód Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjait egyes

díjanként számítva legfeljebb azzal a százalékos különbséggel haladják meg, amely százalékos különbség jelen határozat közzétekor hatályos – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó díjak és – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó díjak között fennáll.

Amennyiben a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy a Tanács által megállapított híváskezdeményezési forgalmi díjak és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjai eltérnek a Tanács által a DH-385-19/2006 és a DH-388-17/2006 számú határozatokban jóváhagyott referenciaajánlatok forgalmi díjaitól, akkor a jogutód Magyar Telekom köteles ennek megfelelően az adott referenciaajánlatot az Eht. 60. §-a szerint módosítani.

A jogutód Magyar Telekom köteles a Tanács számára bizonyítani, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a jelen mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a jogutód Magyar Telekom nem nyújtja be a Tanácshoz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és a Tanács által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a jogutód Magyar Telekom által kialakított díjak nem felelnek meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a Tanács a jogutód Magyar Telekom által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a jogutód Magyar Telekom a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közzétételét követő napon lép hatályba.

A Tanács által jóváhagyott vagy megállapított díjak jelen határozat közzétételét követő 121. napon lépnek hatályba azzal, hogy a jogutód Magyar Telekom a DH-385-19/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan, a DH-388-17/2006 számú határozattal jóváhagyott vagy megállapított díjakat pedig – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozóan köteles a határozat közzétételétől számított 120. napig alkalmazni (költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

A fentiekben meghatározott **2008. május 31. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követő 30 napon belül** a jogutód Magyar Telekom köteles – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire vonatkozóan a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest jelen határozat rendelkező részének II. sz. mellékletében meghatározott módosításokkal rögzített költségszámítási módszer (LRIC) alkalmazásával egységes költségalapú díjakat kialakítani, és azt a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtani; azzal, hogy ezen új díjak Tanács általi jóváhagyásának

időpontjáig köteles a jelen határozat közlését követő 30 napon belül a Tanács részére jóváhagyás végett – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein és – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein nyújtott híváskezdeményezés szolgáltatásra vonatkozó, Tanács által jóváhagyott vagy megállapított egységes díjakat alkalmazni.

4. A Tanács a Magyar Telekomra és az Emitelre a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket az alábbiak szerint módosítja:

A Tanács a jogutód Magyar Telekomot a híváskezdeményezés szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására kötelezi erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén az alábbi tartalommal:

A kötelezettség teljesítése során a jogutód Magyar Telekom köteles megfelelni a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt előírásoknak. E kötelezettség teljesítése érdekében a jogutód Magyar Telekom:

- jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáférést,
- jelen határozat közlését követően gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni az Eht. 86. §-ával összhangban, továbbá
- **jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra** Budapesten, valamint az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein található legalább három további regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül valamennyi ezen hívószámú körzeteiben előfizetői hozzáférési ponttal rendelkező előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,
- **jelen határozat kézhezvételét követő 30 napon belül 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszakra** az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott –77, 78, 79 hívószámú számozási területein köteles legalább egy olyan összekapcsolási pontot vagy pontokat kijelölni, amelyen vagy amelyeken keresztül a valamennyi ezen hívószámú körzeteiben előfizetői hozzáférési ponttal rendelkező előfizetője elérheti a jogosult szolgáltatót,
- a fenti két pont szerint kijelölt hozzáférésnek vagy hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac (9. sz. piac) piacelemzési határozata rendelkező része II. b) 4. pont 3. és 4. francia bekezdésében kötelezővé tett hozzáférésekkel.

A fenti 2008. június 30. napjáig terjedő átmeneti időszak elteltét követően a jogutód Magyar Telekom köteles az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 valamint 77, 78, 79 hívószámú számozási területeire is vonatkozóan Budapesten és legalább három

regionális központban lehetővé tenni, hogy az itt kialakított összekapcsolási pontokon keresztül valamennyi előfizetője elérhesse a jogosult szolgáltatót.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa DH-26149-2/2007. számú határozat rendelkező részének I. számú melléklete

A Tanács határozatában kirótt számviteli szétválasztás kötelezettség pontos tartalmának meghatározása

A Tanács a jelen határozat szerint a kötelezett szolgáltatókra kirótt számviteli szétválasztási kötelezettség alkalmazására vonatkozó elveket, formát, módszert és a kimutatások tartalmát az Eht. 105. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel az elektronikus hírközlési tevékenység elkülönítéséről, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelet (jelen melléklet alkalmazásában, a továbbiakban: Rendelet) 4. § (1) bekezdésére – az alábbiak szerint határozza meg.

A kötelezett szolgáltató a számviteli szétválasztás kötelezettségét – a Rendelet 4. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazásra tekintettel - az alábbiak szerint köteles teljesíteni.

Értelmező rendelkezések

1. Ezen határozat alkalmazásában:

- a) *Helyhez kötött alaphálózat:* a kötelezett szolgáltató helyhez kötött elektronikus hírközlési hálózatának forgalom érzékeny összetevője.
- b) *Mobil alaphálózat:* a mobil rádiótelefon hálózat forgalom érzékeny összetevője.
- c) *Egyéb tevékenység:* a szolgáltató azon üzletága, amely a szolgáltató által nyújtott egyéb, a hozzáférési hálózathoz, a helyhez kötött alaphálózathoz, a mobil alaphálózathoz, a helyhez kötött kiskereskedelemhez vagy a mobil kiskereskedelemhez nem tartozó, nem elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújt. Ide tartozik a (vég)berendezések értékesítése, javítása, bérbeadása, a harmadik személy részére nyújtott építési-szerelési szolgáltatások; valamint a hasonló jellegű, más üzletághoz nem tartozó szolgáltatások. Az egyéb tevékenységekhez sorolandó továbbá a befektetett pénzügyi eszközök értéke.
- d) *Hozzáférési hálózat:* a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely tartalmazza az előfizetőtől az alaphálózat oldali vonalkártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a vonalkártyát és a DSL eszközöket is.
- e) *Helyhez kötött kiskereskedelem:* a szolgáltató azon üzletága, amely mindazon tevékenységeket tartalmazza, melyek a szolgáltató által, a helyhez kötött elektronikus hírközlési hálózaton nyújtott szolgáltatások előfizetőknek (végfelhasználóknak) történő értékesítésével kapcsolatosak.
- f) *Mobil kiskereskedelem:* a szolgáltató azon üzletága, amely mindazon tevékenységeket tartalmazza, melyek a szolgáltató által, a mobil rádiótelefon hálózaton nyújtott előfizetői szolgáltatások előfizetőknek történő értékesítésével kapcsolatosak.
- g) *Társszolgáltató:* az a szolgáltató, amely ellenérték fejében elektronikus hírközlési szolgáltatásokat saját elektronikus hírközlési szolgáltatása nyújtásához igénybe vesz vagy továbbértékesít.
- h) *Transzfer:* a szolgáltató egyik üzletága által a szolgáltató másik üzletága részére nyújtott szolgáltatás, ahol a szolgáltatás ellenértékét a nyújtott szolgáltatás mennyisége és a transzferár szorzata határozza meg.
- i) *Tárgyév:* az az év, amelyre vonatkozóan a számviteli szétválasztási kimutatás készül, azaz az utolsó lezárt, auditált pénzügyi év.
- j) *Bázisév:* a számviteli szétválasztási kimutatás készítése esetén a tárgyévet megelőző év.

2. A jelen mellékletben nem definiált meghatározások, fogalmak tekintetében a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú mellékletében foglalt hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó módszertanban szereplő meghatározások – az alábbi kivétellel – változatlan tartalommal alkalmazandók. A B. 45. pontban definiált „*Számvitel-alapú eszközérték és értékcsökkenés számítási módszer*” azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tárgyév végi nettó helyettesítési értéknek (NRC) a tárgyév végi GRC-hez viszonyított aránya a tárgyév végi nettó és bruttó könyv szerinti eszközértékek arányával legyen egyenlő.

A Hatóság által számviteli szétválasztásra kötelezett jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó általános szabályok

3. A Kötelezett Szolgáltató köteles az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásait úgy elkészíteni, hogy

- a) az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatások az üzletágak valós bevételeit és költségeit, valamint befektetett tőkéjét tükrözzék;
- b) a transzferek alkalmazása során, a számviteli szétválasztás kimutatásaiban az üzletágak gazdasági teljesítményének pontos bemutatása során az adott szolgáltatások bevételei ott jelenjenek meg, ahol a szolgáltatás érdekében felmerült költségek keletkeznek;
- c) a költségek és bevételek azokra a termékekre és szolgáltatásokra kerüljenek felosztásra, amelyek azok felmerülését okozták (ennek érdekében a tevékenységalapú felosztást kell alkalmazni);
- d) a felosztás objektíven tükrözze az egyes üzletágak eredményét;
- e) a tárgyévi kimutatás tartalmazzon jelzést a kimutatások alapelveiben bekövetkező jelentős változtatás hatására vonatkozóan, ahol a változás előző évet érintő hatását is be kell mutatni;
- f) a szolgáltató a számvitelileg szétválasztott üzletágak kimutatásainak elkészítése során az átlátható költségfelosztási alapelvek szerint járjon el;
- g) az üzletágak kimutatásai tartalmazzák azon transzferköltségeket és transzferbevételeket, melyek akkor merülnek fel, amikor egy adott üzletág más üzletág szolgáltatását veszi igénybe annak érdekében, hogy saját szolgáltatását nyújthassa, vagy más üzletágnak szolgáltatást nyújt. A kimutatásoknak világosan be kell mutatniuk ezen a szolgáltató üzletágai között transzferált illetve más szolgáltatóknak nyújtott azonos szolgáltatások azonos értékét;
- h) a számviteli szétválasztás modelljében a költségfelosztásra a teljesen felosztott költségek módszertana (a továbbiakban: FDC) szerint kerüljön sor. Az FDC módszertan alkalmazása során a kötelezett szolgáltatóknak a 14. pontban leírtaknak megfelelően kell eljárnia.
- i) a költségfelosztást múltbeli költségek (a továbbiakban: HCA) és a folyó költségek módszertana (a továbbiakban: CCA) szerinti költségekkel is el kell végezni. A CCA módszernél a beszámolás évére vonatkozóan, a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú mellékletében előírt eszközátértékelési módszereket kell alkalmazni. Működési költségeket átértékelni nem kell, mivel azok az adott időszak folyó piaci árain kerülnek könyvelésre.

j) a tőkeköltség értékének megállapításánál a beszámolás évének utolsó napján hatályos WACC-szorító értékét kell alapul venni. Az üzletági kimutatások elkészítése során a tőkeköltséget nem kell az üzletági költségek között szerepeltetni, a transzferárak azonban a tőkeköltséget is tartalmazzák.

k) a kimutatások alapját a HCA módszertan szerinti költségelszámolás képezze, amelyet módosítani kell a CCA módszertan szerinti különbözettel.

4. A költségek és ráfordítások felosztásának alapjául szolgáló költségelszámítási modellre vonatkozó követelményeket a jelen határozat *A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása* című II. számú melléklete tartalmazza.

A transzferek kialakításának módszere

5. (1) A számviteli szétválasztásra kötelezett szolgáltató köteles az üzletágak közötti transzferek költségeit és bevételeit kimutatni, oly módon, mintha ezen üzletágak szervezetileg elkülönült gazdálkodó szervezetek lennének.

(2) A kötelezett szolgáltató által saját üzletága részére nyújtott hálózati ill. hozzáférési szolgáltatás transzferárát a következőképpen köteles meghatározni.

Kötelezettnek a transzferár kialakítása során a **szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatásokra épülő termékek esetén**

a) a forgalmi jellegű kiskereskedelmi szolgáltatások Helyhez kötött alaphálózat-Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Helyhez kötött alaphálózat- Mobil kiskereskedelem közötti transzfereinek elszámolásához az adott időszakra érvényes nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatások díjaiból kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott LRIC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítani kell.

A hálózati elemek módosított egységköltségét a kiskereskedelmi hívásokra jellemző átlagos hívásutak alapján kell súlyozni és ezáltal adódik az egyes kiskereskedelmi hívások Helyhez kötött alaphálózat-Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Helyhez kötött alaphálózat-Mobil kiskereskedelem közötti transzferára.

b) mobil rádiótelefon hálózati szolgáltatás Mobil alaphálózat - Helyhez kötött kiskereskedelem, illetve Mobil alaphálózat - Mobil kiskereskedelem közötti transzferárát a következőképpen kell kialakítani. Valamennyi mobil rádiótelefon hálózati transzfer szolgáltatás árát FDC-CCA módszertan szerint képzett egységköltség alapján kell kialakítani. A transzferár tartalmazza a szolgáltatás nyújtásához igénybe vett üzletági befektetett tőke tőkeköltségét is. A hangszolgáltatások esetében a szolgáltatások első lépésben kiszámolt FDC-CCA szerinti egységköltségét összhangba kell hozni a mobil alaphálózat szabályozott szolgáltatási díjaival. Amennyiben a szabályozott díj és a kiszámolt végződtetési egységköltség eltérnek, a transzfer szolgáltatások egységköltségének kalkulációjára használt hálózati elemekhez a szabályozott díj/kiszámolt ár aránya szerint korrigált hálózati elem egységköltségek értékét kell rendelni. A hálózati elemek ilyenformán módosított egységköltségei és a kiskereskedelmi szolgáltatásokra jellemző hálózati elem használat (útvonal tényezők) felhasználásával kell előállítani az egyes belső szolgáltatások transzferárát.

c) a hozzáférési hálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem hozzáférési szolgáltatásai közötti elszámoláshoz a fémcsatlakozások teljes átengedésének adott időszakra érvényes nagykereskedelmi díjából kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott FDC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítani kell.

A transzferdíjat ki kell egészíteni azon eszközök (pl. vonalkártya) FDC-HCA szerint kalkulált költségével, amelyek nem részei a szabályozott ár hálózati elemeinek.

d) a hozzáférési hálózat és a kiskereskedelmi ADSL szolgáltatások közötti elszámoláshoz a helyi bitfolyam hozzáférés átengedésének adott időszakra érvényes nagykereskedelmi díjaiból kell kiindulnia. A nagykereskedelmi díjat a benyújtott FDC költségmodell alapján fel kell bontania hálózati elemekre. Amennyiben a szabályozott és a benyújtott díj (egységköltség) eltér, a hálózati elemek egységköltségét a szabályozott/benyújtott díj (egységköltség) arányában (egyenes arányban) módosítani kell. Nem helyi (magasabb hálózati hierarchia szintű) bitfolyam hozzáférés átengedése esetén az FDC költségmodell releváns hálózati elemeinek költségei vehetők figyelembe.

e) a bérelt vonali szolgáltatások esetén a hozzáférési hálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem üzletág, a hozzáférési hálózat és a mobil kiskereskedelem üzletág, a helyhez kötött alaphálózat és a helyhez kötött kiskereskedelem üzletág, valamint a helyhez kötött alaphálózat és a mobil kiskereskedelem üzletág között bonyolítandó elszámoláshoz a bérelt vonalak nagykereskedelmi szolgáltatásából ill. annak szabályozott díjából kell kiindulnia. Ebből kell elkülönítenie a végződtetési szegmensre és a trónk szegmensre vonatkozó díjrészt a bérelt vonalak nagykereskedelmi díjának költségalapúságát bizonyító benyújtott költségmodell, illetve kalkuláció alapján, az abban szereplő hálózati elemek költségeinek nevezett szolgáltatásokhoz rendelésével.

Kötelezett a nagykereskedelmi értékesítési és számlázási költségeket a transzferárban nem érvényesítheti, tehát a szabályozott nagykereskedelmi díjakból ezeket le kell vonnia, továbbá ennek megvalósulását és megfelelőségét részletes kalkulációval és magyarázattal bizonyítani is kell.

Amennyiben a beszámolás évében több szabályozott ár volt érvényben, akkor az adott időszakokra vonatkozó kiskereskedelmi volumenekkel súlyozott díjak átlagát kell kiindulásnak tekinteni a transzferár kialakítása során.

Kötelezettnek a transzferár kialakítása során **nem szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatásokra épülő termékek esetén** pedig az FDC-CCA illetve FDC-HCA (attól függően hogy alaphálózathoz illetve hozzáférési hálózathoz kapcsolódik a szolgáltatás) módszertan szerinti egységköltséggel kell számolnia.

A Kötelezett Szolgáltató köteles legalább a következő mobil kiskereskedelmi és ezeknek megfelelő alaphálózati szolgáltatásokat elkülönítetten bemutatni és azokra transzferárat számítani: mobil bejövő hívás, bejövő SMS, mobil kimenő hívás, hálózaton belüli mobil hívás, kimenő SMS, hálózaton belüli SMS, MMS, GPRS.

Kötelezett ebben az esetben sem veheti figyelembe a nagykereskedelmi értékesítési és számlázási költségeket.

(3) Az egyes üzletágakon belül a tevékenységeket olyan szinten kell részletezni és azokra egységköltséget számolni, hogy ezekből az adott üzletág szolgáltatásai modulárisan összeállíthatók legyenek.

Elkülönítetten kimutatandó üzletágak

6. A kötelezett szolgáltató az elkülönítetten nyilvántartandó üzletágak kimutatása során a hatóság jelen határozatában megállapított üzletágakat a hatóság jelen határozatában rögzített szabályoknak megfelelően köteles elkülönítetten kimutatni.

A kötelezett szolgáltató az alábbi tevékenységeket köteles az alábbiakban feltüntetett üzletágakban nyilvántartani:

- a) *A hozzáférési hálózat vonatkozásában:* az előfizető és az alaphálózat közötti összeköttetés fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott hozzáférési hálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, továbbá ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a hozzáférési hálózathoz tartozó, alábbi nagykereskedelmi szolgáltatásokra: teljes hurok és alhurok átengedés; részleges hurok és alhurok átengedés; helyi bitfolyam hozzáférés; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens; 2 Mbps feletti sáv szélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens; egyéb nagykereskedelmi hozzáférési hálózati szolgáltatások.
- b) *A helyhez kötött alaphálózat vonatkozásában:* a helyhez kötött alaphálózathoz tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott helyhez kötött alaphálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, valamint ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a helyhez kötött alaphálózathoz tartozó, alábbi nagykereskedelmi szolgáltatásokra: hívásindítás és hívásvégződtetés szolgáltatások; IP bitfolyam hozzáférés, illetve nagykereskedelmi ADSL szolgáltatás (DSLAM-tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz); 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens; 2 Mbps feletti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens; egyéb nagykereskedelmi helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások.
- c) *A mobil alaphálózat vonatkozásában:* a mobil alaphálózathoz tartozó eszközök fenntartásával, üzemeltetésével, a társszolgáltatóknak nyújtott mobil alaphálózati szolgáltatásokkal, az ezekhez kapcsolódó közös eszközhasználattal, valamint ezek számlázásával és egyéb tevékenységeivel kapcsolatos költségek, bevételek, illetve befektetett tőke.
- d) *A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág vonatkozásában:* az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje. Ezen belül a költségek és bevételek tovább részletezendők és külön befektetett tőke kimutatás és eredménykimutatás készítendő a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletághoz tartozó szolgáltatásokra, melyek az alábbiak: egyéni előfizetői hozzáférés; üzleti előfizetői hozzáférés; helyi hívások, belföldi távolsági hívások; nemzetközi hívások; tudakozó szolgáltatás; nyilvános távbeszélő állomások szolgáltatása; 2 Mbps feletti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás; 2 Mbps feletti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás; 2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű előfizetői bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás; Internet szolgáltatás elérésére irányuló hívás; mobil rádiótelefon-hálózatba irányuló hívások; egyéni ADSL hozzáférés; üzleti ADSL hozzáférés;

egyéb előfizetői (kiskereskedelmi) tevékenységek (pl. adat és egyéb értéknövelt szolgáltatások).

e) A mobil kiskereskedelem üzletág vonatkozásában: az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje.

f) Az egyéb tevékenység üzletág vonatkozásában: az ezen üzletághoz tartozó tevékenységek költségei, bevételei, illetve befektetett tőkéje.

Bevételek elkülönített kimutatása

7. A kötelezett szolgáltató köteles üzletáganként, illetve a helyhez kötött alaphálózat, a mobil alaphálózat, a hozzáférési hálózat, a helyhez kötött kiskereskedelmi és a mobil kiskereskedelmi üzletág esetében a 6. pontban részletezett szolgáltatások szerint elkülönítetten kimutatni a szolgáltatások értékesítésének nettó árbevételét.

8. A helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó kötelezett szolgáltató a bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) A hozzáférési hálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

- aa)* a hozzáférési hálózati szolgáltatások bevétele társszolgáltatóktól;
- ab)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
- ac)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;

b) A helyhez kötött alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

- ba)* a helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások bevétele társszolgáltatóktól;
- bb)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzferbevételek;
- bc)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek

c) A helyhez kötött kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:

- ca)* forgalmi díjak;
- cb)* hozzáférési díjak
 - cba)* belépési díjak,
 - cbb)* előfizetési díjak,
 - cbc)* az Egyetemes Elektronikus Hírközlési Támogatási Kasszától kapott támogatás,
- cc)* egyéb elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele, beleértve a végberendezések eladásából származó bevétel;

d) Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:

- da)* a telefon szolgáltatáshoz kapcsolódó eszköz bérbeadásból származó bevételt;
- db)* mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;
- dc)* minden, az *da)* és *db)* pontokhoz nem rendelhető bevétel.

9. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó Kötelezett Szolgáltató – amennyiben a Hatóság eltérő szabályokat nem állapít meg – bevételeit az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

a) A mobil alaphálózat bevételei közé kell rendelni a következőket:

- aa)* hálózati szolgáltatások bevétele más szolgáltatótól (ideértve a kapott összekapcsolási díjbevételeket, így a bejövő nemzetközi hívások végződtetési díjbevételét és a társszolgáltatóktól beszedett roaming díjbevételt is, valamint az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat bevételei);
- ab)* a helyhez kötött kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
- ac)* a mobil kiskereskedelmi üzletágtól kapott transzfer bevételek;
- ad)* a mobil alaphálózat egyéb bevétele.

- b) A mobil kiskereskedelem bevételei közé kell rendelni:
- ba) forgalmi díjak;
 - bb) előfizetési díjak;
 - bc) egyéb mobil elektronikus hírközlési kiskereskedelmi tevékenységek bevétele, beleértve a mobilkészülékek eladásából származó bevételt.
- c) Az egyéb tevékenység bevételei közé kell rendelni a következőket:
- ca) a mobil rádiótelefon szolgáltatáshoz kapcsolódó eszköz bérbeadásból származó bevételt.
 - cb) mérnöki tanácsadói tevékenységek bevétele;
 - cc) minden, az a) és b) pontokhoz nem rendelhető bevétel

A költségek, ráfordítások és a befektetett tőke elkülönített kimutatása

10. A kötelezett szolgáltató költségeit és ráfordításait az alábbi felosztás szerint köteles kimutatni:

- a) *A hozzáférési hálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a hozzáférési hálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos költségek, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített hozzáférési hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási, értékesítési és egyéb nagykereskedelmi költségeket.
- b) *A helyhez kötött alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a helyhez kötött alaphálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos költségek, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített helyhez kötött alaphálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási, értékesítési és egyéb nagykereskedelmi költségeket.
- c) *A mobil alaphálózat üzletághoz rendelhető költségek:* a mobil alaphálózat kiépítésével, fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek költsége, beleértve a társszolgáltatóknak értékesített hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos nagykereskedelmi számlázási és egyéb tevékenységek költségét is.
- d) *A helyhez kötött kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek:* a helyhez kötött és a mobil alaphálózattól és a hozzáférési hálózattól kapott költségtranszferek; az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan marketing, helyhez kötött kiskereskedelmi értékesítési, ügyfélszolgálati és kiskereskedelmi számlázási költségek; értékesített végberendezések ELÁBÉ tartalma, egyetemes szolgáltatással kapcsolatos befizetés, egyéb helyhez kötött kiskereskedelmi költségek.
- e) *A mobil kiskereskedelem üzletághoz rendelhető költségek többek között:* a helyhez kötött és a mobil alaphálózattól kapott transzferek ellenértéke, amely megegyezik a helyhez kötött illetve a mobil alaphálózat üzletág transzferbevételeivel; marketing, kiskereskedelmi értékesítési, ügyfélszolgálati és mobil kiskereskedelmi számlázási költségek az előfizetőknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosan; értékesített mobil készülékek ELÁBÉ tartalma, egyetemes szolgáltatással kapcsolatos befizetés, társszolgáltatóktól vásárolt hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos költségek, egyéb mobil kiskereskedelmi költségek.
- f) *Az egyéb tevékenység üzletághoz rendelhető költségek:* minden, az egyéb tevékenységekhez tartozó, az a), b) c), d) és e) pontokhoz nem rendelhető költség (működési költségek, értékcsökkenés, ELÁBÉ).

11. (1) Az átlagos befektetett tőke kalkulációjánál alkalmazandó módosító tételek:

- a) Az üzleti vagy cégérték összegével mind az immateriális javakat, mind a saját tőke értékét csökkenteni kell.
- b) A befektetett tőke nem tartalmazhatja az immateriális javak és tárgyi eszközök értékhelyesbítését.
- c) A hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, amely az éves beszámoló mérlegében a rövidlejáratú kötelezettségek között kerül kimutatásra, a hosszú lejáratú kötelezettségek között kell számításba venni. Hasonlóan kell eljárni a halasztott kamatfizetési kötelezettségek esetében is.

(2) Az átlagos befektetett tőke részét képező immateriális javak és tárgyi eszközök üzletágakhoz rendelésénél a következőképpen kell eljárni:

- a) meg kell határozni, hogy mely eszközök mely üzletágakat szolgálják, és azokhoz kell az értéküket rendelni,
- b) amennyiben valamely eszköz több üzletágot is kiszolgál, az eszközérték üzletágak közötti megbontásánál ugyanazon eszköz amortizációjának üzletágak közötti arányát kell felhasználni és az eljárást dokumentálni, indokolni kell.

A számviteli kimutatások és adatszolgáltatás

12. A kötelezett szolgáltató az alábbi kimutatásokat köteles elkészíteni és a hatóságnak benyújtani:

- a) Kiinduló mérleg és eredménykimutatás a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- b) Üzletági, valamint a 6. pontban az adott üzletágon belül tovább részletezett szolgáltatásokra külön átlagos befektetett tőke kimutatások és eredménykimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- c) Üzletági, valamint a 6. pontban az adott üzletágon belül tovább részletezett szolgáltatásokra külön jövedelmezőségi kimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- d) Összehasonlító kimutatások a mellékletben bemutatott szerkezetben;
- e) Könyvvizsgáló nyilatkozata a modellben szereplő adatok hitelességéről. A nyilatkozatnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:
 - ea) A modell bemenő pénzügyi adatainak egyezősége az auditált eredménykimutatás és az auditált mérleg adatokkal;
 - eb) Az immateriális javak és tárgyi eszközök könyv szerinti bruttó értékének, nettó értékének, értékcsökkenési leírás, leírasi kulcsok értékének egyezősége a kötelezett szolgáltató eszköz nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
 - ec) A modellekben szereplő beszerzési árak egyezősége a tárgyévben érvényes szállítói szerződésekben szereplő árakkal;
 - ed) A költségmodellekben felhasznált műszaki nyilvántartási adatok egyezősége a kötelezett szolgáltató műszaki nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
 - ee) A modellben felhasznált tény naturália adatok (pl. éves értékesített percmennyiség, routing faktor számítás központközi perc adatai) egyezősége a kötelezett szolgáltató számlázási, illetve egyéb nyilvántartási rendszereiben szereplő adatokkal.
- f) költségfelosztási módszertan;
- g) transzfer mátrix, továbbá transzferárak és transzferek mennyiségének kimutatása;
- h) az egyes hálózati elemek és üzleti tevékenységek egységkölségeinek táblázata;

- i)* az egyes definiált szolgáltatások egységkölsége, egységre jutó bevétele;
- j)* Az FDC költségszámítás módszeréről szóló 15. pontban foglaltak, illetve a jelen határozat III. melléklete szerinti költségszámítási modell elektronikus formában;
- k)* az e) pont szerinti könyvvizsgálói nyilatkozat;
- l)* éves beszámoló.

13. A 12. pont a), b), c), d) pontjaiban felsorolt dokumentumokat az FDC költségszámítás módszeréről szóló 15. pontban foglaltak szerinti szabályok alkalmazásával, a 16. pontban bemutatott szerkezetben kell elkészíteni.

14. A 12. pontban felsorolt dokumentumokat az Eht. 62. § (1) bekezdése szerinti határidőig kell a hatóságnak eljuttatni.

(1) A 12. *f)* pont szerinti költségfelosztási módszertannak tartalmaznia kell:

- a)* a költségfelosztás alapelveit és pontos módszertanát olyan részletezettséggel, hogy annak alapján a modell könyvvizsgálata elvégezhető legyen (a főkönyvi kivonatban szereplő számlák felosztási menetének leírásával);
- b)* az üzletágak és szolgáltatások pontos meghatározását, valamint azok egymáshoz rendelésének módját;
- c)* a transzferek rendszerének kialakítási és működési módszertanát;
- d)* a felhasznált egyéb adatokat (így különösen az útvonal mátrix híváspereit, a hálózatelemek felosztási alapjait);
- e)* az előző évhez képest történt jelentősebb módosítások, változtatások részletes leírását és hatásának szemléltetését.

(2) A 12. *g)* pont szerinti transzfer mátrixnak tartalmaznia kell az egyes üzletágak transzfer költségeit az egyes kiskereskedelmi szolgáltatások szerint részletezve.

(3) A szolgáltató a saját költségén köteles független könyvvizsgálóval ellenőriztetni a 12. pont szerint benyújtott dokumentációt abból a szempontból, hogy a modellen belüli költségfelosztás a szolgáltató költségfelosztási módszertanában leírt módon valósult-e meg. A könyvvizsgáló nyilatkozata az 12.pont szerinti dokumentáció részeként csatolandó.

(4) A szolgáltatónak biztosítania kell a nyilvántartásokkal kapcsolatban az elektronikus hírközlési tevékenységgel összefüggésben felmerülő további hatósági adatszolgáltatási igények kielégítését.

15. Az FDC módszertan alkalmazása során a kötelezett szolgáltatónak a következő módon kell eljárnia:

(1) A számviteli szétválasztási kimutatás modelljében a költségek üzleti területek közötti felosztására a teljesen felosztott költségek módszertana (a továbbiakban: FDC) szerint kerüljön sor. A költségek üzleti területek közötti felosztását múltbeli költségek (a továbbiakban: HCA) és a folyó költségek módszertana (a továbbiakban: CCA) szerinti költségekkel is el kell végezni. A HCA-FDC, illetve a CCA-FDC költségfelosztási modelleket a kötelezett szolgáltatónak a jelen határozat II. számú mellékletében foglalt szabályok alapján kell elkészítenie, figyelembe véve az alábbi módosításokat.

(2) Az FDC módszertan szerinti költségfelosztásnál az egyes homogén költségkategóriák esetében minden költséget a hozzájuk tartozó költség-meghatározó tényező nagyságának függvényében, egyenes arányban kell a hálózati elemekhez/üzleti tevékenységekhez hozzárendelni. Az FDC módszertan alkalmazásakor a költségkategóriák teljes költség tömege felosztásra kerül.

(3) A modellépítési lépések CCA-FDC módszer esetén:

A modellépítés **első** lépéseként a szolgáltató meglévő kimutatásaiból ki kell választani azon költségeket, amelyek relevánsak a modellezni kívánt szolgáltatások nyújtásához.

A modellépítés **második** lépése a homogén költségkategóriák meghatározása és a költségek homogén költségkategóriákba sorolása.

A modellépítés **harmadik** lépése a hálózati elemek és üzleti tevékenységek meghatározása. A kötelezett szolgáltatónak úgy kell kialakítania a HCA-FDC, illetve a CCA-FDC költségmodellek hálózati elemeit és üzleti tevékenységeit, hogy azok egységkölségeiből az üzletágak 6. pontban részletezett szolgáltatásainak egységkölsége összeállítható legyen. A hálózati elemeket, illetve üzleti tevékenységeket a megfelelő üzletágakhoz kell rendelni, az így megvalósított, üzletágak közötti költségfelosztás, illetve a nem szabályozott árú szolgáltatások esetén az ugyanebben a modellben kialakított transzferár számítás, valamint a szabályozott árú szolgáltatások 5. pont szerinti transzferár képzése alkotják a transzfermátrix elkészítésének kiinduló adatait.

A modellépítés **negyedik** lépése a befektetett eszközök ártértékelése a folyóáras költségelszámolás elveinek (CCA) figyelembevételével.

A modellépítés **ötödik** lépése a költségfüggvények kialakítása, a független homogén költségkategóriák költségeinek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása.

A modellépítés **hatodik** lépése a függő homogén költségkategóriák költségeinek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása.

A függő és a független homogén költségkategóriák összerendelése során a kötelezett szolgáltatónak a költségszámítás dokumentációjában részletesen indokolnia kell azt, hogy az adott függő homogén költségkategóriát milyen okok miatt tekintette függőségi viszonyban állónak a kötelezett szolgáltató által feltüntetett független homogén költségkategóriákkal.

A modellépítés **hetedik** lépése a hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységkölségeinek meghatározása, majd ezen egységkölségekből a szolgáltatások egységkölségének meghatározása.

(4) HCA alapú költségszámítás esetén a szolgáltatót nem terhelik a rendeletben a költségek ártértékelésével kapcsolatos előírások, a modellépítési lépések negyedik lépését nem kell alkalmazni. A homogén költségkategóriák értékét nem kell módosítani. Ennek megfelelően HCA alapú költségszámítás esetén a HCC-k felosztandó költségei megegyeznek a szolgáltatók könyv szerinti értékeivel.

(5) A tőkeköltség meghatározása során az egyes szolgáltatásokhoz használt immateriális javak és tárgyi eszközök tárgyévi nyitó és záró eszközértékének a számtani átlagával, valamint működő tőkéjének a számtani átlagával kell számolni. Az eszközérték HCA-alapon a könyv szerinti nettó eszközérték, CCA-alapon pedig a nettó helyettesítési érték.

16. A kötelezett szolgáltató a jelen határozat szerinti kötelezettsége teljesítése során az elkülönítetten vezetendő számviteli kimutatásait az alábbi szerkezetben köteles elkészíteni:

Számviteli szétválasztási kimutatások

Kiinduló eredménykimutatás

1. a) tábla

	Előző Tárgyév	év
1. Értékesítés nettó árbevétele
2. Személyi jellegű és anyagjellegű ráfordítások csökkentve a saját teljesítmény aktivált értékével
3. Értékcsökkenési leírás
4. Egyéb ráfordítások csökkentve az egyéb bevételekkel
5. Üzemi szintű eredmény (1. – 2. – 3. – 4.)
6. Kiegészítő értékcsökkenés
7. Tartási nyereség
8. Folyó költség kiigazításokkal korrigált üzemi eredmény (5. – 6. + 7.)
9. Tőkeköltség (HCA)
10. Tőkeköltség (CCA)

Kiinduló mérleg

1. b) tábla

Eszközök	millió Ft-ban		Források	millió Ft-ban	
	Előző év	Tárgyév		Előző év	Tárgyév
Befektetett eszközök	Befektetett tőke
Immateriális javak	Saját tőke
Üzleti vagy cégérték korrekció(-)	Üzleti vagy cégérték korrekció(-)
Értékhelyesbítés korrekció	Értékelési tartalék korrekció (-)
Tárgyi eszközök és beruházások	Hosszú lejáratú kötelezettségek
Értékhelyesbítés korrekció (-)	Hosszú lej.köt. korrekció*** (+)
Befektetett pénzügyi eszközök (+)**
CCA korrekció	CCA korrekció
Forgóeszközök	Egyéb források
Készletek	Rövidlejáratú kötelezettségek
Követelések	Hosszú lej.köt. korrekció*** (-)
Értékpapírok	Céltartalékok
Pénzeszközök	Passzív időbeli elhatárolások
Aktív időbeli elhatárolások
Eszközök összesen*	Források összesen*

*Kötelező egyezőség áll fenn

**Az Egyéb tevékenységek üzletághoz kell rendelni

*** A Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes része, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettségek

Az 1.a), 1.b) táblák

- előkészítik az éves beszámoló részeinek és a számviteli szétválasztási kimutatások fogalmi rendszerének összekapcsolását, helyet adva a tőkeköltségeknek, amely az üzletágakra nem terhelődik,
- a vállalat egészére mutatják be a számviteli szétválasztáshoz kiindulásként használt éves beszámoló értékeket, valamint a CCA számítások hatásait. Az ezen táblázatokban szereplő értékeket kell a továbbiakban az üzletágakhoz rendeléshez felhasználni.

A helyhez kötött alaphálózat üzletág eredménykimutatása

2. a) tábla

	Előzőév	Tárgyév
1. Kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétel
2. Társzolgáltatóktól kapott bevételek
Híváskezdeményezésből
Helyi
Regionális
Országos
Hívásvégződtetésből
Helyi
Regionális
Országos
Tranzit szolgáltatásból
IP bitfolyam hozzáférésből, ill. nagykereskedelmi ADSL szolgáltatásból (DSLAM-tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz)
Egyéb bitfolyam hozzáférésből
2 Mbps, illetve ez alatti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból
2 Mbps feletti sáv szélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból
Társzolgáltatóktól kapott egyéb bevételek
3. A helyhez kötött alaphálózat egyéb bevétele
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
4. Kiegészítő értékcsökkenés
5. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (4. – 5.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

A helyhez kötött alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (HCA)

2. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

**nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (CCA)

2. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
3. CCA kiigazítás
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)

I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

**nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött alaphálózat üzletág jövedelmezősége

(HCA és CCA módon is kiszámítva)

2. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Mobil alaphálózat üzletág eredmény-kimutatása

3. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. A kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevételek
2. Társzolgáltatóktól kapott összekapcsolási bevételek
3. A mobil alaphálózat egyéb bevételei
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
4. Kiegészítő értékcsökkenés
5. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (4. – 5.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

Mobil alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (HCA)

3. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke

Mobil alaphálózat átlagos befektetett tőkéje (CCA)

3. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
3. CCA kiigazítás
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke

**Mobil alaphálózat üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)**

3. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, ([A/B]*100)

Hozzáférési hálózat üzletág eredménykimutatása

4. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. A kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
A helyhez kötött kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
A mobil kiskereskedelemnek nyújtott transzfer bevétele
2. Társzolgáltatóktól kapott bevételek
Bevételek teljes hurok és alhurok átengedéséből
Bevételek részleges hurok és alhurok átengedéséből
Bevételek helyi bitfolyam hozzáféréseiből
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
Társzolgáltatóktól kapott egyéb bevételek
3. Egyéb hozzáférési hálózati bevétel
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
B. Költségek*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)

**tőkeköltséget nem tartalmazhat*

Hozzáférsi hálózat átlagos befektetett tőkéje

4. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E –F –G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

**nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

Hozzáférsi üzletág jövedelmezősége

4. c) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág eredménykimutatása

5. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. Egyéni hozzáférés
2. Üzleti hozzáférés
3. Helyi hívás
4. Belföldi távhívás
5. Nemzetközi hívás
6. Tudakozó
7. Nyilvános állomás szolgáltatás
8. 2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens
9. 2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
10. 2 Mbps feletti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens
11. 2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens
12. Mobil hálózatba irányuló hívás
13. Internet hívás
14. Egyéni ADSL hozzáférés
15. Üzleti ADSL hozzáférés
16. Egyéb kiskereskedelmi
A. Bevételek összesen
(1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.+16.)
15. Helyhez kötött kiskereskedelmi költségek*
16. Alaphálózattól vásárolt transzferok összesen
Helyhez kötött alaphálózattól vásárolt transzfer
Mobil alaphálózattól vásárolt transzfer
17. Hozzáférési hálózattól vásárolt transzfer
18. Egyéb kiskereskedelmi költségek*
B. Költségek összesen (15.+ 16. +17. + 18.)
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
19. Kiegészítő értékcsökkenés
20. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (19. - 20.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

A helyhez kötött kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (HCA)

5. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

**nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (CCA)

5. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
3. CCA kiigazítások
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket
 **nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét,
 valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget
 ***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

A helyhez kötött kiskereskedelem üzletág jövedelmezősége

(HCA és CCA módon is kiszámítva)

5. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Mobil kiskereskedelem üzletág eredmény-kimutatása

6. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
1. Előfizetési bevételek
2. Hívásforgalmi bevételek
3. Egyéb mobil kiskereskedelmi bevételek
A. Bevételek összesen (1. + 2. + 3.)
4. Mobil kiskereskedelmi költségek
5. Alaphálózattól vásárolt transzferek összesen
Helyhez kötött alaphálózattól vásárolt transzfer
Mobil alaphálózattól vásárolt transzfer
6. Egyéb mobil kiskereskedelmi költségek
B. Költségek összesen (4. + 5. + 6.)
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)
7. Kiegészítő értékcsökkenés
8. Tartási nyereség
D. Folyó költség kiigazítások (7. - 8.)
E. CCA Üzletági Eredmény (C – D)

Mobil kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (HCA)

6. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.)
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök

B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (3. + 4. + 5. + 6.)
3. Készletek
4. Követelések
5. Értékpapírok
6. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke

Mobil kiskereskedelem átlagos befektetett tőke (CCA)

6. c) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2. + 3.)
1. Immateriális javak
2. Tárgyi eszközök
3. CCA kiigazítások
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. Értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. CCA Átlagos befektetett tőke

**Mobil kiskereskedelem üzletág jövedelmezősége
(HCA és CCA módon is kiszámítva)**

6. d) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági Eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, ([A/B]*100)

Egyéb tevékenységek üzletág eredménykimutatása

7. a) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Bevételek összesen
B. Költségek összesen*
C. HCA Üzletági Eredmény (A – B)

*tőkeköltséget nem tartalmazhat

Egyéb tevékenységek átlagos befektetett tőkéje

7. b) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
A. Befektetett eszközök (1. + 2.+ 3.)
1. Immateriális javak*
2. Tárgyi eszközök*
B. Működő tőke (C + D – E – F – G)
C. Forgóeszközök (4. + 5. + 6. + 7.)
4. Készletek
5. Követelések
6. értékpapírok
7. Pénzeszközök
D. Aktív időbeli elhatárolások
E. Céltartalékok
F. Rövid lejáratú kötelezettségek**
G. Passzív időbeli elhatárolások
H. Záró befektetett tőke (A + B)
I. Nyitó befektetett tőke
J. HCA Átlagos befektetett tőke***

*nem tartalmazhatja az Üzleti vagy cégértéket és az Értékhelyesbítéseket

**nem tartalmazza a Hosszú lejáratú kötelezettségek következő évben esedékes részét, valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettséget

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

Az egyéb tevékenységek üzletág jövedelmezősége

7. c) tábla

	Előző év	Tárgyév
A. Üzletági eredmény
B. Átlagos befektetett tőke
C. Jövedelmezőségi mutató %, (A/B*100)

Átlagos befektetett tőke összehasonlítása a vállalati mérlegadatokkal

8. a) tábla

	Előző év dec. 31.	Tárgyév dec. 31.
Befektetett tőke a társasági mérlegben:		
A Saját tőke*
B Hosszú lejáratú kötelezettségek*
C Fel nem osztott üzleti vagy cégérték, befektetett eszközök érték helyesbítése, valamint a befektetett pénzügyi eszközök
D Hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú kötelezettségekhez átsorolt összege valamint a halasztott kamatfizetési kötelezettség
E Folyó költség kiigazítások
F Záró befektetett tőke összesen (A + B – C + D + E)
G Nyitó befektetett tőke összesen
H Átlagos befektetett tőke***

*Üzletáganként átlagos befektetett tőke kimutatása***

I Hozzáférési hálózat
J Helyhez kötött alaphálózat
K Mobil alaphálózat
L Helyhez kötött kiskereskedelem
M Mobil kiskereskedelem
N Egyéb tevékenység
O Átlagos befektetett tőke összesen (I + J + K +L+ M+N)

* Mérlegből

**Az üzletági átlagos befektetett tőke táblázatokból

***év eleji és év végi befektetett tőke értékek számtani átlaga

Összehasonlítás a vállalati eredménykimutatással (üzemi eredmény szintjéig)

8. b) tábla

	1. Bevételek Tárgyév	2. Költségek Tárgyév	HCA üzemi eredmény (1.-2.) Tárgyév	Tartási nyere- ség Tárgyév	Kiegészítő érték- csökkenés Tárgyév	CCA üzemi eredmény Tárgyév
Hozzáférési hálózat						
Teljes hurok és alhurok átengedés						
Részleges hurok és alhurok átengedése						
Helyi bitfolyam hozzáférés						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetésekhez tartozó nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
Egyéb hozzáférési hálózati szolgáltatások						
Helyhez kötött alaphálózat						
Hívásindítás és hívásvégződtetés						
IP bitfolyam hozzáférésből, ill. nagykereskedelmi ADSL szolgáltatásból (DSLAM- tól az IP felhőig tartó hálózati szakasz)						
Egyéb bitfolyam hozzáférésből						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból						
2 Mbps feletti sávszélességű nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból						

	1. Bevételek Tárgyév	2. Költségek Tárgyév	HCA üzemi eredmény (1.-2.) Tárgyév	Tartási nyere- ség Tárgyév	Kiegészítő érték- csökkenés Tárgyév	CCA üzemi eredmény Tárgyév
Egyéb helyhez kötött alaphálózati szolgáltatások						
<i>Mobil alaphálózat</i>						
<i>Helyhez kötött kiskereskedelem</i>						
Egyéni hozzáférés						
Üzleti hozzáférés						
Helyi hívás						
Belföldi távhívás						
Nemzetközi hívás						
Tudakozó						
Nyilvános állomás						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens						
2 Mbps, illetve ez alatti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens						
2 Mbps feletti sávszélességű összeköttetéshez tartozó kiskereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens						
Mobil hálózatba irányuló hívás						
Internet hívás						
Egyéni ADSL hozzáférés						
Üzleti ADSL hozzáférés						
Egyéb helyhez kötött kiskereskedelmi tevékenység						

	1. Bevételek Tárgyév	2. Költségek Tárgyév	HCA üzemi eredmény (1.-2.) Tárgyév	Tartási nyere- ség Tárgyév	Kiegészítő érték- csökkenés Tárgyév	CCA üzemi eredmény Tárgyév
<i>Mobil kiskereskedelem</i>						
<i>Egyéb tevékenység</i>						
Üzletágak összesen						
Üzletágak közötti transzferek kiszűrése						
<i>Vállalati eredménykimutatásban</i>				-	-	-

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa DH-26149-2/2007 számú határozat rendelkező részének II. számú melléklete

A Tanács határozatában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmának meghatározása

A Tanács a jelen határozat szerint a szolgáltatókra kirótt, meghatározott költségszámítási módszer alkalmazására vonatkozó kötelezettség teljesítése során alkalmazandó elveket, formát, módszert és a költségszámítási modell tartalmát az alábbiak szerint határozza meg.

Az Eht. 58. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Tanács úgy rendelkezik, hogy a költségmodellek számviteli adatainak forrását a vállalat számára rendelkezésre álló legfrissebb lezárt vállalati auditált adatok képezik.

A. Általános szabályok:

A jelen határozat szerint kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltató köteles a forgalmi nagykereskedelmi szolgáltatásokra (ideértve az internethívás-kezdeményezés forgalmi szolgáltatást, valamint az átalánydíjas internethívás-kezdeményezés forgalmi szolgáltatást is) vonatkozó ellenértékek tekintetében a hosszú távú, előremutató különbözeti költségek (LRIC) költségszámítási módszere szerinti költségszámítási modellt kialakítani.

A jelen határozatban meghatározott költségszámítási modellek kialakításakor a szolgáltatónak biztosítania kell, hogy az tartalmazza a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírását, a modellben használt fogalmak és megnevezések definícióit, valamint a modell bemenő adatait és kimenő eredményeit, az arra feljogosított harmadik fél – így különösen a hatóság – számára áttekinthető és értelmezhető részletességgel.

A szolgáltató a kialakított és rögzített költségszámítási modelleket köteles az azok értelmezéséhez szükséges minden adattal és nyilvántartással együtt a költségszámítási modell kialakításától számított öt évig, illetve - ha ez későbbi időpont - a modell alapján kiszámított ellenértéket alkalmazó bármely szerződéssel kapcsolatos, a költségszámítási modellel összefüggésben felmerült jogvita jogerős lezárásáig megőrizni. A szolgáltatót a jelen határozat alapján terhelő, a modellek értelmezéséhez szükséges adatok és nyilvántartások megőrzési kötelezettsége nem érinti a más jogszabály által meghatározott megőrzési kötelezettségek teljesítését, így különösen a bizonylatokra vonatkozó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben előírt megőrzési kötelezettségek teljesítését.

B. A jelen határozat alkalmazásában:

1. Alaphálózat: a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának forgalom érzékeny összetevője.

Hozzáférési hálózat: a kötelezett szolgáltató elektronikus hírközlési hálózatának azon része, amely az előfizetőt köti össze az alaphálózattal, és amely tartalmazza az előfizetőtől az alaphálózat oldali vonalkártyáig terjedő hálózati elemeket, beleértve a vonalkártyát és a DSL

eszközöket is.

2. *Alulról felfelé építkező megközelítés (Bottom-Up, B-U)*: olyan koncepciót foglal magában, amely a keresletből kiindulva épít fel egy optimális hálózatot, és ennek alapján jelenlegi értéken meghatározza a hatékony szolgáltató költségeit.

3. *Bázisév*: a legutóbbi lezárt és auditált pénzügyi év.

4. *Bemenő adat*: A modellben használatos mindazon értékek, amelyek a vállalkozás működésére és a modellezett szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos gazdálkodási tevékenységre jellemzőek. Ezek csak közvetlen értékek lehetnek.

5. *Berendezés optimalizálás elve*: a berendezések optimalizálása révén a meglévő technológia és infrastruktúra elemei a modellezés szintjén mindenhol lecserélésre kerülnek, ahol azok használata nem bizonyul hatékonynak. Figyelembe véve a meglévő csomópontok számát és elhelyezkedését, valamint a rendelkezésre álló technológiát, a berendezés-optimalizálási módosítások a különféle központi és átviteli berendezésekre, valamint a csomópontok, illetve a berendezések jellegére korlátozódnak.

6. *BHT (Busy Hour Traffic)*: az üzemelés egy adott 24 órás tartamán belül a legforgalmasabb 60 perc összes forgalma.

7. *Bruttó érték (Gross Book Value, GBV)*: a jelen határozat alkalmazásában az eszköz bekerülési értékét jelöli;

8. *Bruttó helyettesítési érték (Gross Replacement Cost, GRC)*: egy eszköz pótlásának tárgyevi költsége. A bruttó helyettesítési érték akkor tér el az eszköz kezdő beszerzési értékétől, ha az eszköz ára változik.

Tárgyév végi GRC állomány értéke: Átértékelt bázis év végi eszközállomány értéke + tárgyév végéig tervezett bővítő beruházások értéke – a tárgyévben selejtezésre kerülő eszközállomány tárgyév végére átértékelt értéke.

9. *Cellahivatkozáson alapuló érték*: Egy másik cella értékének változtatás/módosítás nélküli átvételével kapott érték.

10. *Egyedi eszköz-árindex (Specific Asset Price Index, SAPI)*: a módszer az adott eszköztípus használatbavételét követő valamennyi év bázisárindexével az eszközfajta azonos évre vonatkozó, az új beszerzések miatt lekönnyelt bruttó könyv szerinti értékeit elosztva és azokat összesítve határozza meg az eszközcsoport bruttó helyettesítési értékét, ahol bázisárként az áralkalmazás időpontjában érvényes egységár szolgál. Alkalmazásának feltétele, hogy

- a) a szóban forgó eszköz nem, vagy csak elhanyagolható mértékű technológiai változáson ment keresztül,
- b) a szóban forgó eszközről pontos információk nyerhetők ki a szolgáltatók tárgyeszköz-nyilvántartásából, és
- c) az adott tárgyi eszköz csoport homogén az árváltozás szempontjából.

11. *Ellenérték*: a költségszámítási modell alkalmazásával kiszámított, az egyes szolgáltatások egy egységére jutó költség alapján megállapított díj.

12. *Felár (mark-up)*: Az árban érvényesített közös költség, melyet a különbözeti költség arányában rendelünk a szolgáltatás hálózati elemeihez. Egyenlő arányú felár (Equal Proportionate Markup, EPMU): a közös költségeket az egyes hálózati elemek különbözeti költségeinek a költségkategória teljes különbözeti költségéhez viszonyított arányában osztja fel.

13. *Felülről lefelé építkező megközelítés (Top-Down, T-D)*: felülről lefelé építkező modellépítési módszer, amely a szolgáltató számviteli és műszaki nyilvántartásaiban szereplő tényadatokat és meglévő elektronikus hírközlési struktúráját használja fel kiindulási pontként.

14. *Felosztandó tétel*: egy homogén költségkategória költségtömege.

15. *Földrajzi Scorched Node topológiai módszer*: olyan modell-építési módszer, amelynek alkalmazása során a meglévő hálózat földrajzi topológiája (azaz a hálózati csomópontok földrajzi elhelyezkedése) nem változik, azaz a központi és az átviteli csomópontok jelenlegi földrajzi helyükön maradnak.

16. *Folyóáras értékcsökkenés*: a bruttó helyettesítési érték alapján számított értékcsökkenési leírás.

17. *Folyóáras költségelszámolás (Current Cost Accounting, CCA)*: olyan költségelszámolási módszer, amely az egyes könyv szerinti költségeket, illetve ráfordításokat tárgyévi piaci értékekre alakítja. Az immateriális javak és tárgyi eszközök vonatkozásában piaci értéke csak az önállóan forgalomképes eszköznek van.

18. *Független homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek egyedi költségmeghatározó tényezővel rendelkeznek.

19. *Függő homogén költségkategóriák*: olyan homogén költségkategóriák, melyek költségmeghatározó tényezője más homogén költségkategóriák költségtömege.

20. *Gazdasági érték*: az eszköz üzleti alkalmazása során a jövőben generált pénzáramlások jelenértékeinek az összegét méri.

21. *Hálózati elem*: az elektronikus hírközlési hálózat (költségfelosztás céljára kialakított) részegysége, amit a hálózat egy vagy több rétegében a szolgáltatás biztosításához igénybe vett eszközök csoportja határoz meg.

22. *Hálózati elem vagy üzleti tevékenység különbozeti költsége*: az adott hálózati elemhez vagy üzleti tevékenységhez rendelt változó költségek és komponens specifikus fix költségek összessége.

23. *Hálózati topológia*: a hálózati csomópontok és összeköttetések módja. (Ha egy elektronikus hírközlő hálózatban „n” számú csomópont van, számos különböző mód létezik arra, hogy ezek egymáshoz kapcsolódjanak annak érdekében, hogy bármelyik csomópont kommunikálni tudjon bármelyik másikkal.)

24. *Hívásút*: egy meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása során igénybe vett hálózati elemek láncolata.

25. *Homogén költségkategória (homogenous cost category, HCC)*: olyan, azonos jellegű költségeket összesítő költségcsoport, amelynek összetevői

- a) ugyanolyan költségmeghatározó tényezővel rendelkeznek,
- b) ugyanolyan ártendenciáknak (azaz az adott költségcsoporthoz kötődő eszközök, illetve egyéb összetevők ára a vizsgált időszak alatt ugyanolyan mértékben változik) vannak kitéve és
- c) ugyanolyan költségfüggvénnyel bírnak.

26. *Komponens specifikus fix költség*: olyan költség, amely közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek/üzleti tevékenységnek tulajdonítható, de a költségmeghatározó tényező mennyiségétől független állandó költség.

27. *Költségfüggvények (Cost-Volume Relationship, CVR)*: egyedi költségmeghatározó tényezőkhöz kapcsolódó függvények, amelyek kifejezik a költségmeghatározó tényező és a

költségvolumen közötti összefüggést. A CVR-ek azonosítanak minden változó költséget, komponens specifikus fix költséget, valamint közös költséget.

28. *Költségmeghatározó tényező*: egy adott költség alakulását befolyásoló tényező, amelynek mennyiségi változása és az általa meghatározott költségtömeg változása között függvényszerű kapcsolat (költségfüggvény) létesíthető.

29. *Költségszámítási modell*: költségszámítási módszer és az annak alkalmazására létrehozott számítástechnikai megoldás. A költségszámítási modellhez hozzátartozik a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírása, bemenő adatainak és eredményeinek definíciójával együtt.

30. *Közös költség*: Az adott homogén költségkategória azon költségösszetevője, amely nem függ az adott homogén költségkategória költségmeghatározó tényezőjének változásától és megosztásra kerül két vagy több hálózati elem/üzleti tevékenység között.

31. *Közvetlen érték*: Hivatkozott elődök, műveleti jelek és operátorok nélküli érték az Excel egy cellájában. (Számértékek esetében ez egy közönséges szám.)

32. *Különbözeti költség (Incremental Cost, IC)*: egy meghatározott teljesítménynövekmény biztosításából fakadó költségek, amennyiben egy bizonyos szintű teljesítményt (amely lehet nulla is) már biztosítanak. Ennek megfelelően a különbözeti költségeket olyan költségként határozhatjuk meg, amely egy hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez, illetve azon keresztül az adott szolgáltatáshoz tartozó teljesítménynövekmény biztosításának az elmaradásával kerülhető el (azaz takarítható meg).

33. *Makrofüggvény-érték*: Ez egyenértékű a „Számított érték”-kel azzal a különbséggel, hogy itt a makroval definiálunk egy függvényt/operátort.

34. *Makroprogram-érték*: A makro-program közbenső számítása vagy végeredménye kiírva/eltávolva egy munkalapcellában. (Számértékek esetében ez egy közönséges szám.)

35. *Minimum hálózat*: LRIC módszertan szerinti költségszámítás esetén az a hálózati kiépítettség minimum, melynek költségét a modellezés során fix költségnek kell tekinteni.

36. *Modern ekvivalens eszköz (Modern Equivalent Asset, MEA)*: lényeges technológiai változáson keresztül ment vagy már nem gyártott tárgyi eszközt helyettesítő, hasonló tulajdonságokkal, paraméterekkel, illetve hasonló vagy szélesebb funkcionalitással rendelkező berendezés.

37. *Múltbeli költségelszámolás (Historic Cost Accounting, HCA)*: ez a módszer lekönyvelt értéken [történeti költségként, azaz Historic Cost-ként (HC)] veszi számításbaba a különböző költségeket, illetve ráfordításokat. Az eszköz jellegű költségek számítása a bruttó, illetve a nettó könyv szerinti értékek felhasználásával történik. Egy adott eszköz bruttó könyv szerinti értéke, akkor használható az eszköz bruttó helyettesítési értékeként, ha az eszköz

- a) élettartama viszonylag rövid,
- b) nem megy keresztül jelentős árváltozáson,
- c) nem megy keresztül jelentős technológiai változáson és
- d) az átértékelés elhanyagolható hatással lenne a vállalat költségeire.

38. *Működő tőke (Working Capital, WC)*: a forgóeszközök értéke növelve az aktív időbeli elhatárolásokkal, csökkentve a rövid lejáratú kötelezettségek, a passzív időbeli elhatárolások és a céltartalékok együttes összegével. A rövidlejáratú kötelezettségek között nem kell figyelembe venni a hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztő részleteként szerepeltetett összeget és a halasztott kamatfizetési kötelezettséget.

39. *Nettó érték (Net Book Value, NBV)*: a bruttó érték kumulált amortizációval csökkentett

értéke.

40. *Paraméter*: A modellben használatos mindazon értékek, amelyek a modellezett szolgáltatás költségeinek kiszámításához szükségesek, de nem a vállalkozás belsőjéből eredő értékek. (Ilyenek lehetnek makrogazdasági mutatók, feltételezésen alapuló vagy választható értékek, stb.)

41. *Pénzügyi tőkemegőrzés módszer (Financial Capital Maintenance, FCM)*: alkalmazása esetén a társaság valós pénzügyi tőkéjét és funkcióinak folyamatos finanszírozására való képességet őrzi meg. A tőke akkor számít megőrzöttnek, ha a részvényesek tőkéje reálértékben olyan szinten áll az időszak végén, mint az időszak elején. Az FCM alapú költségelszámolás esetében ezért a modell költségalapja tartalmazza a pénzügyi tőke vásárlóerejének a megőrzését biztosító ráfordításokat is. Az FCM mint tőkemegőrzési módszer azt jelenti, hogy a modell költségalapja: $= OPEX_t + DEP_t + SDEP_t + WACC \times (NRC_t + WC_b) - TN_t$, ahol

- a) t: tárgyév,
- b) b: bázisév
- c) OPEX (Operating Expenditures) a működési költségek/ráfordítások,
- d) DEP (Depreciation) az értékcsökkenés,
- e) SDEP (Supplementary Depreciation) a kiegészítő értékcsökkenés (a bekerülési érték alapján számított, és a folyóáras érték alapján kalkulált értékcsökkenés különbözete),
- f) WACC (Weighted Average Cost of Capital) a súlyozott átlagos tőkeköltség,
- g) NRC (Net Replacement Cost) a nettó helyettesítési érték,
- h) WC (Working Capital) a működő tőke, és
- i) tartási nyereség $TN_t = NBV_b \times [(GRC_t - GRC_{t-1}) / GBV_b]$
Az NBV_b és a GBV_b a bázis év végére vonatkozó értékek.

42. *Részletes eszközértékelés (Detailed Asset Revaluation, DAR)*: a módszer az eszközök fizikai mennyiségének és az áralkalmazás évében érvényes beszerzési árának szorzata révén határozza meg az eszköz bruttó helyettesítési értékét. Az eszköz mennyiségének meghatározása történhet közvetlen számbavétellel, szakértői becslés vagy statisztikai minta alapján. Alkalmazása akkor szükséges, ha

- a) az adott eszközcsoport árváltozás szempontjából nem homogén, vagy
- b) az adott eszköz vagy eszközcsoport jelentős technológiai változáson ment keresztül, vagy
- c) az adott eszközre vagy eszközcsoportra vonatkozólag nem nyerhetők ki pontos információk a szolgáltató tárgyi eszköz nyilvántartásából.

43. *Súlyozott átlagos tőkeköltség (Weighted Average Cost of Capital, WACC)*: az a minimum kamatláb névérték, amelyet a tőkének ki kell termelnie (az iparági kockázati osztály szerinti korrekciót és a tőkeáttételi szintet, azaz az idegen tőke és saját tőke arány figyelembevételét követően) ahhoz, hogy az iparágban verseny alakuljon ki a tőkebefektetés terén.

44. *Számított érték*: műveleti jeleket vagy módosító operátorokat tartalmazó cellatartalom alapján kapott cellaérték.

45. *Számvitel-alapú eszközérték és értékcsökkenés számítási módszer*: a CCA elszámolási modellek esetében a nettó helyettesítési érték és a folyóáras értékcsökkenés meghatározásának módszere. A módszer kiindulási alapja az egyes eszközök GRC-je. A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a tárgyév végi nettó helyettesítési értéket, hogy annak a tárgyév végi GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisév végi nettó és

bruttó könyv szerinti eszközértékének arányával .

$$\frac{NRC_{t \text{ év végi}}}{GRC_{t \text{ év végi}}} = \frac{NBV_{b \text{ év végi}}}{GBV_{b \text{ év végi}}}$$

A módszer a GRC alapján úgy állapítja meg a folyóáras értékcsökkenést, hogy annak GRC-hez viszonyított aránya egyenlő legyen a bázisévi összes könyv szerinti értékcsökkenés és bázis évi átlagos bruttó érték arányával.

$$\frac{écs_t}{GRC_{t \text{ átlag}}} = \frac{écs_b}{GBV_{b \text{ átlag}}}$$

46. *Tárgyév*: a díjszámításra vonatkozó tárgyév a díjak alkalmazásának első éve.

47. *Tőkeköltség*: az egyes szolgáltatások nyújtásához szükséges tőke finanszírozásának költsége, melynek különböző szolgáltatásegységekre jutó részei beépülnek az adott szolgáltatás ellenértékébe. A tőkeköltséget úgy kapjuk meg, ha a súlyozott átlagos tőkeköltséget (Weighted Average Cost of Capital, WACC) megszorozzuk a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt – az üzleti vagy cégérték, valamint értékhelyesbítések nélküli – befektetett eszközök éves átlagos nettó könyv szerinti értékével (átértékelt eszközök esetén a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt - a hatékonysági, berendezés-optimalizálási és MEA kiigazításokkal korrigált - éves átlagos nettó helyettesítési értékkel), a befejezetlen beruházások tárgyévi átlagos eszközértékével és a működő tőke éves átlagos értékével.

48. *Útvonal tényező*: egy adott szolgáltatás nyújtásában részt vevő hálózati elemek számát jelző mutató.

49. *Útvonal mátrix*: Egy adott szolgáltatás esetén a lehetséges hálózati útirányok tekintetében az egyes hálózati elemeknek az adott szolgáltatás által történő átlagos igénybevételét az útvonal mátrixok szemléltetik. Ennek megfelelően szolgáltatásonként az adott szolgáltatás nyújtásában részt vevő minden hálózati elemre külön útvonal mátrixot kell készíteni.

50. *Üzleti tevékenységek*: A vállalat üzleti folyamatainak részegységei.

51. *Változó költség (Variable Cost, VC)*: az a költség, amely a költségmeghatározó tényezővel együtt változik és közvetlenül egy bizonyos hálózati elemnek vagy üzleti tevékenységnek tulajdonítható.

C. Tőkeköltségszorzó

A költségszámítások során alkalmazandó tőkeköltség-szorzó értéke helyhez kötött távközlési szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetében²:

- a) az 1. sz. érintett piac szolgáltatójánál 16,8%, *

² A Tanács közvetlenül a határozat meghozatala előtt független tanácsadóval felülvizsgáltatta az értéket.

b) a 2...5. sz. érintett piacok szolgáltatójánál 18,6%.

- * Az Emitel Magyar Telekomba történő beolvadására tekintettel a jogutód Magyar Telekom által 2008. május 31. napját követő 30 napon belül a Tanács részére jóváhagyás céljából benyújtandó díjak kialakítása során jelen LRIC modell tekintetében azon legújabb WACC értéket köteles alkalmazni, amelyet Tanács a jelenlegi módszertan szerint fog aktualizált adatok alapján kiszámítani és közzétenni.

A hálózati szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályok részletes követelményrendszere

D/1. A KÖVETELMÉNYRENDSZER CÉLJA

Jelen követelményrendszer célja, hogy a jelen határozat által kötelezett szolgáltatók számára az alkalmazandó – LRIC alapú - költségszámítási módszer alkalmazásával kapcsolatban részletes útmutatást adjon.

D/2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A költségek és ráfordítások felosztásának szolgáltatók által követendő alapelve az ok-okozati elv, tehát a költségeket és ráfordításokat úgy kell felosztani, hogy azokat a szolgáltatásokat és termékeket terheljék, melyek felmerülésüket okozzák.

E. A LRIC KÖLTSÉGSZÁMÍTÁSI MÓDSZER

E/1. A módszertan jellemzői

1. LRIC modellek készítésekor a szolgáltatóknak olyan modelleket kell kidolgozniuk, amelyek az egyes hálózati elemek különbözeti költségét számítják ki. Ehhez a szolgáltatónál a meglévő infrastruktúra működtetése mellett felmerült tényleges költségeket és ráfordításokat a működés hosszú távon feltételezett hatékonysági és kapacitásbeli tényezőinek módosítása, valamint a különböző, a későbbiekben részletezett berendezés-optimalizálási feltételezések és a folyóáras költségelszámolás elvének figyelembevételével szükséges átértékelni.

2. A szolgáltatók által kidolgozott LRIC modelleknek felülről lefelé építkező megközelítést kell alkalmazniuk.

E/2. Hatékonyság

3. A szolgáltató költségmodelljének a meglévő hálózati topológiára épülő költség hatékony szolgáltató költségeit kell tartalmaznia. E cél elérése érdekében a szolgáltatónak vizsgálatot kell végeznie, melynek eredményeként vagy hatékonyság-kiigazítások szükségessége állapítható meg vagy bizonyítottá válik a szolgáltató hatékonysága. A vizsgálat teljes dokumentációját a beadványhoz csatolni kell.

A szolgáltató az alábbi módszerek közül választhat hálózata hatékony működésének bizonyításához:

- a) alulról felfelé építkező (B-U) műszaki modellek;
- b) működési statisztikák alkalmazása az LRIC modellben; vagy
- c) összehasonlító vizsgálat.

Amennyiben a szolgáltató összehasonlító vizsgálattal bizonyítja hatékonyságát, a felhasznált adatkészletet a releváns különbségekhez (pl. a hasonlítás alapjául vett szolgáltató hálózatának méretéhez) kell igazítani.

4. A szükséges hatékonyság-kiigazítást homogén költségkategóriánként önálló tétellel meg kell jeleníteni a modellben. A hatékonyság-kiigazítás nem eredményezhet költségnövekedést. A hatékonyság-kiigazítási tételek közt kell szerepeltetni a szolgáltató áralkalmazás évre tervezett létszámleépítését is, a költségmodellben az ezzel összefüggésben felmerülő összes költségmegtakarítást érvényesíteni kell.

E/3. Az LRIC modellépítési lépések

5. A modellépítés első lépéseként a szolgáltató meglévő kimutatásaiból ki kell választani azokat a tételeket, amelyek a költségmodellek alapadatait képezhetik.

A modellépítés második lépése a homogén költségkategóriák meghatározása és a költségek homogén költségkategóriákba sorolása.

A modellépítés harmadik lépése a hálózati elemek és üzleti tevékenységek meghatározása.

A modellépítés negyedik lépése a befektetett eszközök átértékelése a berendezés optimalizálás és a folyóáras költségelszámolás elveinek (CCA) figyelembevételével és a működési költségek módosítása.

A modellépítés ötödik lépése a költségfüggvények kialakítása a költségek homogén költségkategóriákból hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő felosztása érdekében.

A modellépítés hatodik lépése a közös költségek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő osztása és az egységköltségek meghatározása.

A modellépítés hetedik lépése a hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségeiből a szolgáltatások egységköltségének meghatározása az útvonal tényezők segítségével.

E/4. A költségmodellek adatforrásai

6. A modell bázisévi adatai a modellt építő szolgáltató legfrissebb, lezárt, auditált számviteli adatai. A modellhez szükség van továbbá a bázisévet megelőző év végi auditált mérlegadatokra is.

7. A költségmodell költségalapjában nem szerepeltethetők a pénzügyi műveletek ráfordításai, a rendkívüli ráfordítások, valamint a társasági adó. A jelen határozat hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtásában nem érintett költségtömeg költségmodellben történő elkülönítése egy e célra létrehozott technikai jellegű hálózati elemhez vagy üzleti tevékenységhez történő hozzárendeléssel kezelendő. A szolgáltatónak bizonyítania kell továbbá, hogy a kiegészítő szolgáltatásokhoz rendelt költségeket a forgalmi szolgáltatások költségalapjából kizárta.

8. A modell dokumentációjának részletes listát kell tartalmaznia mindazon kis- és nagykereskedelmi termékről/szolgáltatásról, amelyek a különbözeti költség meghatározása során kizárásra kerültek.

9. A pénzügyi, illetve a naturáliákban kifejezett üzemeltetési és forgalmi adatoknak ugyanarra a bázisévre kell vonatkozniuk és két teljes évre vonatkozóan előrejelzéseket is tartalmazniuk kell.

E/5. A homogén költségkategóriák kialakítása

10. A költségalapot alkotó költségek a modellben homogén költségkategóriákba (HCC) sorolandók. Minden egyes homogén költségkategóriának egyedi költségmeghatározó tényezővel, egyedi ártendenciával és hozzárendelt egyedi költségfüggvénnyel (CVR) kell rendelkeznie. Egy CVR több HCC-hez is hozzárendelhető.

11. A HCC-k a következő költségtípusonként kategorizálандók:

- a) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült tőkeköltségek (WACC),
- b) tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült értékcsökkenési költségek (DEPR),
- c) működő tőkével (WC) kapcsolatos tőkeköltségek,
- d) működési költségek és ráfordítások (OPEX),

Egy homogén költségkategória a jelen bekezdés a), b), c) és d) pontjában említett költségfajták közül csak egyet tartalmazhat.

12. További követelmény, hogy az OPEX személyi jellegű költségei és ráfordításai (OPEX pay) külön költségkategóriá(k)ba kerüljenek, elválasztva az egyéb működési költségektől és ráfordításoktól (OPEX non-pay). Ez utóbbin az anyagjellegű ráfordításokat és az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek egyenlegét értjük. Az OPEX költségeket csökkenteni kell az aktivált saját teljesítmények értékével.

13. Minden egyes homogén költségkategóriát egyértelműen be kell sorolni a független vagy függő kategóriákba, azokat a CVR-eket pedig, amelyekre ezek támaszkodnak, dokumentálni kell.

14. A működő tőke mértékének alapját a bázisév átlaga képezi. Az átlag a működő tőke év eleji, valamint év végi értéke számtani átlagaként számítandó.

15. A tőkeköltség számításánál az NRC tárgyévre vonatkozó év eleji és év végi értékének számtani átlagát kell figyelembe venni.

16. A kötelezett szolgáltató által benyújtott modellekben számvitel-alapú módszert kell használni a tárgyi eszközökkel kapcsolatban felmerült nettó eszközérték számítása és az értékcsökkenési költségek számítása tekintetében.

17. A modellekben a befektetett tőke finanszírozását a pénzügyi tőkemegőrzés (FCM) módszerrel kell biztosítani. A befektetett tőke értékéből ki kell zárni az Üzleti vagy cégértéket, valamint az Immateriális javak és Tárgyi eszközök értékhelyesbítéseit.

18. A befejezetlen beruházással kapcsolatos költségek esetén értékcsökkenési leírás nem számolható el, de a tőkeköltség számításakor az eszköz bruttó értéke figyelembe veendő.

19. Pénzügyi lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei a WC és DEPR homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, az OPEX költségkategóriákban - a halmozódás elkerülése végett - nem. Amennyiben ettől a szolgáltató mégis eltérni kényszerül, a modell dokumentációjának részletes magyarázattal kell szolgálnia az eltérés okairól, megvalósításáról és a költségalapra vonatkozó hatásáról.

20. Működési lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei az OPEX homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, a DEPR és WC költségkategóriákban - a halmozódás elkerülése végett - nem.

E/6. A költségmodell hálózati elemeinek és üzleti tevékenységeinek meghatározása

21. A helyhez kötött telefon szolgáltatók hálózati struktúrájának figyelembevételével a költségmodell hálózati elemeit és üzleti tevékenységeit az alábbi szerkezetet követően kell megadni:

- kihelyezett fokozat (Remote Switching Unit, RSU),
- helyi központ (Local Switch, LS),
- primer központ (Primary Switch, PS),
- tandem központ (TS),
- szekunder központ (Secondary Switch, SS),
- nemzetközi központ (International Switch, IS)
- RSU-központ (LS, PS, SS) átvitel,
- LS-PS átvitel,
- LS-SS átvitel,
- LS-TS átvitel,
- LS-IS átvitel,
- PS-SS átvitel,
- PS-IS átvitel,
- PS-TS átvitel
- SS-IS átvitel,
- SS-SS átvitel,
- összekapcsolási pont,
- hálózat menedzsment rendszerek,
- a fémes hurkok és alhurkok teljes átengedésével kapcsolatos előfizetői hozzáférési hálózat,
- MDF,
- a részleges hurok, illetve alhurok átengedéssel kapcsolatos előfizetői és központ oldali szűrő,
- a részleges hurok, illetve alhurok átengedéssel kapcsolatos DSL eszközök (DSLAM, stb),
- egyéb hálózati elemek,
- hálózati szolgáltatás forgalommérő/számlázó rendszere
- az összekapcsolási forgalmi szolgáltatások üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységei (nagykereskedelmi értékesítés, számlázás, stb.)
- a fémes hurkok és alhurkok teljes, illetve részleges átengedése, valamint a helyi bitfolyam hozzáférés szolgáltatások üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységei (nagykereskedelmi értékesítés, számlázás, stb.),
- egyéb üzleti (nem hálózati jellegű) tevékenységek.

E/7. Folyó költségekre történő átértékelés

22. Az LRIC modellek mögött rejlő hálózati topológiának a földrajzi Scorched Node megközelítésen kell alapulnia.

23. Az LRIC modellezési alapelveknek megfelelően a költségek által leírt elektronikus hírközlő hálózatnak optimális költség szinten kell működnie, ezért a hálózat Scorched Node földrajzi topológiáját leképező műszaki modelleket a berendezés-optimalizálás elve alapján kell elkészíteni. A hálózat földrajzi topológiája nem változtatható, a meglévő berendezéseket azonban a hatékonysági követelmények által indokolt esetben ki kell cserélni kisebb kapacitású berendezésekre.

A modelleknek vagy

- a) kifejezett, nyilvánvaló berendezés-optimalizáló / költségminimalizáló algoritmusokat kell tartalmazniuk (amelyek ellenőrizhetők és hitelesíthetők), vagy
- b) csomópontról csomópontra le kell írniuk az alkalmazott / feltételezett berendezéseket, egyben ki kell fejteniük azok optimalizálásának módját.

Az effajta berendezés-optimalizálás nem eredményezhet összességében magasabb költségeket a teljes költségtömegre vonatkozóan.

24. Valamennyi szolgáltató köteles a berendezés optimalizálási feltétel modellben történt figyelembevételét bizonyítani.

25. A berendezés-optimalizálásnak a hálózat teljes egészére ki kell terjednie oly módon, hogy amennyiben az egyik csomópontnál végrehajtott optimalizálás költségcsökkentést idéz elő, úgy a működési kiadást vagy tőkeköltséget érintő, egyéb csomópontoknál elérhető minden ebből származó költségmegtakarítás is érvényesítendő.

26. Ahol egy adott terület optimalizálása érint egy másik területet, ott a berendezés optimalizálás hatását át kell vezetni HCC-ről HCC-re és CVR-ről CVR-re.

27. Az optimalizálás alacsonyabb költséget eredményezhet úgy is, hogy OPEX jellegű költségek kerülnek módosításra.

28. Az ártértékelésnél a szolgáltató az alábbi módszerek közül választhat:

- a) Tárgyi eszközök esetében:
 - aa) Eszköz Árindex Módszer (SAPI),
 - ab) Részletes Eszköz Ártértékelés Módszer (DAR),
 - ac) Modern Ekvivalens Eszköz Módszer (MEA),
 - ad) Múltbeli Költségelszámolás Módszer (HCA);
- b) OPEX költségek esetében:
 - ba) OPEX-non pay jellegű HCC-knél: tárgyévi termelői árindex előrejelzés,
 - bb) OPEX-pay jellegű HCC-knél: a vállalat tárgy évre tervezett béremelése (%).

29. Az alkalmazandó módszertan(ok) kiválasztását a szolgáltató végzi, ám eszköz-költségek esetében figyelembe kell vennie az egyes módszertanok definíciójában szereplő alkalmazhatósági feltételeket. Minden eszközártértékelést a modell dokumentációjában áttekinthetően szerepeltetni kell.

30. MEA módszer az ártértékelésnél akkor használható, ha tárgyévet követően (azt is figyelembe véve) 3 éven belül a szolgáltató a meglévő eszközt le kívánja cserélni, ami a fenntartási, üzemeltetési költségek várható csökkentésével jár.

MEA alkalmazása esetén

- a) a MEA választást indokolni kell. A modern ekvivalens eszköz funkcionális jellemzőit, árát ismertetni kell.
- b) a többletfunkciónak tulajdonítható költséget le kell választani az eszköz beszerzési értékéről,
- c) a modern ekvivalens eszköznek a többletfunkció leválasztása után fennmaradó, alacsonyabb fenntartási, üzemeltetési költségei szerint az OPEX HCC-eket is módosítani kell.

Mind a b.), mind a c.) típusú kiigazítást dokumentálni kell.

31. A SAPI, DAR vagy MEA módszer alapján átértékelt eszközcsoportonként (I. központok, beleértve a kihelyezett fokozatokat is, II. átviteltechnika, valamint III. kábelek+alépítmények) aggregált bruttó helyettesítési értéket össze kell vetni az eredeti - $\frac{GRC}{GBV}$ eszközcsoportonként aggregált - bruttó könyvi értékkel, azaz: $\frac{GRC}{GBV}$ arányt kell képezni. (Az aggregálás következtében az eszközcsoportokon belüli HCC-k eltérő mutatói kiegyenlíthetik egymást.)

A kötelezett szolgáltató a kábelek+alépítmények esetén a fenti mutató értékétől függetlenül minden esetben számítsa ki az eszközcsoportok aggregált gazdasági értékét (GÉ) az alábbiak szerint:

- Állapítsa meg 5 éves előretekintéssel minden évre az eszközcsoportok által generált várható bevételeket és működési költségeket, továbbá a hátralévő hasznos élettartam 5 éven túli részére várható bevételeket és működési költségeket évente változatlan értékekkel egy-egy összegben (mint maradványértéket).
- A várható bevételek és működési költségek különbségét diszkontálja a szabályozott WACC szorzó értékével:

$$PV_i = \frac{1}{(1+r)^i} * C_i$$

ahol

r: WACC

C_i : időszaki várható pénzáramlás

Az így meghatározott jelenértékek összegei képezik az eszköz gazdasági értékét.

Amennyiben a fenti mutató értéke a központok+kihelyezett fokozatok esetén együttesen, valamint az átviteltechnika esetén nagyobb 1,5-nél a kötelezett szolgáltató szintén számítsa ki az eszközcsoportok aggregált gazdasági értékét (GÉ) a fentiek szerint.

Ezután a kötelezett szolgáltató hasonlítsa össze az átértékelt eszközcsoport nettó helyettesítési értékét az eszköz fenti módon megállapított gazdasági értékével. Amennyiben a gazdasági érték alacsonyabb mint a nettó helyettesítési érték, akkor a továbbiakban azt kell használni a nettó helyettesítési értéként.

32. A tartós élettartamú eszközök eszköz-átértékelését tárgyév elejére és végére kell elvégezni.

33. A tárgyévi beruházások értékénél csak a bővítő beruházásokat szabad figyelembe venni, a pótló beruházást nem, amennyiben az átértékelt eszközök értékében a pótlásra kerülő

eszközök értékét a modell figyelembe vette.

34. Minden kapcsolóközponti, illetve egyéb berendezés elhelyezésére szolgáló épületben a berendezés MEA eszközre történő cseréje miatt keletkező kihasználatlan belterületet nulla GRC-n kell értékelni, kivéve, ha indokolt és dokumentált az ilyen terület figyelembevétele.

E/8. Költségfüggvények kialakítása

35. A CVR-eknek a szolgáltató beszállítókkal szembeni vásárlóereje növekedésének és/vagy a méret-/választék-gazdaságosság érvényesülése miatt konvex összefüggéseket kell mutatniuk. Amennyiben a CVR-ek egyenes vonalú összefüggést mutatnak, a CVR-t teljes részletességgel alá kell támasztani, hogy miért nem érvényesül a méret-/választék-gazdaságosság, illetve a vásárlóerő hatása.

36. A szolgáltatók az alábbi módszerek közül egyet vagy többet is felhasználhatnak a költségfüggvények előállítására:

- a) műszaki/szimulációs modellek,
- b) statisztikai tanulmányok,
- c) interjúk/terepfelmérés,
- d) összehasonlító vizsgálatok.

37. A modelldokumentáció részeként a szolgáltatóknak be kell nyújtaniuk a fentebb említett modelleket, felméréseket, interjúkat, a kutatások és összehasonlító vizsgálatok során használt eljárásokat és azok eredményeit.

38. Amennyiben a HCC-k tartalmazzák a modelltől kizárt szolgáltatások költségeit, a kizárandó szolgáltatások vonatkozó költségét a CVR-ek segítségével kell eltávolítani a költségalapból.

E/9. Közös költségek kezelése

39. A homogén költségkategóriákban definiált közös költségek százalékos arányait dokumentálni kell.

40. A közös költségeket az EPMU módszerrel kell a hálózati elemek/üzleti tevékenységek között felosztani. Amennyiben a költségkategóriának nincsen változó költsége, úgy a szolgáltatónak meg kell határozni, hogy mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös a költség és ez alapján kell a felosztást elvégezni. Utóbbi esetben a szolgáltatónak a költségszámítás dokumentációjában részletes indoklással együtt ki kell fejtenie, hogy az adott közös költség mely hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre nézve közös.

E/10. Hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének kiszámítása

41. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek teljes költségtömege a HCC-k különbözeti költségéből (változó költségek + komponens specifikus fix költségek) és a felosztott közös költségek összegéből adódik.

42. A hálózati elemek/üzleti tevékenységek egységköltségének meghatározása a hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez rendelt teljes költségtömeg és a tárgyévben felmerülő, az adott hálózati elem/üzleti tevékenység költségtömegéhez tartozó, az adott hálózati elemet/üzleti

tevékenységet érintő éves volumen hányadosaként történik. Amennyiben egy hálózati elemhez több, eltérő mértékegységű volumen tartozik, a hálózati elem költségtömegét arányosítással meg kell osztani a szolgáltatások között és ezután szolgáltatásonként külön-külön egységköltséget kell megállapítani.

43. Az adott időszakban értékesítésre kerülő szolgáltatásmennyiséget a szolgáltató átlátható, objektív információkkal alátámasztott számításokkal köteles hitelesíteni. Abban az esetben, ha a felmerülő szolgáltatásmennyiség értéke objektív információkra épülő számítások alapján nem határozható meg, a szolgáltató becslést alkalmazhat. Ez utóbbi esetben a szolgáltató köteles a becslés alapjául szolgáló paramétereket és feltételezéseit áttekinthető módon rögzíteni olyan formában, hogy azok az arra jogosult harmadik fél számára értelmezhetőek legyenek.

E/11. Útvonal tényezők és útvonal mátrix

44. A hálózati elemek egységköltségeiből az adott szolgáltató szolgáltatásainak egységköltségei a hívásút elemzése során kiszámított útvonal tényezők segítségével kerülnek kiszámításra.

45. A felhasznált útvonal tényezők számításának a tárgyévre vonatkozó útvonal mátrix adatain és a tárgyévre meghatározott módon előre jelzett forgalmi adatokon kell alapulnia. A modelldokumentációnak tartalmaznia kell azokat az információkat, amelyek alátámasztják az esetleges hálózati mintavételezés statisztikai megalapozottságát. Az útvonal tényezőknek összhangban kell lenniük a megadott forgalmi előrejelzésekkel.

46. A költségmodellben, illetve annak dokumentációjában az útvonal tényezők számítását, valamint a számításnál alkalmazott feltételezéseket azok indoklásával együtt részletesen be kell mutatni.

47. A szolgáltatások átlagos útvonalának meghatározásához a következő lépések elvégzése lehet szükséges:

- a) a lehetséges hívásutak (útvonalak) meghatározása szolgáltatásonként,
- b) szolgáltatásonként az egyes útvonalakhoz tartozó hálózati elemek számának meghatározása, vagyis a hálózati elemenkénti útvonal mátrix előállítás,
- c) szolgáltatásonként az egyes útvonalakhoz tartozó percmennyiség meghatározása, vagyis az útvonal mátrixhoz tartozó, percmennyiségeket tartalmazó mátrix előállítása, az egyes útvonalakhoz tartozó hálózati elemek azonosítása minden szolgáltatás esetében,
- d) szolgáltatásonként az egyes hálózati elemekhez tartozó a b) és a c) pontokban előállított útvonal mátrix és a percmennyiségeket tartalmazó mátrix összeszorozása, majd az így kapott érték osztása a szolgáltatás teljes percmennyiségével.

48. Az előző pont b) és c) alpontjaiban előállított mátrixok szorzataként adódik az a percmennyiség, amely az adott hálózati elemet érinti. Az adott hálózati elem teljes költségét ezzel a percmennyiséggel osztva megkapjuk az adott hálózati elem egységköltségét.

49. A szolgáltatások egységköltsége az előző két pontban leírtak alapján előállított hálózati elemenkénti útvonal tényezők, illetve egységköltségek szorzatának összegeként adódik.

50. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell az útvonal mátrix meghatározására vonatkozó módszertan leírását, illetve - amennyiben az útvonal mátrix statisztikai eljárásokkal

kerül meghatározásra - a felhasznált módszer érvényességét tesztelő próbák eredményét.

E/12. A modellel szemben támasztott részletes funkcionális követelmények és a modell dokumentációja

51. Olyan modellt kell kidolgozni, amely tartalmazza a következő táblázatban bemutatott rétegek szerint felépülő számítási modellt, valamint amelynek része egy, a költségfüggvények kialakításához használt műszaki almodell és a folyóáras költségelszámolás kalkulálását segítő almodell is.

Szint	Leírás
Kivonatoló, átalakító és feltöltési szint (KÁF)	Adatot nyer ki a különböző adatforrásokból (főkönyv, tárgyi eszköz nyilvántartás, B-U műszaki modellek, forgalmi adatok stb.), és ezekkel tölti fel az alap adatbázist/adatállományt.
Adatszint	Az adatbázisban lévő adatokat jól strukturált adattáblákban tárolja. A felhasználók alapadatait is tartalmazza (pl. bejelentkezési adatok, fizikai elhelyezkedési adatok, kiinduló lista stb.).
Üzleti szint	A kalkulációk lényegét tartalmazza, és az érvényes adatállományon alapszámításokat végez.
Felhasználói szint	Lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy megnyissa, módosítsa és szerkessze az adatállományt, lefuttassa a modellt, és elemezze a kapott eredményeket.

52. A szolgáltatóknak MS Excel szoftverrel kell költségmodelljeiket elkészíteniük és a szabályozónak benyújtaniuk.

53. Az alkalmazásokkal kapcsolatos követelmények:

- a) A modell mellé csatolni kell a rendszerkövetelmények leírását, amely tartalmazza
 - aa) az alkalmazások alapjául szolgáló operációs rendszert (azaz Windows NT, Windows 2000, Windows XP stb.)
 - ab) az alapul szolgáló alkalmazás verziójának pontos meghatározását (azaz MS Excel 98, , MS Excel 2000 stb.)
 - ac) a merevlemezre mentett futtatáshoz szükséges környezetet (szükséges-e és ha igen, akkor milyen környezetet (pl. könyvtárszerkezetet) kell létrehozni, és hogyan kell abba behelyezni [lementeni] a modellt ahhoz, hogy annak működését és megfelelőségét a hatóság képviselői vizsgálni tudják).
- b) A modell a beadványpéldányról csak olvasható (read only) formában nyitható meg a benyújtott modell és az adatok épségének megőrzése érdekében.
- c) A modell átláthatósági vizsgálatának érdekében úgy kell azt elkészíteni, hogy futtatható legyen a beadványpéldánytól eltérő helyen (írható/writable) környezetben (merevlemez/HDD) is. Az ehhez szükséges környezet létrehozásához szükséges információkat a dokumentációban fel kell tüntetni.
- d) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett sorokat vagy oszlopokat tartalmazhat.
- e) A modell csak világosan megjelölt és feloldható rejtett munkafüzeteket tartalmazhat.
- f) A cellákat és a munkafüzeteket nem szabad védelemmel ellátni (jelszóval vagy más módon) és nem szabad zárolni sem.

- g) A képleteknek láthatóknak kell lenniük.
- h) A makróknak hozzáférhetőknak, és read only körülmények között is futtathatóknak kell lenniük.
- i) A modell dokumentációjának teljes körű logikus levezetést kell tartalmaznia.
- j) Ha a modellt a szolgáltató megbízásából független tanácsadó készíti el, ezt a felet fel kell kérni, hogy tegye lehetővé, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférjenek a modellhez. A modell dokumentációjának tartalmaznia kell a szolgáltató és tanácsadójának írásos nyilatkozatát arról, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy a modell vizsgálatában előbb felsorolt, érintett felek hozzáférhessenek a modellhez. A hatóság és a hatóság által bevont tanácsadóknak titoktartási megállapodásokat kell aláírniuk mind a szolgáltatókkal, mind pedig a szolgáltató által bevont tanácsadókkal.

54. A modellek használatával kapcsolatos követelmények:

- a) **Átláthatóság.** A modellt alkalmassá kell tenni arra, hogy a hatóság vagy az általa bevont tanácsadók vizsgálhassák annak működését. Ennek érdekében könnyen felismerhetővé (például háttérszínnel megkülönböztetetté) kell tenni legalább a bemenő és a számított adatokat, illetőleg az alábbi változtatható értékeket:
 - aa) Közvetlen értéket tartalmazó bemenő adatot (javasolt cellaháttér: fehér)
 - ab) Cellahivatkozásos értéket tartalmazó bemenő adatot (javasolt cellaháttér: világoskék)
 - ac) Közvetlen értéket tartalmazó paramétert (javasolt cellaháttér: világossárga)
 - ad) Cellahivatkozásos értéket tartalmazó paramétert (javasolt cellaháttér: világos-zöld)
 - ae) Eredmény (keresett költség-alapú ár (javasolt betűforma: félkövér sötétkék)
- b) **Működésbiztonság.** A modellt alkalmassá kell tenni arra, hogy annak vizsgálata/működtetése során minimális legyen a véletlen hibássá vagy működésképtelenné tétel veszélye. Ennek érdekében könnyen felismerhetővé (például háttérszínnel megkülönböztetetté) kell tenni az alábbi változtatható értékeket:
 - ba) Számított értéket tartalmazó cellát (javasolt cellaháttér: világos rózsaszín)
 - bb) Makróprogram-értéket tartalmazó cellát (javasolt cellaháttér: narancssárga)
- c) A bemenő adatok és paraméterek modellbéli eredetije csak munkalap-cellákban lehet (a makró-programok és a nevesített argumentumok <Named arguments> is az eredeti cellákból kiolvasva használhatják föl őket).
- d) Azokat a bemenő adatokat és a paramétereket, amelyek változtatásával a végeredmény nem áll elő automatikusan, el kell látni megjegyzésekkel arra vonatkozóan, hogy változtatásuk esetén mit kell még tenni (például megnyitni és frissíteni vagy a számítások elvégzéséhez használt makrót lefuttatni) ahhoz, hogy a módosítás hatása a végeredményben is tükröződjön.
- e) A képleteken felüli automatizmus (pl. makróprogramok írása) csak akkor elfogadható, ha azok megfelelő módon futtathatók akkor is, ha a bemenő adatokat vagy paramétereket változtatjuk.

55. A modelleknek (ideértve a műszaki almodelleket is) tartalmazniuk kell azon hálózattervezési paramétereket (pl. az áramkörönkénti forgalmat, Erlangban mérve, a szolgáltatási szintet, a kapacitáskihasználás arányát stb.), amelyek korrekciójával elvégezhető az érzékenységelemzés. Ezen paramétereknek a modell szempontjából lényeges hálózattervezési paraméterek teljes és részletes leírását kell adniuk.

56. A modelleket az alábbi dokumentumokkal kell alátámasztani:

- a) átfogó Felhasználói Útmutató, amely fejezeteinek az alábbi témákat kell lefedniük:
 - aa) Módszertani leírás. A szolgáltató modelljének áttekintő és részletes leírása különös tekintettel a határozatban elő nem írt módszertani megoldásokra.,

- ab)* a modell megnyitásának módja,
- ac)* az adathalmaz kiválasztása,
- ad)* adatok szerkesztésének módja, azaz hogyan kezeli a modell az esetleges adatváltoztatást (közvetlenül a modellben szerkeszthetők az adatok, vagy csak az adatbázison keresztül),
- ae)* a modellfuttatási opciók, és
- af)* a modell eredményei;
- b)* minden egyes műszaki almodell részletes leírása, beleértve az alkalmazott tervezési szabályokat (azaz pl. a felhasználónkénti legforgalmasabb időszakban bonyolított forgalom számítását, a berendezések kihasználtságát stb.)
 - ba)* a modellben elvégzett átértékelések részletes dokumentációja;
- c)* A homogén költségkategóriák tartalmának, illetve költségmeghatározó tényezőjének ismertetése;
- d)* A függő és a független homogén költségkategóriák összerendelése során a kötelezett szolgáltatónak a költségszámítás dokumentációjában részletesen indokolnia kell azt, hogy az adott függő homogén költségkategóriát milyen okok miatt tekintette függőségi viszonyban állónak a kötelezett szolgáltató által feltüntetett független homogén költségkategóriákkal;
- e)* A hálózati elemek, illetve üzleti tevékenységek tartalmának ismertetése;
- f)* a CVR-ek egyértelmű dokumentációja, minden egyes CVR-re meghatározva a következőket:
 - ca)* a költségmeghatározó tényezőt,
 - cb)* a költségfüggvény alakját,
 - cc)* a különbözeti költségek és a fix és közös költségek arányát, valamint azok meghatározásának részletes háttérszámítását,
 - cd)* a költségfüggvény kialakításához felhasznált módszert,
 - ce)* a költségfüggvény adatainak, paramétereinek részletes háttérszámítását;
- g)* nem Műszaki Funkcionális Specifikáció (NTFS): az NTFS-nek tartalmaznia kell az Üzleti Szint teljes körű logikai leírását, ideértve a számszerű példákat is,
- h)* a Teszt Program átfogó leírása, valamint a modellen lefuttatott Teszt Program eredményei. Külön tesztprogram hiányában a modell ellenőrzési pontjai, valamint az elvégzett számszaki, logikai és egyéb ellenőrzések részletes leírása szükséges,
- i)* ha a modellt megbízott független külső tanácsadó készítette, csatolni kell ezen fél hozzájárulását, amely alapján a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a modellhez.

57. A modellt és a hozzá tartozó adatokat, a dokumentációt és egyéb – elektronikus formában rendelkezésre álló – iratokat egy írásos példányban és CD-ROM-on legalább 3 (három) példányban kell benyújtani.

58. A kötelezett szolgáltatók által benyújtott modelleket az alábbi dokumentációval kell alátámasztani:

- a)* átfogó modelldokumentáció az 56. pontban leírtak szerint;
- b)* kötelezett szolgáltatók bevont tanácsadóinak jóváhagyása arra vonatkozóan, hogy a hatóság és a hatóság által bevont tanácsadók hozzáférhetnek a szolgáltató modellje támogatására készített jelentéseihez vagy modelljeihez.
- c)* A kötelezett szolgáltató könyvvizsgálójának nyilatkozata a modellben szereplő bemenő adatok hitelességéről. A nyilatkozatnak legalább az alábbiakra kell kiterjednie:
 - ca)* A modell bemenő pénzügyi adatainak egyezősége az auditált eredménykimutatás és az auditált mérleg adatokkal;

- cb) Az immateriális javak és tárgyi eszközök bruttó értékének egyezősége kötelezett szolgáltató eszköz nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
- cc) A modellekben szereplő beszerzési árak egyezősége a tárgyévben érvényes szállítói szerződésekben szereplő árakkal;
- cd) A költségmodellekben felhasznált műszaki nyilvántartási adatok egyezősége a kötelezett szolgáltató műszaki nyilvántartási rendszereiben található adatokkal;
- ce) A modellben felhasznált tény naturália adatok (pl. éves értékesített percmennyiség, routing faktor számítás központközi perc adatai) egyezősége a kötelezett szolgáltató számlázási, illetve egyéb nyilvántartási rendszereiben szereplő adatokkal.

Amennyiben a Tanács határozatában valamely kötelezett szolgáltatóra a jelen határozat szerinti érintett piacoktól eltérő valamely más érintett piacon is LRIC költségszámítási módszer alkalmazásának kötelezettségét rója ki, a fenti könyvvizsgálói nyilatkozattal kapcsolatos követelmények egy könyvvizsgálói nyilatkozat keretén belül is teljesíthetőek.

F. A modellel kapcsolatos további követelmények

F/1. Címzett állami támogatások figyelembevétele

1. Amennyiben költségalapúságra kötelezett szolgáltató címzett állami támogatásban részesült, azt a következőképpen kell felosztania a referencia ajánlathoz tartozó költségmodellben:

- a) A szolgáltató azonosítja, hogy a támogatást mely befektetett eszközének finanszírozására használta fel.
- b) Az adott azonosított befektetett eszközre vonatkozó számviteli politika által meghatározott értékcsökkenési kulcs segítségével a szolgáltató meghatározza a támogatásra vonatkozó értékcsökkenést és tőkeköltséget a következő képlettel:

$$TÉCS = SzÉCSK * T$$

$$TWACC = (T - \frac{HTÉCS_t - HTÉCS_{t-1}}{2}) * WACC$$

ahol:

TÉCS: a támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenés

T: a támogatás összege

SzÉCSK: A vonatkozó számviteli politika szerinti értékcsökkenési kulcs mértéke

TWACC: a támogatásra vonatkozó elvi tőkeköltség

HTÉCS_t: a támogatás folyósításától bázisév végéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

HTÉCS_{t-1}: a támogatás folyósításától bázisév elejéig eltelt időszakra vonatkozó elvi halmozott értékcsökkenési leírás

WACC: súlyozott átlagos tőkeköltség

- c) A támogatásra vonatkozó elvi értékcsökkenési leírást és tőkeköltséget a szolgáltató negatív értékkel felosztja a modell szolgáltatásai között, ugyanolyan arányban, ahogyan a támogatáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz költsége az adott szolgáltatások költségét terhelte.

F/2. Számhordozhatósággal és közvetítőválasztással kapcsolatos eszközök költségének elszámolása

2. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján, a

számhordozhatóság megvalósításával kapcsolatban merültek fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden összekapcsolási forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

3. A szolgáltató azon költségeinek vonatkozásában, melyek az Eht. alapján a közvetítéválasztással kapcsolatos követelményeknek való megfelelés miatt merült fel a szolgáltatónál, a felmerült költségeket a szolgáltatónak költségmodelljében minden híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra egyenlő arányban kell felosztania.

F/3. Napszaki eltérítés

4. Amennyiben egy szolgáltatónak költségszámítás eredményeképpen összekapcsolási szolgáltatására napszaki tarifát kell kialakítania, azt a következő módszertan szerint kell megtennie:

a) A szolgáltató minden hívásirány (helyi hívás, belföldi távolsági hívás, mobil hívás, nemzetközi hívás stb.) vonatkozásában külön-külön kiszámítja a következő csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarányt:

$$A_i = \frac{\sum_j A_{ij} \times (Fcs_{ij} + Fk_{ij})}{\sum_j Fcs_{ij} + Fk_{ij}}$$

ahol:

i: a hívásirány száma (1-helyi hívás, 2-belföldi távolsági hívás stb.)

j: a díjsomag száma (1-normál, 2-kedvezményes díjsomag stb.)

A_i: az i. hívásirányra vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarány

A_{ij}: az i. hívásirány j. díjsomagbeli díjaira vonatkozó csúcsidős-kedvezményes időszakos hívásdíjarány

Fcs_{ij}: az i. hívásirány j. díjsomagbeli csúcsidőszakra eső forgalma

Fk_{ij}: az i. hívásirány j. díjsomagbeli kedvezményes időszakra eső forgalma

b) Az a) lépésben kiszámított, egyes hívásirányokra vonatkozó hívásdíjarányoknak a szolgáltató kiszámítja az átlagát, ahol az egyes hívásirányokra vonatkozó arányt a rá vonatkozó összes - tehát minden díjsomag és díjazási időszak figyelembevételével számított - forgalommal súlyozza (R_n).

c) A szolgáltató meghatározza az összekapcsolási szolgáltatások napszaki díjait (T_{cs} és T_k) úgy, hogy azok aránya megfeleljen a b) lépésben kiszámítottaknak (R_n), és kielégítse azt a feltételt, hogy a napszaki díjakból beszédett összes összekapcsolási díj átlaga egyenlő a költségmodell által kiszámított átlagos díjjal (T_m). Képlettel kifejezve:

$$T_m = \frac{T_{cs} * F_{cs} + T_k * F_k}{F_{cs} + F_k} \text{ és } R_n = \frac{T_{cs}}{T_k}$$

ahol:

T_m: LRIC modellel kiszámított átlagos összekapcsolási díj

R_n: forgalommal súlyozott átlagos napszaki díjarány

F_{cs}: csúcsidős forgalom

T_{cs}: csúcsidős összekapcsolási díj

F_k: kedvezményes időszakos forgalom

T_k: kedvezményes időszakos összekapcsolási díj

F/4. Kiegészítő szolgáltatások díjmegállapítása

5. A kötelezett szolgáltatónak a 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 37. § előírásainak való megfelelő alkalmazása érdekében az alapszolgáltatásokhoz tartozó kiegészítő szolgáltatások nyújtásáért kért ellenértékek tekintetében az egyszeri és havi díjak esetében egyaránt a tárgyévire vonatkozó, alulról felfelé építkező költségkalkuláció alapján kell a díjat meghatározni és dokumentálni. A kiegészítő szolgáltatások egyszeri és havi díjainak költségkalkulációjában a szolgáltatások nyújtásában közvetlenül részt nem vevő, támogató jellegű tevékenységek költségei nem szerepeltethetők.

A kiegészítő szolgáltatások díjainak számítását, illetve a számítások részletes dokumentálását azoknak a szolgáltatóknak is be kell nyújtaniuk, amelyek a jelen melléklet szerinti esetben mentesülnek a LRIC költségszámítási módszer alkalmazásának kötelezettsége alól.

6. A közvetítő előválasztás beállítása esetén beállítási munkafolyamatonként egyszeri díj számítható fel, amelynek mértékegysége Ft/beállítás. Egy beállítási munkafolyamatnak minősül, ha az előválasztott szolgáltató beállítása egyetlen művelettel elvégezhető, függetlenül attól, hogy egy vagy több számhoz tartozó adatbázis beállítása történik.

I n d o k o l á s

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételtelen lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „**IHM rendelet**”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „**IHM tájékoztató**”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható öt elkülönült piac továbbra is érintett piacnak minősül. A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt-t, Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t, a Hungarotel Távközlési Zrt.-t, az Emitel Távközlési Zrt.-t valamint a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók beszédcélú híváskezdeményezési piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-138/2005. ügyszámon hozott határozatával kiszabott „átláthatóság”, „számviteli szétválasztás”, „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” és „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettséget a rendelkező részben ill. annak I. és II. sz. mellékletében foglaltak szerint módosította.

A Tanács az „átláthatóság” kötelezettségének körében nem írta elő új referenciaajánlat készítését a Határozatban foglalt indokok alapján, azonban a Kötelezett Szolgáltatók – amennyiben a DH-664-138/2005. számú határozathoz képest jelen határozat alapján módosított kötelezettség azt szükségessé teszi – kötelesek referenciaajánlatukat az Eht. 60. §-a szerint módosítani. A Tanács a „számviteli szétválasztás” és a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettségek teljesítésére vonatkozó módszertan egyes pontjait pontosította, továbbá a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettségek körében is módosításra került az „egyponos összekapcsolás” kötelezettsége a Határozatban részletezett indokok alapján.

A piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást lezáró jelen határozat jogi, közgazdasági és műszaki összetettsége speciális határozati struktúrát igényel. Ennek megfelelően a jelen határozat rendelkező részéhez két külön melléklet

kapcsolódik, amelyek egyrészt a „számviteli szétválasztás” körében teljesítendő kimutatás, másrészt a „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében teljesítendő TD-LRIC költségmodell elkészítéséhez és benyújtásához fűződő kötelezettség teljesítésének tartalmát és formáját határozzák meg. A jelen határozat indokolása is magán hordozza a Határozat tárgyának sajátosságából fakadó jellemzőket, melyek szerint a jelen határozat indokolásában meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra kerül a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek értékelésének menete, ezek részletes indoklása, amely a jelen nagykereskedelmi piachoz szorosan kapcsolódó kiskereskedelmi forgalmi piacok helyzetének elemzésével zárul.

A jelen határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Hatóság által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Hatóság az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételelesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Hatóság a jelen határozat indokolásában részletesen és külön kitért a jelen határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 4. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi nyilvános helyhez kötött telefonszolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „**Szolgáltatók**”) számára. A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacokon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács megvizsgálta a 8. számú piac elemzése szempontjából releváns

nyilvánosan (pl.: nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is. A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelte és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt az IHM rendelet 1. sz. melléklete szerinti 8. piac vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 8. számú piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. A Tanács a piacelemzési eljárás megindításáról tájékoztatta az ügyfeleket.

Az adatszolgáltatás eredményeként a Tanács összesítette, és rendszerbe foglalta a szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében a Tanács az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

A Tanács megvizsgálta továbbá a 8. számú piac elemzése szempontjából releváns nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat (a továbbiakban: nyilvános adatok) is, különös tekintettel a kiskereskedelmi díjakra, és díjsomagokra.

A Tanács abból kiindulva, hogy a piacelemzés 2005. évi megindítása és a jelen határozat között eltelt idő változásokat hozhatott a piac viszonyaiban, 2007 március 2-án kiegészítő adatszolgáltatást rendelt el, amelynek keretében bekérte a piac szereplőitől a 2005-2006. évre vonatkozó adatokat is. A jelen határozat piacelemzése így a legfrissebb, 2006. évi adatokra támaszkodik. Az ezt megelőző évek adataiból pedig a Tanács következtetéseket vont le a piac múltbeli és jövőbeli változásaira vonatkozólag.

A vizsgált piac elemzése során a Tanács megvizsgálta az érintett szolgáltatóknak a hatóság által jóváhagyott, Interneten is nyilvánosságra hozott referencia összekapcsolási ajánlatait.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. E kötelezettségének megfelelően a Tanács tárgybani eljárása során a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: **GVH**) együttműködött, egyeztetett, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve haladéktalanul 2007 augusztus a hatóság internetes oldalán, illetve 2007. augusztus-n a Hírközlési Értesítő számában közzétette a határozat tervezetét.

A határozat tervezetére az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait ezen határozat Indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekelttekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgybani határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007-én megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállami kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek

közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A Tanács jelen határozatát az Európai Bizottság és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetekre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hozta meg.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra irányadóak az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról” szóló, 2003. július 23-án kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak. Ezen eljárás részletei e határozat Indokolásának „D” fejezetében kerülnek kifejtésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás több, egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a földrajzi piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piacok a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősülnek. A Tanács a rendelkező részben szereplő öt elkülönült piacot azonosította.

Az érintett piacok meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k) kijelölését, valamint e szolgáltatókra az Eht által meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanácsnak a tárgyban eljárási eljárásában, a döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az Indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kirovása

A Tanács a jelen határozat indokolása „A” fejezetének II. része szerinti lefolytatott vizsgálatok alapján a kötelezett szolgáltatók tekintetében, az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XII. fejezetében meghatározott és azok közül a DH-664-138/2005. számú határozatában

kirótt kötelezettségek közül jelen határozatával az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettséget, valamint a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket módosította a rendelkező részben foglaltak szerint.

Egyes kötelezettségek pontos tartalmát a Tanács jelen határozat rendelkező részének mellékleteiben határozta meg. Közelebbről, az átláthatóság kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének a) pontja, a számviteli szétválasztási kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének b) pontja és I. számú melléklete, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség módosított tartalmát jelen határozat rendelkező részének c) pontja és II. számú melléklete, míg a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség módosításának pontos tartalmát és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének d) pontja tartalmazza.

Az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókat terheli az Eht. 112-115. §-ai szerinti, az Internet elérés elterjedését elősegítő kötelezettség is.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 8. számmal jelölt nagykereskedelmi piac³, nevezetesen a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) Ajánlására.

A Tanács a piacmeghatározás során:

- Áttekintette a tárgyi nagykereskedelmi piac jogi környezetét és a kapcsolódó alapvető fogalmakat;
- Ezt követően megvizsgálta a tárgyi nagykereskedelmi piac megnevezésének megfelelő bejelentett szolgáltatásokat, ezek tartalmát és alapvető jellemzőit;
- A bejelentett szolgáltatások vizsgálata után megvizsgálta az adott nagykereskedelmi piacra vonatkozó azon általános alapvetéseket, melyek alapján indokolt lehetne az IHM. rendeletben meghatározott piactól való eltérés;
- Ezt követően megvizsgálta a keresleti és kínálati helyettesítés lehetőségeit és meghatározta a szolgáltatási piacot;
- A szolgáltatási piac meghatározása után megvizsgálta a szolgáltatási piac földrajzi kiterjedését és meghatározta a földrajzi piacokat;
- Ezt követően megvizsgálta a versenyviszonyok alakulását az ex-ante szabályozás indokoltságának szempontjából, melynek során elemzésre került a piacra lépési korlátok körének (strukturális és jogi korlátok) tartóssága és magassága, a hatékony versenyhez való közeledés, illetve a versenyjogi eszközök elégtelensége, tehát a Tanács megvizsgálta, hogy a híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, azaz teljesülnek-e Magyarországon is az Európai Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatakor alkalmazott ex-ante kritériumok⁴.
- A Tanács az azonosított érintett piac vonatkozásában mérlegelte azt is, hogy az nem minősül-e feltörekvő piacnak;

³ Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 8. számmal jelölt piaccal

⁴ Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, releváns szolgáltatás

A „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül az 5., 7., 11., 13., 14., 15., 22., 25., 36., 41., 51., 52., 56., 58., 59., 67., 68., 86., 87., pontokban szereplő meghatározások jelentették.

I.3. A vizsgált piac bejelentett szolgáltatása általános jellemzőinek a vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve. Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A Tanács vizsgálatai során a fent megnevezett nagykereskedelmi piacon értékesített szolgáltatást az Eht. 188. § 51. meghatározása figyelembe vételével a következő módon határozta meg:

Híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás: hálózati szolgáltatás, a hívás továbbítása a hívó előfizető hozzáférési pontjáról az összekapcsolási pontig.

A híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás a hálózati alapszolgáltatások közé tartozik. A hálózati szolgáltatások jellemzően nagykereskedelmi szolgáltatások, amivel összhangban az IHM rendelet melléklete is megállapítja, hogy a híváskezdeményezési piac nagykereskedelmi piac. Ez a megállapítás a „hívásindítás” kiskereskedelmi jellegű szolgáltatástól történő világos megkülönböztetés érdekében vált szükségessé.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

A piachoz tartozó bejelentett szolgáltatás megfelel a helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatás, illetve a híváskezdeményezési szolgáltatás jogszabályi fogalmának. A bejelentett szolgáltatás követelményeinek való megfelelés független attól, hogy a hálózat részben vagy egészben vonalkapcsolt vagy csomagkapcsolt technológiával működik-e.

A piacot az Eht. 188. § 41., 86. és 87. pontjai alapján mindegyik nyilvános, rögzített helyű telefon szolgáltató esetében a következő, forgalmi jellegű és kiegészítő szolgáltatások együttese képezi:

- saját előfizető által kezdeményezett helyi és belföldi telefonhívások továbbítása a híváskezdeményezési szolgáltatást igénybevevő (továbbiakban: jogosult) szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára;
- saját előfizető által kezdeményezett nemzetközi telefonhívások továbbítása a jogosult szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára;
- saját előfizető által kezdeményezett Internet hívások továbbítása az Internet híváskezdeményezés szolgáltatást kérő szolgáltató hálózatának összekapcsolási pontjára, amennyiben az Internet hívószám erre utaló információt tartalmaz,
- forgalommérés és a forgalmi díjak számlázása a szolgáltatást igénybevevő jogosult szolgáltató felé;
- előfizetői számlázási adatok átadása a jogosult szolgáltatónak⁵;

⁵ 277/2003.(XII.24.) Korm.r. 10. § (5) bek.: Ha a jogosult szolgáltató híváskezdeményezéssel történő közvetítőválasztás keretében közvetítő szolgáltatónak minősül, vagy a hozzáférési, összekapcsolási célú hálózati

- közvetítéválasztás beállítása saját hálózatában a hívásoknak a jogosult szolgáltató részére történő átadása érdekében⁶;
- a saját előfizető közvetítő előválasztásának programozása a saját hálózatban⁷;
- együttműködés a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatóval a hibakeresés és a hibaelhárítás terén,
- kiegészítő szolgáltatások⁸.

A Tanács ennek során figyelembe vette azt, hogy a híváskezdeményezés szolgáltatás magában foglalja a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást (Eht. 188. § 51.) és a kiegészítő szolgáltatásokat, azonban az utóbbi a hírközlési tevékenységnek külső körülmények által befolyásolt feltétele csupán. A vizsgált szolgáltató tevékenységét elsősorban a forgalmi szolgáltatás tükrözi.

A további vizsgálatok során a Tanács elsősorban a forgalmi jellegű szolgáltatásokat vette figyelembe.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált időszakban (2004-2006 között) Magyarországon a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás legfontosabb alkalmazási területe a közvetítéválasztás volt. Az Eht. hatálya alatt ez a kötelezettség azokra a helyhez kötött, nyilvános telefonszolgáltatást nyújtó vállalkozásokra érvényes, amelyeket a hatóság piacelemzése alapján a kiskereskedelmi piacok bármelyikén jelentős piaci erejűnek nyilvánított.

A Tanács elsősorban azokat a szolgáltatókat vonta be a vizsgálatba, amelyekre jogszabály korábban megállapította, hogy meghatározott földrajzi területen jelentős piaci erővel rendelkeznek. Ezek a Hkt. 105. § (3) bekezdése alapján a következők:

Emitel Távközlési Zrt.;
 Hungarotel Távközlési Zrt.;
 Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.;
 Magyar Telekom Nyrt.,
 Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft..

A Monor Telefon Társaság Zrt. 2006. szeptember 29-i dátummal időközben átalakult Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-vé. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 16. § (1)

végponton keresztül Internet szolgáltatást telefonhálózaton keresztül nyújt, és a Kötelezett Szolgáltatóval megállapodott abban, hogy telefonhálózaton keresztül történő Internet elérés forgalmi díjait maga számlázza az előfizető részére, a Kötelezett Szolgáltató köteles a jogosult szolgáltatónak a jogosult szolgáltató előfizetőinek hívásaival kapcsolatban havonta egyszer, a tárgyhónapot követő negyedik munkanapig informatikai feldolgozásra alkalmas adathordozón átadni az alábbi adatokat:

- a) a hívást kezdeményező előfizető előfizetői száma;
- b) a hívott előfizető előfizetői száma;
- c) a hívás kezdetének ideje (év, hó, nap, óra, perc, másodperc);
- d) a tartásidő;
- e) az előfizető neve;
- f) az előfizető címe, székhelye;
- g) a számlázási név;
- h) a számlázási cím.

⁶ 73/2004.(IV.15.) Korm.rendelet 5. § (1) bekezdése

⁷ 73/2004.(IV.15.) Korm.rendelet 7. § (4) bek. c) pontja

⁸ *kiegészítő szolgáltatások*: hálózati alapszolgáltatások nyújtásához nélkülözhetetlen szolgáltatások, így különösen helymegosztási szolgáltatások, közvetítéválasztási szolgáltatások, csatlakozónyaláb szolgáltatás, közös eszközhasználat, számlázási szolgáltatások, műszaki vizsgálatok, átadás-átvételi vizsgálatok;

bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ezért a Tanács a Monor Telefon Társaság Kft.-vel szemben folytatta eljárását.

Ezen szolgáltatók közül egyedül a Hungarotel Zrt. nem kért közvetítőválasztó rövid számot⁹, noha eszközállománya erre elvileg alkalmassá tenné. A többi négy szolgáltató így jogosultként léphet fel más kötelezett szolgáltatóval szemben.

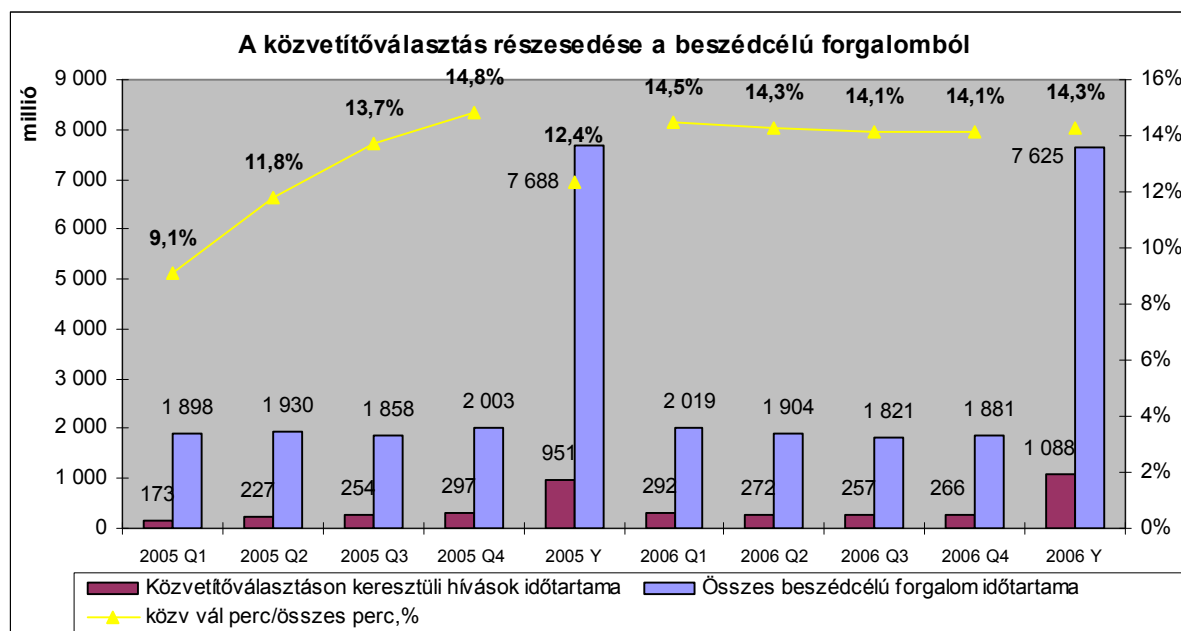
Ugyanakkor a Tanács megvizsgálta azokat a szolgáltatókat is, amelyek korábban nem végeztek ilyen szolgáltatást, de előfizetői bázisuk és előfizetői hozzáférési infrastruktúrájuk fokozatos kialakításával megteremtették az elvi lehetőségét annak, hogy nyújtsanak híváskezdeménnyezés forgalmi szolgáltatást.

A teljesség kedvéért a Tanács megjegyzi, hogy a közvetítőválasztással lebonyolított hívások aránya az adott piacon a teljes forgalomhoz képest még egyelőre csekély, amint azt az alábbi táblázatok mutatják.

1. táblázat: Közvetítőválasztás részaránya 2005-2006-ban

Hívások	2005		2006	
	ezer perc	%	ezer perc	%
Hívás közvetítőválasztással	951 366	12,4	1 087 918	14,3
Összes hívás	7 688 107		7 624 871	

A növekedés dinamikája ugyanakkor jól látható a következő diagramon:

Forrás: KSH OSAP adatszolgáltatás

1. ábra

A Tanács a fenti vizsgálatok alapján megállapította, hogy a közvetítőválasztással kezdeményezett hívások – a törvényi lehetőség megjelenésével – 2002-ben jelentek meg,

⁹ 15cd alakú elötét a 164/2005.(VIII.16.) Korm.rendelet I. mellékletének 3.9. pontja szerint

majd 2003-2005 folyamán dinamikusan növekedtek. 2006 év folyamán a közvetítíválasztás stagnálást mutat, amely elsősorban a kötelezett szolgáltatók ellenlépéseivel¹⁰ magyarázható.

I. 4. Az Internet híváskezdeményezés:

A Tanács a híváskezdeményezési piac teljes körű áttekintése érdekében külön is megvizsgálta az Internet hívások piacára jellemző kérdéseket. Erre azért volt szükség, mert bár a szolgáltatók korábban törekedtek arra, hogy az Internet hívásokat helyi központok szintjén adják át az Internet szolgáltatóknak, az Eht. 112-115. § új szolgáltatásként bevezette az Internet híváskezdeményezés szolgáltatás fogalmát, amely az Internet hívások eljuttatására szolgál az erre szakosodott közvetítő szolgáltató hálózatába.

I. 4.1. Az Internet elérési hívások jellemzői a kiskereskedelmi piacokon

Az Internet elérési (feltárcsázós) hívásokat az előfizetők általában a helyhez kötött telefonhálózathoz csatlakozó Internet szolgáltatók¹¹ (ISP) közvetlen elérése érdekében alkalmazzák.

Az Internet hívás felépítéséhez jogszabály¹² által előírt módon kizárólag „BE-51-abcdef” alakú nem földrajzi hívószám használható, ahol a hatjegyű számból „a” a tarifát, „bc” a telefonszolgáltatót – és esetenként a közvetítíválasztás alkalmazását – jellemzi, míg a többi számjegy az Internet szolgáltatót azonosítja.

Az Internet hívások jellemzője a beszéd összeköttetésnél jóval hosszabb (esetenként több órás) tartásidő. Emiatt a telefonszolgáltatók lehetőleg csak egy központ körzetén belül vállalják az Internet szolgáltató kiszolgálását, mert az eltérő tartási profil váratlan torlódásokhoz vezethet a nem erre méretezett központok közötti átviteli nyalábokon. Egyedül Budapesten ajánl a szolgáltató lehetőséget arra, hogy a budapesti hálózat egyes központjai között az Internet behívási forgalmat átengedje a budapesti két tandem központ valamelyikén.

Az ISP-k hagyományosan előfizetői hozzáférése¹³ keresztül kapcsolódnak a telefonhálózathoz. A kapcsolat műszaki tartalma akkor sem változott, amikor a Hkt. és annak végrehajtási rendeletei arra kötelezték az ISP-eket, hogy előfizetői szerződésüket hozzáférési hálózati szerződéssel váltsák ki.

A telefonszolgáltatók az Internet elérési hívást hasonlóan kezelik, mint a többi nem földrajzi hívást, azaz számfordítás után egy előfizetői hozzáférési ponton végződtetik, mégpedig rendszerint ugyanazon számozási körzeten belül.

I.4.2. Internet hozzáférés a nagykereskedelmi piacon

Az Eht. hatálybalépésével a szabályozásban új elemet jelent, hogy a jelentős piaci erejű helyhez kötött telefonszolgáltatóra kiróható azon kötelezettség, hogy referenciaajánlatot készítsen Internet híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatás nyújtására¹⁴, amely lehetővé teszi az Internet szolgáltatók áttelepülését a jogosult szolgáltatóhoz a régi „bc” szám megtartása mellett.

¹⁰ Új kiskereskedelmi díjsomagok útján kedvező ajánlatok előfizetőik részére

¹¹ Elvileg mobil rádiótelefon hálózatról is kezdeményezhető feltárcsázásos Internethívás, ha a hozzáférést beszédátvitel helyett átállítják adatátvitelre. Az elérhető adatsebesség a szokásos modulációs eljárás mellett kb. 14 kbit/s.

¹² 164/2005.(VIII.16.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete 2.6.2. pontja

¹³ A legtöbbször ISDN hozzáférése¹³ keresztül

¹⁴ Eht. 113.§ (1) bekezdése

A teljes híváskezdeményezési piacon belül a közvetítőválasztással lebonyolított Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás részarányát a Tanács a vizsgált időszak első éveiben nem vizsgálhatta, mert 2002-2003 között ezt a szolgáltatást a hatályos jogszabályok nem definiálták. Az Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás jövőbeli alakulása jelen piacelemzés készítésekor nem volt felmérhető, mert a szolgáltatók adataiból az tűnt ki, hogy azok ilyen szolgáltatást a további években sem nyújtottak.

I. 5. Helyettesítés vizsgálata

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait.

I. 5. 1. Keresleti helyettesítés vizsgálata

A nagykereskedelmi piacon lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból nyújtott híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás helyettesíthető-e más nagykereskedelmi szolgáltatással.

A vizsgált időszakban a híváskezdeményezési forgalmi szolgáltatás egyetlen alkalmazási területe a közvetítőválasztás (korábbi nevén: szolgáltató-választás) volt. A közvetítőválasztás sem volt régóta lehetséges: a **Hkt.** 2001-től nyújtott lehetőséget a szolgáltatásra a belföldi távolsági és nemzetközi hívások területén, akkor még szolgáltatóválasztás néven. Az **Eht.** 2004-től az elnevezést közvetítőválasztásra módosította és kiterjesztette a lehetőséget a helyi hívásokra is.

A szolgáltatást igénybevevő előfizetőnek nincs lehetősége arra, hogy egy adott hívás közvetítőválasztással történő kezdeményezéséhez másik szolgáltatót vegyen igénybe. Mivel a közvetítőválasztással kezdeményezett hívások forgalmi díját az előfizető a közvetítő szolgáltatónak fizeti, a híváskezdeményezési díjba az előfizetőnek nincs beleszólása. Egy adott előfizető másképpen pedig nem érhető el.

Ha a kérdést a jogosult szemszögéből vizsgáljuk és feltesszük azt a kérdést, hogy hozzáfér-e a jogosult szolgáltató a kiszemelt Kötelezett Szolgáltató hálózatához más szolgáltató hálózatán keresztül, az a felelet adódik, hogy ez csak valamely tranzit szolgáltató közbeiktatásával, így többletköltségek árán lehetséges. Ez az eset gyakorlatilag kizárható. Ebből következően a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopóliumhelyzetben vannak.

A fentiekből következően a Tanács megállapította, hogy a híváskezdeményezési piacon keresleti helyettesítésről nem lehet beszélni.

A helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac keresleti oldalról való szélesítését indokolnák.

I.5.2. Kínálati helyettesítés vizsgálata

A híváskezdeményezési piac ma létező egyetlen alkalmazási területe a közvetítőválasztás.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózata alapvetően alkalmas e szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges vállalkozástípus létezik, melyek részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek, s ezek az alábbiak:

- vezetékes műsorelosztó szolgáltatók

- nem nyilvános (magánhálózattal rendelkező) helyhez kötött telefon tevékenységet végző vállalkozások,
- áramszolgáltató vállalatok.

A helyettesítő szolgáltató piacralépési korlátainak vizsgálata során (lásd az 1.9.1. fejezetet) a Tanács megállapította, hogy a jogi korlátok jelentéktelenek, a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása azonnal megkezdhető¹⁵.

A strukturális korlátok vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a piacralépés a meglévő infrastruktúrán túlmenően jelentős beruházásokat igényel. Ilyenek pl.:

- vezetékes műsorelosztó hálózat esetén a fejállomás csatlakoztatása a telefonhálózat valamely kapcsolóközpontjához, a közbenső erősítők szünetmentes áramellátása, az előfizetők ellátása megfelelő modemekkel;
- magánhálózattal rendelkező vállalkozás telefonhálózata esetén az előfizetői nyilvános hálózat kiépítése, összekapcsolás a telefonhálózattal, a számlázó rendszer kiépítése;
- áramszolgáltató hálózat esetén a vivőfrekvenciás áthidaló hálózat kiépítése, az előfizetői hozzáférés eszközei, összekapcsolás a nyilvános hálózattal.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy egy rivális vállalkozás rendelkezik egy bizonyos szolgáltatás nyújtásához szükséges erőforrások egy részével, nem bír jelentőséggel akkor, ha a kérdéses szolgáltatás nyereséges nyújtása komoly további befektetést igényel. Ehhez járul az a körülmény is, hogy ahhoz, hogy egy szolgáltató a számára előnytelen, mert kiskereskedelmi árbevételét csökkentő szolgáltatást nyújtsa, őt a Tanácsnak előbb a kiskereskedelmi piacok valamelyikén jelentős piaci erejűvé kellene minősítenie, amire nagyon csekély az esély.

Tekintettel a fentiekre, a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról helyettesítő hatás nincs, a piacon jelenleg nem érdekelt meglévő vállalkozások várhatóan nem fognak rövid idő alatt átállni erre a piacra, így **kínálati helyettesítés jelenleg a piacon nem várható**¹⁶.

Az I.5.2. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során (I.5.1. és I.5.2. pontban foglaltak alapján) a Tanács megállapította, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

I. 6. Szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 8. számmal jelölt nagykereskedelmi piac, nevezetesen a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Ezért a Tanács megállapítja, hogy

¹⁵ Eht. 77. § (1) bek.

¹⁶ A piacelemzés vizsgált múltbeli időszakában (2004-ben) vezették be telefon szolgáltatásukat olyan kábeltévé szolgáltatók, melyek hálózata azt lehetővé tette (pl. UPC Magyarország Kft., T-Kábel Zrt.) és amelyek a kínálati helyettesítés vizsgálatokor szóba jöhetnének.

a szolgáltatási piac a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac.

I. 7. Földrajzi piac meghatározása

I.7.1. A piac földrajzi kiterjedése

A Tanács a piac földrajzi kiterjedését a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozta meg.

Mivel a vizsgált híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtásának alapfeltétele, hogy a szolgáltató rendelkezzen előfizetőkkel, ezért a szolgáltatás földrajzi piacainak vizsgálata a hozzáférési piacok földrajzi piacain alapul. A legfontosabb vizsgálandó tényezők az alábbiak:

- helyi hálózat kiterjedése,
- jelentős előfizetői bázis kiterjedése,
- a szolgáltatás bejelentéséből, valamint a lekötött és/vagy kijelölt számmezőkből az egyes számozási körzetekben,
- egyetemes szolgáltatási terület kiterjedése,

A földrajzi piac vizsgálata során a Tanács elsődlegesen az egy hálózat által lefedett terület kiterjedését vizsgálta. Vizsgálta továbbá az előfizetői hozzáférések kiterjedését a hálózat által le nem fedett területeken is. Ez alapján a Tanács az 54 számozási körzetben, a vizsgált szolgáltatók szerint csoportosítva vizsgálta a versenyfeltételek homogenitását.

A volt koncessziós szolgáltatók kiskereskedelmi szolgáltatási területe a Magyar Köztársaság területén a következőképpen alakul:

2. ábra. A vizsgált szolgáltatók alapvető szolgáltatási területe.

A beérkezett kérdőívek alapján megállapítható, hogy a piac liberalizálásának előrehaladtával a korábban jelentős piaci erővel rendelkezőnek azonosított volt koncessziós szolgáltatókon kívül új szereplők is megjelentek a hozzáférési piacon. A Tanács ezek közül csak azokat a szolgáltatókat vette további vizsgálat alá, amelyek saját hozzáférést mutattak ki a szóban forgó piacon.

A következő 2. táblázat az egyes szolgáltatók által birtokolt hozzáférések számát mutatja a 2. ábra szerinti alapvető szolgáltatási területeken.

2. táblázat: A hozzáférések alakulása alapvető szolgáltatási területekenként 2006. év végén

Alapvető szolgáltatási terület	Szolgáltatók	Hozzáférés	
		db	%
Magyar Telekom	Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kft.		
	BT Limited Magyarországi Fióktelepe		
	Com.unique Kft.		
	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.		
	eTel Magyarország Távközlési Kft.		
	FiberNet Kommunikációs Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	MagNetCom Kft.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	On-Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.		
	TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató NyRt.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
<i>Összesen</i>			
Invitel	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	eTel Magyarország Távközlési Kft.		
	FiberNet Kommunikációs Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	IP-Park Távközlési Szolgáltató Kft.		
	Juop Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	PanTel Kft.		
	Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft..		
	TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató NyRt.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
<i>Összesen</i>			
Hungarotel	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Hungarotel Távközlési Zrt.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft.		
	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.		
<i>Összesen</i>			
Emitel	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	Emitel Távközlési Zrt.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		

Alapvető szolgáltatási terület	Szolgáltatók	Hozzáférés	
		db	%
	PanTel Távközlési Kft.		
	<i>Összesen</i>		
Monor Telefon	DUNAKANYAR-HOLDING Kft.		
	GTS-Datanet Távközlési Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolg. Kft.		
	PanTel Távközlési Kft.		
	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Kft.		
	<i>Összesen</i>		

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A kitért rész üzleti titkot tartalmaz.

Az adatok vizsgálata azt mutatja, hogy más szolgáltatók a volt koncessziós területeken 2006 végéig nem létesítettek jelentős számban sem lakossági, sem nem lakossági (üzleti) hozzáféréseket. Az adott piacon ugyanez elmondható a közvetítő-választással egy másik volt koncessziós szolgáltató hálózata felé indított hívásokra is, **így a Tanács megállapította, hogy ezek a hozzáférések a homogén versenyfeltételek alakulására nincsenek számottevő hatással.**

A homogén versenyfeltételek szerint megállapítható földrajzi piacokat az alábbi, 3. táblázat mutatja be, számozási területek szerint. Ezeken a területeken belül megállapítható a versenyfeltételek homogenitása, mivel ezeken kívül legalább egy szolgáltató nem vagy csak lényegesen rosszabb feltételekkel, azaz lényegesen kisebb számú előfizetőjének tudja nyújtani szolgáltatását. Ezek a területek megegyeznek a volt koncessziós szolgáltatók hálózata által lefedett számozási területekkel.

3. táblázat: Földrajzi piacok.

Földrajzi piacok	Számozási körzetek számai	Volt koncessziós szolgáltató
1. földrajzi piac	1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99	Magyar Telekom Nyrt.
2. földrajzi piac	24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
3. földrajzi piac	32, 66, 68, 89, 95	Hungarotel Távközlési Zrt.
4. földrajzi piac	77, 78, 79	Emitel Távközlési Zrt.
5. földrajzi piac	29	Monor Telefon Társaság Távközl. Szolg. Kft.

Forrás: a szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A fentiek tehát alapján a földrajzi piacok az alábbiak:

1. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein;

2. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein;
3. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein;
4. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein;
5. számú földrajzi piac: a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 29. hívószámú számozási területein.

1.7.2. A helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy a Tanács megállapítása szerint sem keresleti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piacok módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I. 8 A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács öt elkülönült piacot határozott meg, amelyek a következők:

- 1. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeménnyezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú számozási területein.**
- 2. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeménnyezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú számozási területein.**
- 3. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeménnyezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú számozási területein.**
- 4. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeménnyezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 77, 78, 79 hívószámú számozási területein.**
- 5. Helyhez kötött nyilvános telefonhálózatból indított híváskezdeménnyezés szolgáltatás a Magyar Köztársaság területének – az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott – 29. hívószámú számozási területein.**

I. 9. Érintett piac vizsgálata

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piac szabályozási szempontból érintettnek tekinthető-e.

Az IHM rendelet – figyelemmel Bizottság által kiadott Ajánlásra - a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piacot, ex-ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg. Az Ajánlás Mellékletében¹⁷ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 8. számú piac) ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó egyenlőtlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok.

Híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtására irányuló szándék esetén a szolgáltató jogi korlátokba nem ütközik. Az Eht. 74. § (1), valamint a 75. § (1) bekezdése kimondja: „A Magyar Köztársaság területén elektronikus hírközlő hálózatot üzemeltetni, valamint elektronikus hírközlő hálózaton szolgáltatást nyújtani bármely természetes, illetőleg jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet az e törvényben, illetve külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult.”, illetve „Az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának megkezdésére irányuló szándékot, valamint a megkezdés tervezett időpontját az elektronikus hírközlési szolgáltatónak nyilvántartásba vétel céljából be kell jelentenie a hatóságnál.”

A Tanács megállapította, hogy a helyhez kötött nagykereskedelmi piacokra történő belépés tekintetében jogi korlátok lényegében nincsenek. A szolgáltatás bejelentése után a piacra lépés megtörténhet. Ugyanakkor viszont vannak adminisztratív korlátok, hiszen ahhoz, hogy a jogosult szolgáltató egy előfizető hívásait megkaphassa az új szolgáltatótól, az utóbbival az előfizetőnek második szerződést kellene kötnie (vagy teljesen át kellene térnie az utóbbi szolgáltatóhoz). Ez jelentős terhet ró az előfizetőre és időben is elhúzódó folyamat.

Strukturális korlátok.

Strukturális korlát oka lehet:

- ha a piacon már jelen van jelentős méretgazdaságosságot vagy választékgazdaságosságot elért szolgáltató;
- ha a piacra lépés olyan jelentős beruházással, költséggel jár, amely idő előtti kilépés esetén jelentős mértékben elvész (elsüllyedt költség);
- ha az új belépő szolgáltatásának nyújtásához szükséges egy vagy több részszerkeletet, illetve hálózatrészt az ugyanazon piacon működő szolgáltatótól lehet vagy érdemes igénybe venni (függőségi viszony).

¹⁷ Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

Egy-egy adott földrajzi területen új piacra lépő szolgáltató saját, vagy kizárólagos használatában álló hálózat kiépítésével tud híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatást nyújtani azzal kiegészítve, hogy azokat az előfizetőket, akiket vagy amelyeket valamely közvetítő szolgáltató szeretne megnyerni, megfelelő reklámmal és piaci eszközökkel saját hálózatába „átsábítja”.

A Tanács megállapította, hogy ebben az esetben az új piacra lépő a következő strukturális akadályokkal találkozhat:

- Méretgazdaságosság, választékgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb hálózathoz tartozni többletértéket jelent a fogyasztónak). Ez az érintett piacok tekintetében nyilvánvaló, hiszen a fentiekben meghatározott földrajzi piacokon egyeduralkodó hálózatok léteznek.
- A nehezen duplikálható erőforrás jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. Bár az előfizetői hozzáférési hálózat létesítése terén a telefon szolgáltatókra korábban kirótt hurokátengedési kötelezettség ezt részben enyhíti, nem mentesít a saját kapcsolóközpontok létesítése alól az adott területen.

A Tanács megállapította, hogy a szükséges beruházás jelentős, főleg amiatt, mert hálózattal – az előfizetői hozzáférési hálózat kivételével – hurokátengedés igénybevétele esetén is rendelkezni kell. Ezen túlmenően, strukturális korlátként az új belépőnek ilyenkor is szembe kell néznie a méretgazdaságosság és választékgazdaságosság hatásaival, ráadásul hurokátengedés igénybevétele esetén függőségi viszony is fellép az adott földrajzi területen már működő szolgáltatóval szemben. A strukturális korlátok jelenlétét alátámasztja az előző fejezetekben bemutatott csekély részesedés a közvetítőválasztás eredetű árbevétel és forgalom terén.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piac hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- a) Az adott piac szereplőinek száma, az esetleges - az adott piacon kívüli, de az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő - új piacra lépő vállalkozások száma.

Az adott piacon a bejelentett (2006 végén a hatóság által nyilvántartott) szereplők közül 10-en vallottak be bevételi adatokat, közülük pedig 5-en a volt koncessziós társaságok körét alkotják. Az 5 új szolgáltatóról azonban kiderült, hogy szolgáltatásaikat nem összekapcsolási ponton keresztül nyújtják, így nem szereplői a vizsgált piacnak (lásd d) pont).

A hatékony versenyhez való közeledést segítő tényező a szolgáltató-váltás bürokratikus eljárásának megváltozása oly módon, hogy mind az előfizetői szerződés megkötése, mind pedig a közvetítőválasztás igénybevétele történhet az előfizető részéről telefonon kötött szerződéssel.

- b) A vizsgált piacon a verseny azáltal, ha valamely területen több szolgáltató tevékenykedik, csak kevésbé – az árverseny közvetett érvényesülésén keresztül – élénkül, mert mindegyik szolgáltató a híváskezdeményezési forgalmi díjakat önállóan képes megállapítani. A híváskezdeményezési forgalmi díjak különbözősége azt eredményezheti, hogy a közvetítő szolgáltató egyes vállalkozásokkal nem köt híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra vonatkozó hálózati szerződést, amellyel a vállalkozások előfizetői hátrányos helyzetbe kerülhetnek más szolgáltatók előfizetőihez képest.

- c) A Tanács megállapította, hogy a műszaki-technológiai jellemzőket tekintve homogén helyzet uralkodik a meghatározott piacokon, hiszen mindegyik piaci szereplő tulajdonosa a hálózatnak, vagy más szolgáltatótól veszi igénybe a szükséges hálózatot.
- d) A Tanács megállapította, hogy az új piacra lépők előnyben részesítették a behívókártyás szolgáltatást, amely jóval kevesebb beruházást igényel a közvetítőválasztásnál. Megállapította azonban, hogy a behívókártyás szolgáltatás nem veszi igénybe az összekapcsolási nagykereskedelmi szolgáltatásokat, tehát a vizsgált piacra csak közvetett hatással van.

A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor lenne megállapítható, ha az adott piacon az Eht. által a Tanács részére biztosított külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné.

Fenti pontok alapján a Tanács megállapította, hogy a meghatározott piacokon a piac a vizsgálati időtávon belül nem közeledik a hatékony verseny irányába.

I.9.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Általános megfontolás

A Tanács osztja az EU szabályozó hatóságainak azon álláspontját, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy csupán annak „őrzése” elegendőnek lenne tekinthető. A Tanács ezen általános megállapítást annak az átfogó és részletes, szabályozói irányultságú piacvizsgálatnak az eredménye alapján tette meg, amelyhez mérhető a hazai hírközlési piacon még nem végeztek, bár számos részterületet egyszeri vagy ismétlődő jelleggel kutatók vagy valamely hatóság az eddigiekben is vizsgált.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy – főleg a hírközlés hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő kérdéseiben – a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendőek. Ezek az esetek

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.)
- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek
- a jogbiztonság megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

- a) A feladat összetettsége

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata az elektronikus hírközlési piac

zavartalan, eredményes működésének és fejlődésének, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekei védelmének, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának, illetve fenntartásának elősegítése az elektronikus hírközlési ágazatban, valamint az elektronikus hírközlési tevékenységet végző szervezetek és személyek jogszabályoknak megfelelő magatartásának felügyelete.

Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében nemritkán (sőt a nagykereskedelmi típusú szolgáltatásoknál általában) a hozzáféréssel, összekapcsolással összefüggő követelmények előírásával biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók hozzáférési, összekapcsolási szerződéseit átlátható módon, megkülönböztetés mentesen, akár szabályozott ár alkalmazásával kösse meg. A referenciaajánlatok, összekapcsolási szerződések, költségmodellek olyan bonyolult, elmélyült műszaki, jogi, közgazdasági és számviteli ismereteket igényelnek, amelyek a versenyjog alkalmazása során általában nem szükségesek, illetve, ha ilyen jellegű vizsgálatokat a versenyfelügyeleti ellenőrzés során végeznek is, arra általában valamely versenysérelem kivizsgálása menetében utólag kerül sor, míg az ex-ante szabályozás előre meghatározza azokat a feltételeket, körülményeket, amelyeket a szabályozott vállalkozással szerződéses kapcsolatba lépni szándékozók még a tárgyalásokat megelőzően megismerhetnek, a szerződéskötésre felkészülhetnek.

A versenyhatóság ex-post eljárása egy vállalkozás konkrét versenyellenes magatartását szankcionálhatja, tehát a versenyellenes magatartások utólagos orvoslására képes, elősegítve ezzel a piacon fellépő versenytorzulások megakadályozását. Az ex-post eljárás a fenti sajátosságából következően önmagában a jövőre nézve nem tudja biztosítani, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók az összekapcsolási igénnyel fellépő valamennyi jogosult szolgáltatóval szemben eleve megkülönböztetés-mentesen járjanak el az összekapcsolási jogviszonyt létesítése vagy a híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtása során. Az ex-ante eljárás tehát ilyen módon magát az okot, az ex-post eljárás pedig az okozatot kezeli. A „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piac szempontjából az előzetes megkülönböztetés-mentes eljárás biztosítása ugyanakkor jelentős a piac (mint nagykereskedelmi piac) következő sajátosságai miatt:

- a piacra lépés óriási beruházás-igényű, és lassú a megtérülése;
- a kötelezett szolgáltatónál a meglévő hírközlési infrastruktúra alkalmas arra, hogy annak tulajdonosa megossza azt más szolgáltatókkal (pl.: piacra lépés megkönnyítése érdekében); és
- a hírközlési szolgáltatások – mint közérdekű nyilvános szolgáltatások – rendszere csak akkor működik megfelelően, ha az egyes hírközlési hálózatok összekapcsolódnak egymással, és hatékonyan együttműködnek.

A piac fentebb részletezett sajátosságaiból következően a verseny hatékonyságára alapvetően kihat az, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók eleve megpróbálhatják megakadályozni az országos hálózattal nem rendelkező jogosult szolgáltatók piacra lépését vagy általuk versenyképes szolgáltatások nyújtását azzal, hogy piaci erejükből következően indokolatlan feltételeket támasztanak az összekapcsolás során vagy indokolatlanul magasan állapítják meg az összekapcsolással kapcsolatos költségeket, illetve az általuk nyújtott szolgáltatások díjait. A jogosult szolgáltató ugyanis ilyen esetben a versenyhatósági ex-post eljárás során ugyan jogorvoslatot nyerhet, de nem kap garanciát arra, hogy a piacra lépését vagy infrastruktúrához való hozzájutását az infrastruktúrával rendelkező jelentős piaci erejű szolgáltató nem fogja megakadályozni a jövőben is. A fentiek miatt a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű piacon az Eht. 2 §-ában foglalt célok és alapelvek teljesüléséhez szükséges, hogy a piacon szolgáltatóni kívánó, infrastruktúrával nem rendelkező és ezért a jelentős piaci erejű szolgáltatóval összekapcsolást létesítő jogosult szolgáltatók

egymáshoz képest eleve azonos pozícióban legyenek megakadályozva ezzel, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók egyes szolgáltatók piacra lépését vagy piacon maradását ellehetetlenítsék.

Ez pedig csak a versenyhatóság utólagos ex-post eljárásai mellett jelen lévő ex-ante szabályozással együtt biztosítható, amely a piacon jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosított vállalkozások számára előírhat olyan kötelezettséget, amelyek már a szerződéskötést megelőzően biztosítják, hogy a Kötelezett Szolgáltatók előre meghatározott, Tanács által jóváhagyott, ugyanazon feltételek mentén és díjakkal kössenek összekapcsolási szerződéseket az arra jogosult szolgáltatókkal.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

Tekintettel továbbá a jelentős piaci erejű szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyban lévő vagy velük összekapcsolási jogviszonyt létesíteni kívánó jogosult szolgáltatók és az ezzel kapcsolatban felmerülő esetleges versenyellenes magatartások nagyobb számára, valószínűsíthető, hogy a Tanács ex-ante szabályozásának hiánya a versenyhatóság sokkal gyakoribb beavatkozását eredményezné a piacon, úgy hogy ezen versenyproblémák egyébként az ex-ante szabályozással kezelhetők lennének. Az ex-ante szabályozással – így jelen piacon főleg kötelezően alkalmazandó szerződéses feltételek és díjak előírásával – tehát hatékonyan csökkenthetőek a potenciális versenyellenes magatartások, és ezzel együtt a versenyhatóság időigényes beavatkozásainak száma.

c) A szabályozási környezet kiszámíthatósága

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacra lépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás szabályozási környezetének kiszámíthatósága. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő pl. hozzáférési vagy összekapcsolási kötelezettség kirovásához. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. A bizonyítás általában annak a vállalkozásnak vagy szervezetnek a feladata, amelyik állítja, hogy az erőfölénnyel való visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacra lépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Így többek között az ex-ante szabályozás által előre megteremtődő szabályozási kiszámíthatóság teszi lehetővé, hogy a meglévő piaci szereplők és a piacra lépni kívánó vállalkozások megfelelő garanciákat kapjanak komoly beruházásainak megtérülésére, és hogy

ezen szolgáltatók piaci versenye végső soron egyre olcsóbb és egyre jobb minőségű előfizetői szolgáltatásokat eredményezzen.

Tekintettel arra, hogy a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz*” piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elsüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen – lényegében hozzáférésen és összekapcsoláson keresztül megvalósuló – együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A Tanács megvizsgálta „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz nagykereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex ante szabályozást megalapozó 3 kritérium mindegyike teljesül, ezért a Tanács megállapította, hogy mind az öt azonosított piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

Az érintett piacok tehát az alábbiak:

- 1. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz az 1. földrajzi piacon.**
- 2. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz a 2. földrajzi piacon.**
- 3. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz a 3. földrajzi piacon.**
- 4. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz a 4. földrajzi piacon.**
- 5. számú érintett piac: Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz az 5. földrajzi piacon.)**

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II. 1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: **JPE szolgáltató**) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: **önálló erőfölény**) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: **közös erőfölény**) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre felsorolás jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatakor alapvetően az adott érintett piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott érintett piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatói piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfölény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfölény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

II. 2. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy mind az öt meghatározott piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén JPE szolgáltatók kijelölése.

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából. A Tájékoztató a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélése során¹⁸:

- piaci részesedés
- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatói diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság

¹⁸ 8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont

- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács valamennyi szempontot megvizsgálta. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában jelentősnek vagy kevésbé jelentősnek:

II.2.1. Piaci részesedések

A piaci részesedés vizsgálata elsősorban a hozzáférések (fővonalak) számán, másodsorban a nettó árbevételén alapul, igazodva ahhoz, hogy a vizsgált piacon a hozzáférések száma jobban jellemzi a piacot, mint az árbevétel. (Ennek oka az, hogy a vizsgált piacot alkotó bejelentett szolgáltatások nem differenciáltak, s így nincs szükség az egyes szolgáltatások közötti különbségek, illetve eltérő árszerkezetének figyelembe vételére)

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfölény, amely a Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint pedig 50% felett biztosnak látszik.

Jelen esetben a piaci részesedést – a hozzáférések számának figyelembe vételével - a Tanács szolgáltatási területenként (azaz számozási körzetként) vizsgálta meg, illetve a földrajzi piacoknak megfelelő öt érintett piacon egyenként elemezte (Lásd 2. táblázat)

A Tanács vizsgálta továbbá a híváskezdeményezési árbevétel és forgalom alakulását is.

4. táblázat: Híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás 2006-ban

Szolgáltató	Társszolgáltató	Híváskezdeményezés	
		árbevétel	forgalom
		MFt	ezer perc
Emitel Távközlési Zrt.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Magyar Telekom Nyrt.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	<i>Összesen</i>		
Hungarotel Távközlési Zrt.	Magyar Telekom Nyrt.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	<i>Összesen</i>		
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	Magyar Telekom Nyrt.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	<i>Összesen</i>		
Magyar Telekom Nyrt.	BT Limited Magyarországi Fióktp.		
	eTel Magyarország		
	GTS Datanet Kft.		
	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
	Monor Telefon Társaság Kft.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	TELE2 Magyarország Kft		

Szolgáltató	Társszolgáltató	Híváskezdeményezés	
		árbevétel	forgalom
		MFt	ezer perc
	<i>Összesen</i>		
Monor Telefon Kft.	Magyar Telekom Nyrt.		
	Pantel Távközlési Kft.		
	TELE2 Magyarország Kft.		
	<i>Összesen</i>		

Forrás: szolgáltatók adatközlése

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

A fenti 5 szolgáltatón kívül mások híváskezdeményezés nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatást nem nyújtottak.

A hozzáférések száma és az árbevétel vonatkozásában közel 100%-os piaci részesedés mellett a többi figyelembe veendő szempont (szolgáltatások innovációs igénye és differenciáltsága stb.) már marginálisnak minősül, a Tanács döntő kritériumnak tekinti a hozzáférési piaci részesedést.

A piaci részesedés vizsgálata során a Tanács a 2., illetve 4. táblázat adatainak az elemzése alapján megállapította, hogy mindegyik érintett piacon található egy szolgáltató (a volt koncessziós szolgáltató), amely a hozzáférések száma, valamint árbevétele és forgalmi teljesítménye szerint olyan piaci erővel rendelkezik, amely biztosítja számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

II.2.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető, azzal együtt, hogy a kínálati helyettesítés, vagyis az adott piacon jelen nem levő, de arra – hálózatuk, felkészültségük folytán – könnyen belépni képes szolgáltatók megjelenése az adott piacon nem igényel jelentős költségeket a piacra lépő szolgáltatók részéről, szemben a potenciális versennyel.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatarthatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy áraikat jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartásák). Ha egy az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A potenciális verseny elemzése első lépésben a belépési korlátok vizsgálatát igényli.

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piac növekedési korlátai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács már a jogi és strukturális korlátok elemzése során vizsgálta és megállapította, hogy bár jogi korlátok nincsenek, de a strukturális korlátok olyan jelentősek, hogy a híváskezdeményezési piacon esély mutatkozik erőfölényes helyzet kialakulására, illetve fennmaradására.. A potenciális versenyt illetően meg kell említeni a már szintén vizsgált kínálati helyettesítőket. Ezek közül a vezetőkes műsorelosztó szolgáltatók, valamint az

áramszolgáltató vállalatok potenciális versenyt támaszthatnának ugyan, de a strukturális korlátok megléte miatt kínálati helyettesítés a közeljövőben nem várható.

További szempontként szükséges lenne megtenni a piacon működő szolgáltatókhoz, illetve viselkedésükhöz kötődő **stratégiai korlátok**¹⁹ vizsgálatát, azonban ezen korlátok vizsgálata a híváskezdeményezési nagykereskedelmi piac jellege és szabályozottsága miatt nem releváns, így a vizsgált piacon hatásuk nem értelmezhető.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a potenciális verseny hiánya fennáll, s a terjeszkedés lehetőségei korlátozottak, mely nem segíti elő a versenyhelyzet javítását.

II.2.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre.

A vállalkozások méretének vizsgálata során – tekintetbe véve a teljes nyilvános helyhez kötött telefon szolgáltatási piac évi 237 Mrd Ft körüli árbevételét – a Tanács elegendőnek tartotta csupán a teljes helyhez kötött telefon piacon 100 MFt feletti nettó árbevételt elért cégeket figyelembe venni, mivel a többi vállalkozás az erőfölény meghatározását nem befolyásolja. Az alábbi 5. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő cégekre azok méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyek összes nettó árbevétele a 2005. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt.

5. táblázat: A vizsgált vállalkozások mérete a 2005. évben

Szolgáltató	Összes eszköz (mFt)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőkeellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékességi mutató (%)	Adósságfedezeti mutató (%)	Összes bevétel (MFt)	Üzemi tevékenység eredménye (MFt)	Adózott eredmény (MFt)	Befektetett eszközök beszerzése (MFt)	Befektetett eszközök eladása (MFt)
Emitel Távközlési Zrt.	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1 290	-539	40
HUNGAROTEL Távközlési Zrt.	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
Invitel Távközlési és Szolgáltató Zrt.	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
Magyar Telekom Nyrt.	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
Monor Telefon Társaság Kft.	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37

Forrás: hivatalos cégszámítások alapján

¹⁹ Ilyenek lehetnek árázással kapcsolatos eszközök: pl. árdiszkrimináció, árprés, keresztfinanszírozás, illetve árázással nem összefüggő eszközök, mint reklámháború, kutatás-fejlesztési befektetés, az előfizetők szolgáltatás-váltásának megnehezítése.

A vizsgált piacon meglévő szolgáltatások jellegéből, illetőleg e piacon működő Kötelezett Szolgáltatók – az 1.5.1 pontban kifejtett - kvázi monopolhelyzetéből fakadóan azonban a nagy méretből származó előnyszerzési lehetőség nem értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac jellegéből adódóan e piac szereplői között fennálló esetleges vállalatméretbeli különbségeknek nincs relevanciájuk.

II.2.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

A vizsgált piacon az érintett szolgáltatók hitelfelvételi lehetőségei – a távközlési szektor konjunkturális helyzete, valamint kedvező vagyoni és pénzügyi helyzetük (lásd 6. táblázat) miatt – adottak. Természetesen lehet különbség a pénzügyi forráshoz való jutás lehetősége tekintetében, különös tekintettel arra, hogy a volt koncessziós szolgáltatók távközlési szektorban elfoglalt helyzete és tulajdonosi háttere biztosíthatja számukra a könnyebb hozzáférést, azonban a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopolhelyzete miatt ez az előny kevésbé értelmezhető

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon a könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz tényezője a jelentős piaci erő megállapítására nincs hatással.

II.2.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga egyrészt a földrajzi piacokat is nagymértékben meghatározza, másrészt az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is jelentős piacra lépési korlátot jelent. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés vizsgálata döntően műszaki-technológiai illetve gazdasági elemzés alapján történik.

Fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastruktúrális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált szolgáltatási piac esetében a meglévő infrastruktúra duplikálása elsősorban gazdaságilag indokolatlan (a helyi hálózat esetében gyakorlatilag kivitelezhetetlen - a párhuzamos hálózat kiépítéséhez nincs hely, a már meglévő alépítményekbe bemenni nincs lehetőség - is lehet).

Nincs tehát olyan potenciális szolgáltató, aki a megtérülés reményében képes lenne vállalkozni egy-egy területen belül egy teljes, nyilvánosan elérhető helyhez kötött hálózat kiépítésére, amelyen a híváskezdeményezés szolgáltatást nyújtani képes. **A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a nehezen megkettőzhető infrastruktúra fölötti ellenőrzést ugyanazok a szolgáltatók gyakorolják, amelyek egyébként is közel 100%-os piaci részesedéssel bírnak.**

II.2.6. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozáscsoport

A **vertikális integráció** megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező releváns, mivel minden, előfizetőkkel rendelkező piaci szereplő vertikálisan integráltnak tekinthető, hiszen az IHM rendelet szerinti 8. piachoz tartozó szolgáltatás nyújtása szorosan kapcsolódik az előfizetői hozzáférési piacokhoz.

A **vállalkozáscsoportok vonatkozásában** az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel Zrt. a Magyar Telekom Nyrt. 100%-os tulajdonában van, ami mindkettő piaci szereplésére befolyással van. A Magyar Telekom Nyrt széleskörűen integrált vállalkozás, mivel egyidejűleg nyújtani képes a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon, bérelt vonali és szélessávú szolgáltatások mellett a nagykereskedelmi szolgáltatások teljes spektrumát is. Az Emitel Zrt. részére ez jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben.

A tulajdonosi szerkezet vizsgálata alapján a Tanács azt is megállapította, hogy egy másik volt koncessziós szolgáltatónak, a Monor Telefon Társaság Kft.-nek 1999 óta tulajdonosa a Paruse cég, amely viszont 100 %-ban a hollandiai bejegyzésű UPC (United Pan-European Communications) – Európa legnagyobb szélessávú szolgáltatója – tulajdona. A UPC a vezetékes műsorelosztási és a műholdas feltételes hozzáférési műsorelosztási piacon a Magyar Köztársaság területén is jelentős szerepet játszik előfizetői bázisa révén. Ez a Monor Telefon Társaság Kft. részére előnyt jelenthet.

További fontos változást jelent, hogy a Hungarotel Zrt. tulajdonosa, a Teledenmark A/S a HTCC útján megvásárolta az Invitel Zrt.-t, valamint a PanTel Holding Rt.-t (jelenleg Pantel Távközlési Kft.), amellyel szoros kapcsolatba került két volt koncessziós társaság az egyik legjelentősebb alternatív szolgáltatóval.

A Tanács megállapította, hogy a vertikális integráció, illetve a vállalatcsoport kialakulása mindegyik volt koncessziós szolgáltató esetén fennáll, mely hatással van a vizsgált piacon meglévő erőfölényes helyzetük fennmaradására.

II.2.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségcsökkenés.

A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.) Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

Az érintett piacokon a méretgazdaságosság azáltal érvényesül, hogy a magas fix költséget jelentő hálózatot intenzívebben használják ki a nagyobb mennyiségű szolgáltatás nyújtása esetén, melyből piaci előny származhat..

Az 5. táblázatból megállapítható, hogy az érintett piacokon döntő piaci részesedésű szolgáltatók tárgyi eszközállománya, illetve éves beruházása jelentős különbségeket mutat, tehát eltérő méretgazdaságossági hatások léteznek. Azonban az érintett piacon a Kötelezett Szolgáltatók kvázi monopolhelyezete miatt a méretgazdaságosságból származó piaci előny ebben az esetben nem értelmezhető..

A híváskezdeményezési piac vonatkozásában a Tanács megállapította, hogy a méretgazdaságosság a jelentős piaci erő megállapítása tekintetében nem releváns tényező.

II.2.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piaci előny szerzésére.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon működő szolgáltatók mindegyike ezen a téren előnyben van, hiszen ezek a szolgáltatók nyújtanak egyszerre helyhez kötött telefon, szélessávú, bérelt vonali, valamint adatátviteli szolgáltatást is (mely általánosságban nem áll fenn a nem JPE szolgáltatók esetében), ami által a közös költségek több üzletág között oszthatók fel.

II.2.9. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását.

A szolgáltatók egy része hasonló típusú infrastruktúrával rendelkezik. A többi piaci szereplő pedig mások infrastruktúráján keresztül tud tevékenykedni, melyre a törvény ad lehetőséget.

Az újabb technológiák alkalmazására (pl. VoIP) lényegében minden szereplőnek van lehetősége.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők nem végeznek, műszaki-technológiai téren – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártókra támaszkodnak

A Tanács megállapította, hogy a híváskezdeményezési piacon egyik szolgáltató sem rendelkezik a többi szolgáltatóhoz képest technológiai fölényrel, így ezen tényező nem releváns.

II.2.10. Szolgáltatási diverzifikáció

A szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat a versenytársaktól megkülönböztethető módon, pl. speciális csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnszerzésre.

A szolgáltatási diverzifikáció tényezője alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető.

A szolgáltatások diverzifikációja az érintett piacokon annyiban értelmezhető szempont, hogy bár a piacon lévő érintett szolgáltatók mindegyike közel azonos műszaki képességekkel rendelkező kapcsolóeszközöket²⁰ használ. Ezek legfeljebb csak az alkalmazott szoftverváltozatokban különbözhetnek egymástól, ami a kiegészítő szolgáltatások (supplementary services) választékában okozhat jelentéktelen különbségeket.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a szolgáltatások diverzifikációja a vizsgált piacra nem jellemző.

II.2.11. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából. A híváskezdeményezési piac kvázi monopol jellege miatt (így ebben az értelemben nem tekinthető többszereplős nagykereskedelmi piacnak) az értékesítési hálózatból eredő piaci előny nem értelmezhető.

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat a vizsgált piacon nem releváns tényező.

II.2.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átállni, ha szállító árat

²⁰ AXE, EWSD és ADS típusok, melyek egy korábbi rendszerválasztó tender keretében honosodtak meg Magyarországon és amely típusokat az új piacra lépők is használják.

emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket. A nagykereskedelmi piacon az egymással szemben álló szolgáltatók érdekérvényesítési képességét kell vizsgálni.

A híváskezdeményezési nagykereskedelmi piacon nincs az eladó és a vevő között valós alkupozíció, melyben megjelenhetne a kiegyenlítő vásárlóerő. Ennek oka e piac kvázi monopol jellegében rejlik, melyben nincs valós helyettesítési lehetőség - lásd I. 5.1. pont -, a Kötelezett Szolgáltatókon kívül más szolgáltatók igénybevétele csak elvi lehetőségként merülhet fel. Így az egymással szemben álló szolgáltatók érdekérvényesítési képessége, valamint az eltérő gazdasági erejükből következő alkupozíció igen korlátozottan jöhet létre

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacokon a kiegyenlítő vásárlóerő a jelentős piaci erő megállapítására nincs hatással.

Az érintett piacokon a Tanács a fenti kritériumok vizsgálata alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

- 1. Az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Nyrt.-t,**
- 2. A 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t,**
- 3. A 3. számú érintett piacon a Hungarotel Távközlési Zrt.-t,**
- 4. A 4. számú érintett piacon az Emitel Távközlési Zrt.-t,**
- 5. Az 5. számú érintett piacon a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.-t.**

II.3. Közös erőfölény vizsgálata:

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfölény kialakulására és a következőket állapította meg:

A meghatározott öt érintett piac mindegyikében egy-egy közel 100% potenciális piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató van. A gazdasági erőfölénnyel rendelkező szolgáltatónak nincs szüksége összefogásra másokkal, a többi kis részesedéssel bíró cég pedig még együttesen is olyan csekély erővel bír ezen a piacon, hogy együttesen sem árthatnának a domináns szolgáltatónak, ezért a kérdés vizsgálata nem látszik szükségesnek.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy közös erőfölény kialakulása az érintett piacokon fogalmilag kizárt, további vizsgálata indokolatlan.

II.4. A piaci erő átvitelének vizsgálata:

Az Eht. 53. § (2) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

- Vertikális szomszédosság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 1. és 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a hívásindításhoz szükség van valamilyen hozzáférésre. Mindegyik fenti szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

- Horizontális szomszédság: Az IHM rendelet melléklete szerinti 9. számú piaccal lehetséges, hiszen általában azonosak a partnerszolgáltatók. Mindegyik fenti szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Tekintettel arra, hogy az IHM rendelet melléklete szerinti 1. és 2. sz. piacokon a Tanács ugyanazokat a vállalkozásokat azonosította jelentős piaci erejüként, mint amelyek a tárgyi érintett piacokon döntő részesedéssel bírnak, a piaci erő átvitelének vizsgálata megerősíti ezen vállalkozások jelentős piaci erejüvé minősítését az érintett piacokon.

A Tanács a fenti elemzés alapján tehát megállapította, hogy a felsorolt szempontok különböző fontosságúak a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán, amelyek közül ezen a piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van:

1. piaci részesedés
2. nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés
3. választékgazdaságosság
4. vertikális integráció.

II.5. Az előző, DH-664-138/2005. számú határozatban kiszabott kötelezettségek hatása a kiskereskedelmi piacokra

A Tanács a nagykereskedelmi piacokon kiszabott kötelezettségek hatását a kiskereskedelmi piacokra az alábbiak szerint vizsgálta.

- (i) A kiskereskedelmi piacon a piacra lépésnek az Eht. 76. §-ban írt bejelentésen túl nincs jogi akadály.
- (ii) A piacra lépő szolgáltatóknak részben saját hálózat kiépítésével, részben nagykereskedelmi szerződéses rendszereken keresztül kell biztosítani a szükséges infrastruktúrát. Ezért a piacra lépők szempontjából a referencia-ajánlatok tartalma, és az ezen alapuló szerződéses rendszer a leginkább meghatározó elem a szabályozási környezetben. (Természetesen a piac egyéb adottságaiból (pl.: méret- és választékgazdaságossági, vásárló erő, fejlettség, stb.) származó tényezők is hatással vannak új szereplő(k) piacra lépésére, de ezen szempontok csak közvetve befolyásolhatóak a Tanács által.)
- (iii) A referenciaajánlatok rendszere 2002. közepe óta van jelen a magyar hírközlésjogi szabályozásban. A hírközlésről szóló 2001. évi XL. tv., illetve végrehajtási rendeletei jogszabályi szinten és részletesen határozták meg a referencia ajánlatok hatóság által elfogadható tartalmát, majd mindezek részben módosításra kerültek az Eht. és végrehajtási rendeletei hatálybalépésével. Az így részletesen szabályozott referencia-ajánlatok a jelenlegi piacelemzésen alapuló határozatok hatálybalépéséig maradnak hatályban.

Ezen változás, és a korábbi változások is biztosították a folyamatos átmenetet a piaci szereplők részére, jelen esetben a kötelezettség fenntartása biztosít megfelelő biztonságot a piaci szereplők számára is.

- (iv) A magyar piac – fentiekben részletezett – specifikumaiból adódik, hogy Magyarországon mindegyik volt koncessziós szolgáltató köteles referencia ajánlatot hatályban tartani. Azonkívül, hogy a referenciaajánlatok szükségszerűen valamelyest

eltérő tartalma a szabályozóra is többletterhet ró, a piaci szereplők, és különösen egy új piacra lépő esetében jelenthet gondot. Ugyanakkor mind a jogszabályi környezet, mind a szabályozó folyamatosan szem előtt tartotta, hogy a rendszerben csak és kizárólag az egyes Kötelezett Szolgáltatók körülményei által indokolt és arányos eltérések legyenek jelen, de ezzel a specifikus piaci helyzettel mint adottsággal az új belépőknek számolnia kell.

- (v) A referencia ajánlatok rendszere 2002. közepe óta fokozatosan fejlődött:
- egyre inkább a piaci igényekhez került igazításra a szolgáltatások tartalma,
 - az egyes szolgáltatások árstruktúrája és árszínvonala közelített az európai uniós átlaghoz.
- (vi) A szolgáltatások tartalmát illető legfontosabb változások az alábbiak voltak:
- a referencia ajánlatok részévé vált a helyi közvetítőválasztás érdekében nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás,
 - az Internet elterjedését segítő egyes szabályok keretében bevezetésre kerültek az Internet eléréshez jobban igazodó, közvetítőválasztásos szolgáltatások,
 - a közvetítőválasztásnál az előfizető részére rendelkezésre álló lehetőség kibővült a végződtetéses modellel, amikor az előfizető részére csak a Kötelezett Szolgáltató állít ki számlát, bár a tárgyalt híváskezdeményezési piacra ez nincs hatással.

A forgalmi szolgáltatások ellenértékének szintje az alábbi táblázat tanúsága szerint folyamatosan csökkent, és az egyszeri díjak struktúrája is egyszerűsödött, illetve mértéke csökkent.

6. táblázat: A legfontosabb nagykereskedelmi nettó forgalmi díjak változása a szolgáltatók referencia-ajánlataiban, Ft/perc

Szolgáltatás	Év	Magyar Telekom		Emitel		Invitel		Hungarotel		Monor		
		Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	Csúcs	Kedvezményes	
Híváskezdeményezés	helyi	2002	7,44	4,03	9,23	4,56	8,73	5,37	9,60	5,77	9,18	4,44
		2003	4,70	2,42	6,91	3,47	6,80	3,92	8,10	5,10	9,18	4,44
		2004	2,42	1,27	3,76	1,75	4,14	1,93	4,14	1,93	4,14	1,93
		2006	2,08	1,21	4,10	2,06	3,39	1,78	3,39	1,78	2,90	1,39
	regionális	2002	8,46	4,41								
		2003	5,87	2,87								
		2004	3,48	1,82								
		2006	2,58	1,50	5,85	2,95	4,87	2,55	4,87	2,55		
	országos	2002	10,32	7,88								
		2003	6,69	3,18								
		2004	4,87	2,56								
		2006	2,94	1,70								

Megjegyzés: A híváskezdeményezési díjak 2002-2003-ban tartalmazták az ún. hozzáférési hiányt (2 Ft/perc, a Matáv esetében 2003-ban 1 Ft/perc). Forrás: referencia-ajánlatok

Megjegyezzük azt is, hogy az ellenértékek kiszámításának alapját képező költségmodellre vonatkozó előírások tartalma tovább finomodott, illetve a korábbi gyakori modellváltással, illetve lényegi változtatásokkal szemben (pl.: előfizetői hurok esetében FDC-ről LRIC-re, aztán vissza) jelenleg hosszútávra kiszámíthatóan

minősíthető a szabályozás. Ugyancsak lényeges fejlemény, hogy a 2006-ban jóváhagyott referencia-ajánlatokban megjelentek a kisebb volt koncessziós szolgáltatók esetében is a regionális percdíjak az összekapcsolással és hozzáféréssel kapcsolatos követelmények kibővülése következtében, annak érdekében, hogy az új belépő szolgáltatók könnyebben elkezdhessék a közvetítő szolgáltatás nyújtását, mivel azok a Kötelezett Szolgáltatók hálózatát, illetve a leginkább megcélzott budapesti helyhez kötött telefonhálózatot egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is elérhetik, azaz nem szükséges már a szolgáltatás megkezdésekor helymegosztást és összekapcsolási pont kiépítését igénybe venniük minden számozási körzetben, illetve a számozási körzet minden helyi telefonközpontjában.

- (vii) A piac szempontjából további releváns tényező az előfizetők tájékozottsága, melyre vonatkozóan kiemelendő az Eht. 130. § szerinti, általános szerződési feltételek rendszere, mely valamennyi szolgáltató számára azonosan kötelező. Kiemelendő még az ehhez is kapcsolható, Eht. 67. § szerinti piacfelügyeleti tevékenység, mely a vállalt kötelezettségek ellenőrzését és kikényszerítését is biztosítja. Különösen érdemes kiemelni ezzel kapcsolatban, hogy a hatóság az általános szerződési feltételekben közzétett kiskereskedelmi árak, valamint a referencia-ajánlatokban közzétett nagykereskedelmi árak összevetésével azonnal jelzi, ha valamelyik érintett piacon árprésre utaló magatartást²¹ állapít meg.
- (viii) Az is megállapítható, hogy a korábban hivatkozott nagykereskedelmi kötelezettség rendszer alkalmas és képes a kiskereskedelmi piacon a megfelelő jelenségeket generálni, ugyanis a helyhez kötött telefon kiskereskedelmi forgalmi szolgáltatások piacain megfigyelhetőek az alábbi változások:

A nagykereskedelmi árak csökkenése elsősorban az új szolgáltatók belépését könnyítette meg, különösen a közvetítőválasztási szolgáltatások területén, amellett, hogy a kiskereskedelmi díjak kezdetben nem csökkentek szignifikáns módon. Ennek példaként a 2004. év folyamán megjelent a közvetítő (elő)választás révén igénybe vehető olyan szolgáltató, mely a piacra lépését követő egy éven belül többszáz ezres előfizetői bázist toborzott, képes volt árban versenyezni és fokozatosan kiterjeszti tevékenységét az öt volt koncessziós szolgáltató területeire is, de emellett nem elhanyagolható a volt koncessziós szolgáltatók közvetítő-választásos szerepe egymás területén. A szolgáltató által közzétett adatok szerint a fenti előfizető-számot az előbb említett szolgáltató már a Magyar Telekom és a Monor Telefon Társaság területén elérte és további nagyszámú előfizetőre számít a többi volt koncessziós területen is. A fokozódó verseny következtében a szolgáltatás előfizetői díjaiban is csökkenés figyelhető meg.

A jelen határozatban előírt, a rendelkező rész d) pontjában részletezett hozzáférési és összekapcsolási kötelezettség a (vi) pont végén leírtak szerint tovább fogja könnyíteni a közvetítőválasztási szolgáltatás igénybevételét a jogosultak számára.

Mindezek mellett a helyhez kötött piacon legnehezebben beinduló infrastruktúra alapú verseny tekintetében is kedvező változások mennek végbe a piacon, ugyanis az országosan legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatók elkezdték műsorelosztási infrastruktúráján kiskereskedelmi helyhez kötött beszédátvitelre alkalmas szolgáltatásait megajánlani.

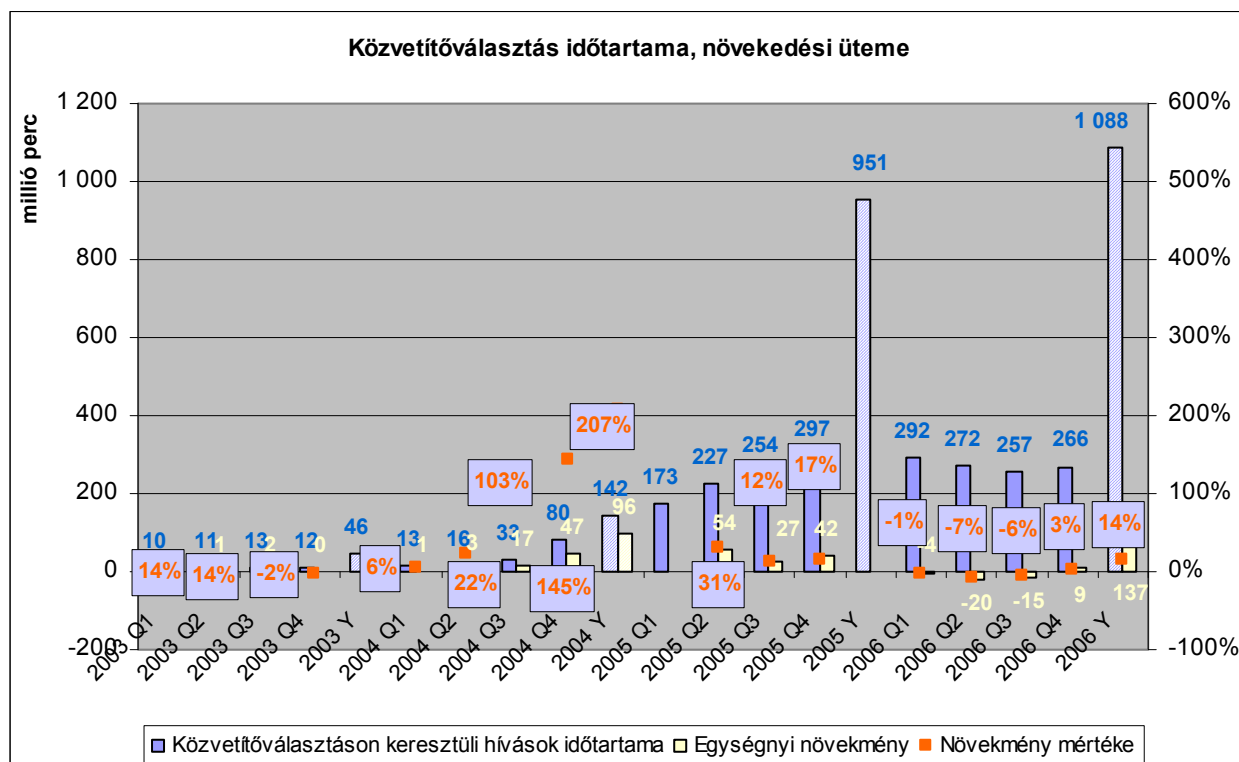
A Tanács megjegyzi, hogy a versenyt fokozza a behívókártyás forgalom is, amely nem híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevétele révén nyújtja

²¹ Eht. 67. § (3) bek.

kedvezményes – általában VoIP nemzetközi – hívások lehetőségét az előfizetőknek, azonban ezek forgalma a vizsgált időszakban messze elmaradt a közvetítéválasztás forgalmától.

A közvetítéválasztás alakulásával kapcsolatos forgalmi adatok²² konkrét elemzése (lásd: 3. ábra) azt mutatja, hogy a közvetítéválasztással lebonyolított forgalom 2004 II. negyedéve óta (mely egybeesik a TELE2 piacra lépésével) exponenciális ütemű fejlődést mutat, 2005 II. negyedévéig. 2005 III. negyedévében a közvetítéválasztással lebonyolított hívások növekedési üteme mind az előző időszak %-ban, mind abszolút értékben kifejezve megtört, de a IV. negyedévben megint jelentősen emelkedett. Ennek hátterében a szezonális jelensége áll, tekintve, hogy az elmúlt három év adatai alapján a III. negyedéves forgalom mindig a legalacsonyabb (nyári szabadságolások).

2006 I. negyedévében a forgalom 1%-al, 4 millió perccel, 2006 II. negyedévében a forgalom újabb 7%-al, 20 millió perccel csökkent az előző negyedévhez képest. 2006 III. negyedévében a közvetítéválasztással lebonyolított forgalom ismét csökken, a csökkenés mértéke 6 %, amely (15 millió perc). 2006 IV. negyedévében a forgalom 9 millió perccel emelkedett, amely 3%-os emelkedésnek felel meg. Éves szinten a forgalombővülés mértéke 14% 2005-höz viszonyítva, a növekmény 137 millió perc.

3. ábra: Közvetítéválasztás forgalma, növekedési üteme (2003-2006. év)

- (ix) Természetesen a piac folyamatos fejlődésével párhuzamosan szükséges a szabályozói környezet folyamatos kiigazítása is.

Ezen követelménynek való megfelelést a hatályos jogszabályi kereteken belül biztosítja egyrészt a piacelemzés folyamata, másrészt az annak eredményeként a piaci problémával arányos és indokolt kötelezettség határozatban, részletesen történő meghatározása.

²² Forrás: OSAP 1707/03-06 (2005 -től mind az öt inkumbens adatai szerepelnek.)

A piacelemzés által meghatározott követelmények teljesítése érdekében szükséges eljárások (pl.: határozat-tervezetek véleményezése), és különösen az ezek keretében az Eht. 36. §-ban rögzített egyeztetés az érdekeltekkel megfelelő lehetőséget biztosítanak a piaci szereplőknek a tervezett szabályozói intézkedéssel kapcsolatban észrevételeik megtételére, illetve a szabályozónak a döntés piaci igényekhez történő igazítására.

- (x) Mindezek mellett a Tanácsnak az Eht. 57. § (1) bekezdésben előírt kétévenkénti felülvizsgálati kötelezettsége, illetve a (2) bekezdésben írt – jelentős körülmény tudomásra jutása esetén történő haladéktalan intézkedési – kötelezettsége biztosítja azt is, hogy az előzőekben részletezett valószínűsíthető kedvező piaci folyamatok tényleges be nem következése esetén azonnal és hatékonyan beavatkozhasson mind kiskereskedelmi, mind nagykereskedelmi szinten.

A beavatkozás lehetőségének mérlegeléséhez információforrás a Tanács számára, hogy a kiskereskedelmi helyhez kötött hozzáférési telefonszolgáltatások piacán előírt kiskereskedelmi kötelezettség betartatása, illetve kikényszerítése során a hatóság részére rendelkezésére álló adatokból más piacokon lezajló folyamatokra nézve is megalapozott következtetések vonhatók le.

III. Kötelezettségek kirovása

III. 1. A kötelezettségek kirovásának menete, a korábbi kötelezettségek értékelése, általános célok

A Hatóság a kötelezettségek meghatározása során szem előtt tartotta az Eht. által a Hatóság számára meghatározott feladatokat²³, és az ott meghatározott általános célokat²⁴. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

A kötelezettségek kiszabása folyamán a Tanács

- először megvizsgálta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a hatóság már a vizsgált múltbeli időszakban érvényesített a vizsgált érintett piacon és megállapításokat tett arra nézve, hogy a kiszabott kötelezettségek hiányában hogyan alakult volna a verseny,
- ezt követően megvizsgálta, hogy a kiszabott kötelezettségek eredményeként bekövetkeztek-e pozitív fejlemények az érintett piacon,
- amennyiben a fejlemények pozitívak voltak, tehát a piacon elmozdulás volt megfigyelhető a hatékony verseny irányába, úgy ezen kötelezettségek fenntartását, ellenkező esetben azok megszüntetését javasolja,
- amennyiben azonban a kötelezettségek pozitív hatása nem volt elegendő, ezt megállapítja és ennek alapján a piac természetének megfelelő kötelezettségek előírását javasolja..

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi piacokon előírható kötelezettségek közül a volt koncessziós szolgáltatók vonatkozásában a korábbi jogszabályi környezetben is érvényben volt az átláthatóság, az egyenlő elbánás, a referenciaajánlat-tételi kötelezettség, a közös eszközhasználat, a költségalapúság követelménye, valamint a számviteli szétválasztás kötelezettsége.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a piacelemzés első elvégzését megelőzően jogszabályban, illetve azt követően a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt²⁵”. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- A kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása, azaz kirovása, fenntartása vagy módosítása

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta az Eht. által a hatóság számára az Eht. 9. § (2) bekezdésben meghatározott feladatokat, továbbá az

²³ Eht. 9. § (2)

²⁴ Eht. 2. §

²⁵ Eht. 52. § (1)

Eht.-ban lefektetett általános célokat²⁶. A kötelezettségek meghatározása során törekedett arra, hogy biztosítsa az *elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.*

III. 2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokon kívül a következő elveket vette figyelembe:

- a kötelezettségeknek a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás piacán uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk;
- a meghatározott kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosaknak kell lenniük²⁷;
- a meghatározott kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.

III. 3. A hatóság által kiróható kötelezettségek

Az Eht. a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon a következő kötelezettségek előírását, fenntartását vagy módosítását teszi lehetővé²⁸:

- Átláthatóság, ezen belül a hálózati szerződéseknek a hatóság számára való benyújtása, valamint referenciaajánlat készítése,
- Egyenlő elbánás
- Számviteli szétválasztás
- Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek
- A közös eszközhasználat és helymegosztás különös szabályai
- Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

A felsorolt egyedi kötelezettségeken kívül az Eht. 112-115. §-ai olyan általános kötelezettségeket határoznak meg, amelyek alkalmazása az Internet elérést biztosító jelentős piaci erejű szolgáltatóra nézve kötelező. Emellett érvényes az Eht. 116.§-ban leírt tiltás az árprés alkalmazása vonatkozásában.

III. 4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

III. 4. 1. Versenyprobléma azonosítása

III.4.1.1. A versenyprobléma: gazdasági erőfölény az érintett piacokon

A Tanács elvégezte az érintett piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra. A piacmeghatározás alapján azonosított piacokon történő piacelemzés során a Tanács megállapította, hogy mind az öt érintett piacon található egy szolgáltató, amely az adott piacon gazdasági erőfölényes helyzetben van.

Továbbá a Tanács a piac elemzése során nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, ami nyomást gyakorolhatott volna a szolgáltatókra. A fentiek alapján a Tanács megállapította,

²⁶ Eht. 2. §

²⁷ Eht. 52. § (1)

²⁸ Eht. XII. Fejezet

hogy az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatóknak – szabályozás hiányában – lehetőségük van arra, hogy az érintett piacokon tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák.

A Tanács az érintett piacokon versenyproblémaként azonosította, hogy a szolgáltatók gazdasági erőfölényben vannak, ami lehetővé teszi számukra, hogy tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák, azaz, hogy versenytorzító magatartást tanúsítsanak.

III.4.1.2. Az erőfölényből fakadó lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások

Szabályozás hiányában a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacának sajátosságaiból adódóan a piacon a gazdasági erőfölényes helyzetből, származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak. A piacon lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

III.4.1.2.1. A híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtásának megtagadása

Ezen lehetőség a hatályos jogszabályok alapján nem állhat fenn, hiszen a közvetítéválasztás igénybevételének automatikus következménye a híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtása. A közvetítéválasztás pedig az Eht. 111. §-a alapján a Tanács köteles előírni a helyhez kötött telefonhálózathoz történő előfizetői hozzáféréssel és használattal kapcsolatos, a Tanács által érintett piacként meghatározott bármely piacon JPE szolgáltató számára.

III.4.1.2.2. Árjellegű lehetséges piaci torzulások

- *túlzó árazás / keresztfinanszírozás*

A híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére törekedhet, amelynek megfelelő árszabályozás hiányában nincs akadálya. Mivel a kötelezett szolgáltató a hivatkozott Eht. 111. §-ban foglalt kötelezettsége alapján eleve nem tudja megakadályozni a híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtását, ezért szabályozás hiányában alapvetően a túlzó árazás lehet az az eszköz, amelyet a kötelezett szolgáltató arra használhat fel, hogy a versenytársak piacra történő belépését nehezítse vagy megakadályozza. A versenytársak ugyanis a híváskezdeményezés szolgáltatás igénybevételében és az ezzel összefüggő közvetítőszolgáltatás nyújtásában elsősorban úgy lehetnek akadályozva, hogy az inkumbens a híváskezdeményezés díját olyan magasan állapítja meg, hogy az alternatív szolgáltató a kiskereskedelmi termékét nem képes csak jóval magasabb áron nyújtani, mint az inkumbens. Ezáltal a híváskezdeményezéssel összefüggő díjak szabályozásának hiánya alapvetően lehetőséget teremtenek az inkumbensnek arra, hogy saját bevételeit jelentősen növelve az alternatív szolgáltatók belépését a piacra megakadályozzák. A nem költségalapú díjak lehetőséget teremtenek a híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó JPE szolgáltató számára a költségek által nem indokolt jövedelemátcsoportosításra, ami a versenyt torzítja és ellehetetleníti az optimális allokációt.

III.4.1.2.3. Nem-árjellegű lehetséges piaci torzulások

A jelen érintett piacokon lehetséges nem-árjellegű versenytorzító eszközök, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

- *az információ visszatartása*

Ennek legáltalánosabb megvalósulási módja, hogy a nagykereskedelmi piacon JPE-nek minősülő híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó szolgáltató olyan – sok esetben releváns - információkkal látja el a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, amelyeket nem juttat el annak versenytársaihoz. Az ex-ante szabályozás hiánya esetén tehát a kötelezett szolgáltató képes lehet arra, hogy a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót jelentős versenyelőnyhöz juttassa a más szolgáltatóknak el nem jutott információk révén, és ezzel végső soron piaci erejének fenntartását vagy erősítését szolgálja.

Ilyen információ lehet az egyes összekapcsolási pontok forgalmi adatai, a forgalom napi időbeli eloszlása, a helymegosztás lehetőségei és igénybevételének feltételei stb.

- *indokolatlan előírások, követelmények*

A kötelezett szolgáltató másik lehetséges eszköze lehet a versenytársak piacra történő belépésének nehezítésére vagy megakadályozására, ha eleve indokolatlan előírásokkal vagy követelményekkel nehezíti vagy akadályozza meg azt, hogy az alternatív szolgáltató a híváskezdeményezési szolgáltatást tőle igénybe vegye. Ilyen irányú ex-ante kötelezettség hiányában a kötelezett szolgáltató tehát képes lehet arra, hogy az összekapcsolás feltételeit olyan módon határozza meg, hogy azt nem vagy csak kevés alternatív szolgáltató képes teljesíteni.

Indokolatlan előírások, követelmények megállapítására elsősorban a híváskezdeményezési szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározásakor kerül sor. Gyakran alkalmazott és egyértelműen a versenyt torzító eszköz lehet a műszaki paraméterek túlzott részletezése, a szabványokban szereplő paramétereken messze túlmutató műszaki paraméterek alkalmazása, melyek technológiai eszközökkel is konzerválják a híváskezdeményezési szolgáltatást nyújtó volt koncessziós vezetékes szolgáltatók piacvezető pozícióját. (Utóbbira egyébként a hazai jogosult szolgáltatók is többször tettek panaszt.)

Ilyen indokolatlan előírás lehet az is, hogy amennyiben a jogosult szolgáltató a híváskezdeményezési szolgáltatást az általa nyújtandó közvetítő szolgáltatás érdekében kívánja igénybe venni, kénytelen legyen összekapcsolási pontot létesíteni a kötelezett minden helyi központjánál, vagy minden számozási területen akkor is, ha a kötelezett szolgáltatási területe több számozási területre terjed ki.

Az érintett piacokat megvizsgálva a Tanács megállapította, hogy a III.4.1.2. pontban ismertetett versenyt torzító hatások szabályozás híján felléphetnek a nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán. Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a versenyt torzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

III. 4. 2. Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

III. 4. 2. 1. Kötelezettségekkel szembeni elvárások

Minden, a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük²⁹. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának

III. 4. 2. 2. Kötelezettségek értékelése

Az Eht. XII. Fejezete lehetővé teszi a Tanács számára különböző kötelezettségek kirovását a jelentős piaci erejű szolgáltatókra meghatározott versenyproblémák esetén. Ezek a kötelezettségek a III. 3. pontban kerültek felsorolásra.

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során megvizsgálta a felsorolt szabályozói eszközöket abból a szempontból, hogy mennyiben alkalmasak a feltárt versenyprobléma (ti. a leírt versenytorzító magatartások lehetősége) orvoslására.

III.4.2.2.1. Átláthatóság

Az „átláthatóság” kötelezettség egyik alapvető célja, hogy a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások bizonyos feltételei és díjai az egyes társszolgáltató partnerek számára nyilvánosak, megismerhetők legyenek.

Az Eht. 102.-103. §-a szerinti átláthatóság kötelezettsége a nyilvános helyhez kötött telefonhálózathoz történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán konkrétan a híváskezdeményezési díjak és a tervezett díjváltozások, valamint a szolgáltatások igénybevételének részletes feltételeinek nyilvánosságra hozását jelentheti.

Az árak nyilvánosságra hozatala általában segíti a lehetséges versenyellenes magatartásformák átláthatóságát, továbbá előzetes tájékozódásként szolgál a szolgáltatást vásárlók számára. Jelen esetben a szabályozás a híváskezdeményezésre és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások vonatkozó árak nyilvánosságra hozatalát foglalja magában. A híváskezdeményezési díj és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások nyilvánosságra hozatalának kötelezettsége elsődleges funkciója abban mutatkozik meg, hogy mind a befektetők, mind a Kötelezett Szolgáltatók társszolgáltatói számára biztosítja a Kötelezett Szolgáltatók által nyújtott híváskezdeményezési szolgáltatás és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások aktuális nagykereskedelmi díjai megismerésének lehetőségét.

Az árak nyilvánosságra hozatalán túl az átláthatóság követelménye a hozzáféréssel kapcsolatos műszaki paraméterekre, az alkalmazott szabványokra, a hálózati topológiára is vonatkozhat.

A híváskezdeményezési piacon az átláthatóság kötelezettségébe ez utóbbi is szükségszerűen bele kell, hogy tartozzon, hiszen a Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyt létrehozni kívánó jogosult szolgáltatóknak ismerniük kell a Kötelezett szolgáltatók hálózatának alapvető tulajdonságait, ahhoz, hogy az összekapcsolás műszakilag zavarmentes legyen, továbbá, hogy saját előfizetőik részére biztonságosan és előre vállalt minőségű szolgáltatást tudjanak nyújtani. A Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltatók többsége továbbá – tekintettel arra, hogy közvetítőválasztás szolgáltatást vesznek igénybe a Kötelezett Szolgáltatóktól, és az előfizetők felé így mint közvetítő szolgáltató jelenik meg – a Kötelezett szolgáltató hálózatát is igénybe veszi az

²⁹ Eht. 52. §. (1),

előfizetői szolgáltatások nyújtásához, ezért előre vállalt, meghatározott minőségű előfizető szolgáltatások nyújtására ezen kötelezettség nélkül – amely ki kell, hogy terjedjen a hibabejelentés, hibaelhárítás és a minőségbiztosítás terén kifejtendő együttműködésre is – a jogosult szolgáltatók nem lennének képesek.

A híváskezdeményszerzési piacon tehát a verseny élénkítésének elengedhetetlen eszköze a híváskezdeményszerzési díjak és a hozzáféréssel kapcsolatos egyéb meghatározott adatok nyilvánosságra hozatala, hiszen ennek hiányában a JPE szolgáltatók potenciális versenytársai saját racionális üzleti magatartásukat – ezen belül is elsősorban az, hogy a díjak ismeretében az ország mely területén, azaz melyik hírközlési szolgáltató területén érdemes a beruházás – nem tudják megtervezni. A nyilvánosságra hozatal továbbá képes elősegíteni azon lehetségesen felmerülő nemkívánatos eseteket, hogy a Kötelezett Szolgáltató a különböző jogosult szolgáltatókkal különböző feltételek mellett vagy különböző díjakon kössön hálózati szerződéseket, előnyben részesítve vagy hátrányba hozva ezzel egyes versenytársakat a piacon.

Az átláthatóság ilyen értelemben a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, visszatarthatja továbbá a Kötelezett Szolgáltatókat a hálózati szerződések körében, a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Mind a díjak, mind a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételének feltételei körében előírt átláthatóság biztosíthatja az érintett piacra jövőben esetlegesen belépni szándékozó új szolgáltató érdekeinek érvényesülését is, melynek keretében a Kötelezett Szolgáltatók honlapján elérhető adatok alapján a nyújtott szolgáltatás igénybevételének feltételeiről tájékozódhat.

Az átláthatóság kötelezettségének része lehet az Eht. 103. §-a szerinti, a Tanács által meghatározott a tartalmi és formai előírásoknak megfelelő referencia ajánlatok publikálásának kötelezettsége is az erre Kötelezett Szolgáltatók részéről.

Az Eht. 103. § (1) bekezdése értelmében a hatóság az átláthatóság biztosítása érdekében többek között előírhatja a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű referenciaajánlat készítését, a nyilvánosságra hozandó adatok körét és a nyilvánosságra hozatal módját.

A referenciaajánlat készítésére Kötelezett Szolgáltató az átláthatóság kötelezettsége alapján a referenciaajánlatához annak hatálya alatt kötve van bármely jogosult szolgáltatóval szemben, attól hálózati szerződéseiben a jogosult szolgáltató beleegyezésével sem térhet el.

A referenciaajánlatban foglalt szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltató a jogosult részére:

- a) átlátható módon,
- b) az egyenlő elbánás elvének,
- c) az üzleti tisztesség követelményeinek megfelelően, és
- d) a nyújtott szolgáltatásoknak a jogszabály, illetve piacelemzést követően a hatóság határozata szerint, a piaci igényeknek megfelelő alapvető szolgáltatásokra bontásával köteles biztosítani.

Az Eht. 103. § (4) bekezdés d) pontja szerinti, a piaci igényeknek megfelelő alapvető szolgáltatásnak tekinti a Tanács különösen a Kötelezett Szolgáltató valamennyi előfizetőjének elérését lehetővé tevő híváskezdeményszerzési szolgáltatást.

Az átláthatóság körébe tartozó kötelezettségek a jelenleg érvényes referencia összekapcsolási ajánlattételi kötelezettség keretében is léteznek.

Az átláthatóság előírása a referenciaajánlat közzétételi kötelezettség által az említett versenyproblémából származó esetleges piactorzító magatartások közül megfelelően képes

kezelné a nem ár jellegű problémák jelentős részét, valamint az árjellegű lehetséges problémák közül a túlzó árazás magatartást.

A referenciaajánlat közzétételével – tekintettel arra, hogy az Eht. 103. § (3) bekezdése szerint annak hatálya alatt attól sem a kötelezett, sem a jogosult szolgáltató nem térhet el – ugyanis elérhető, hogy a Kötelezett Szolgáltatók az összekapcsolási jogviszonyok esetében valamennyi lényeges szerződéses ajánlati feltételt a kötelező hatósági jóváhagyás következtében úgy határozzanak meg, hogy azzal a jogosult szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul ne akadályozzák vagy nehezítsék, azaz az azonosított piaci problémát ne tartsák fenn. Az összekapcsolási jogviszony és ezen belül a híváskezdeményezés szolgáltatás esetében is azért elengedhetetlen az átláthatóság kötelezettsége körében a referenciaajánlat készítési kötelezettség kiszabása illetve fenntartása, mert az összekapcsolással járó bonyolult műszaki, közgazdasági és jogi feltételrendszer elemei közül számos elem Kötelezett Szolgáltató általi – erőfölényéből adódó – egyoldalú meghatározása önmagában alkalmas arra, hogy a piacon a versenyt nehezítse vagy ellehetetlenítse. A piaci szereplők közötti aszimmetriát az összekapcsolási jogviszonyokban ezért elsősorban a Tanács által előzetesen jóváhagyott referenciaajánlat tudja biztosítani, amely többek között a jogosult szolgáltatók jelzései alapján olyan jogi, közgazdasági és műszaki feltételrendszer egységes alkalmazását teszi kötelezővé a Kötelezett Szolgáltatók számára, amely kizárja részükről az azonosított piaci problémák fenntartását, így elsősorban az információ visszatartását, és az indokolatlan előírások, követelmények meghatározását.

Tekintettel arra, hogy a lefolytatott piacelemzés eredményeképp a DH-664-138/2005. számú határozatban azonosított öt érintett piac jelen Határozatban továbbra is érintett piacoknak minősül, illetve hogy ebben a határozatban azonosított öt jelentős piaci erejű szolgáltatót a Tanács továbbra is jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosította, illetve a versenyprobléma valamint az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások, lehetséges piaci torzulások köre sem változott, ezért továbbra is szükségesnek tartotta a híváskezdeményezéssel és Internet híváskezdeményezéssel kapcsolatos referenciaajánlat érvényességének a fenntartását.

A Tanács jelen Határozatában új referenciaajánlat készítésére nem kötelezte az I. csoportba tartozó Kötelezett Szolgáltatókat, a következő okok miatt:

- Az előző referenciaajánlatokat jóváhagyó határozatok és jelen határozat kelte között alig több, mint egy év telt el. A Tanács megítélése szerint a jelenleg hatályos referenciaajánlatok feltételrendszere a jelen Határozatban azonosított piaci problémákat megfelelően kezeli, a Tanács ezen időszak alatt nem talált olyan – akár a jogosult szolgáltatók által jelzett, akár saját maga által a jelen vagy más eljárása során észlelt – jelentős piaci körülményt, illetve nem következett be olyan jogszabályváltozás, amely indokoltá és szükségessé tette volna a Kötelezett Szolgáltatók részéről új referenciaajánlat készítését, illetve a jelenleg hatályos ajánlat feltételrendszerének – ide nem értve a szabályozott szolgáltatások díjait - jelentős megváltoztatását.
- Jelen Határozat rendelkező részének I. a) pontjában rögzített kötelezettség kiszabása továbbá úgy történt, hogy az bármikor lehetőséget kínál Tanácsnak, arra, hogy a piaci körülmények jelentős változása vagy jogszabályváltozás esetén beavatkozzon, és a Kötelezett Szolgáltatót a hatályos referenciaajánlat módosítására kötelezze, továbbá, hogy jelen Határozatban foglalt egyes referenciaajánlat módosítását is érintő kötelezettségek módosítása a referenciaajánlaton átvezetésre kerüljenek.
- Továbbá amennyiben a Tanácsnak a következő – jelen eljárás befejezésétől számított két éven belül esedékes – piacelemzési eljárásig a híváskezdeményezési piacon fennálló

verseny megítélése szempontjából olyan jelentős körülmény jutna tudomására, amely új referenciaajánlatok benyújtását igényli a Kötelezett szolgáltatók részéről, akkor az Eht. 52. §-a szerinti piacelemzési eljárást soron kívül lefolytatja.

Az Eht. 112. §-a szerint Internet szolgáltatás helyhez kötött telefonhálózaton keresztüli elérésével kapcsolatos valamely piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató köteles költségalapú díj ellenében Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás és átalánydíjas Internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás nyújtására referenciaajánlatában ajánlatot tenni ezen kötelezettség határozatban történő előírásától függetlenül.

A kötelezettség ismételt előírását a Tanács az azonosított versenyproblémával arányosnak és mindegyik jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokoltnak tekinti, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy a híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacon tényleges szerződések jöjjenek létre és a kiskereskedelmi hívás piacokra, mint nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacokon a verseny feltételei javuljanak.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel referencia összekapcsolási ajánlatot az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

III. 4.2.2.2. Számviteli szétválasztás

A számviteli szétválasztási kötelezettség előírja a Kötelezett Szolgáltató számára, hogy elkülönítetten kezelje a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi tevékenységét. A „számviteli szétválasztás” egy olyan szabályozó eszköz, amely több célt szolgál. Biztosítja a szolgáltató gazdálkodásának szabályozói szempontból való átláthatóságát, azaz átláthatóvá teszi az egyes szolgáltatásokkal (jelen esetben kiemelten a híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatással) kapcsolatos költségeket, bevételeket, ráfordításokat, a keresztfinanszírozás és az árprés ellenőrzéséhez szükséges adatokat, a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkat. Mivel a kötelezettnek tevékenységeit gazdaságilag önállóan működő üzletágakként kell a számviteli szétválasztás során kimutatni, biztosítható az egyenlő elbánás számviteli elve teljesülésének nyomon követése a nagykereskedelmi árak ismeretében és a transzferárak átláthatóvá tételével, cégen belül és cégen kívül nyújtott hasonló szolgáltatás ellenértékének vonatkozásában.

Mindezekből következően ennek a szabályozó eszköznek az alkalmazásával jelentősen befolyásolható az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató piaci viselkedése, előírásával megelőzhetőek a piaci folyamatokra kedvezőtlen szolgáltatói magatartások. Ily módon ez a kötelezettség támogatja mind az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség, mind a később említésre kerülő költségalapú árkialakítás ellenőrzését. A kötelezettség betartása ezenkívül elősegíti az árjellegű lehetséges egyéb versenyproblémák (a vizsgált piacon túlzó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését.

A teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség csak a számviteli szétválasztáson keresztül valósítható meg. A Tanács ezért szükségesnek tartja a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ismételt kirovását, azonban megállapította, hogy önmagában ennek a kötelezettségnek az alkalmazása nem elegendő a díjak költségalapú szintre való csökkentésére, illetve költségalapú szinten tartására, mivel az csak az egyes költségkategóriák osztályozását és a ráfordítások egyszerűsített ellenőrzését teszi lehetővé.

A „számviteli szétválasztás” kötelezettség pontos tartalmának meghatározásakor (lásd: I. számú melléklet) módosításra került egyrészt az elkülönítetten kimutatandó üzletágak, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése. Ennek megfelelően egyrészt az alaphálózat és a hozzáférési hálózat üzleti területei megbontásra kerültek az egyes területekhez tartozó szabályozott szolgáltatások elkülönített kimutatása révén, másrészt a kiskereskedelmi üzletág is kibővítésre került a szabályozott bérelt vonali szolgáltatások kimutatása tekintetében. Ezen változtatásokat a szabályozott területek számviteli szétválasztási kimutatásokban történő egyértelműen elkülönült megjelenítése tette szükségessé. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hitelességének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

A Tanács – tekintettel a T-Com/T-Mobile összeolvadással előállt helyzetre – az I. sz. mellékletben található módszertant kiegészítette a mobil üzletágra vonatkozó részekkel.

A Tanács megállapította, hogy a számviteli szétválasztási kötelezettség elősegíti az árjellegű lehetséges versenytorzító magatartások (túlzó árazás) kezelését, valamint az Eht. 105. § (2) bekezdésével összhangban az átlátható működéssel kapcsolatos kötelezettség, illetve az árpréstílus teljesítésének ellenőrzését, ezért ennek a kötelezettségnek az I. sz. melléklet szerinti módosított formában való fenntartása arányos és indokolt.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel számviteli szétválasztási kimutatást az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

III.4.2.2.3. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

Az Eht. lehetőséget teremt a hatóság számára arra, hogy hozzáféréssel és összekapcsolással, (valamint közös eszközhasználattal és helymegosztással) kapcsolatos kötelezettségeket írjon elő a jelentős piaci erejű szolgáltatók számára.

Ennek keretében többek között hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását, továbbá az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítását írhatja elő a Hatóság.

Ilyen kötelezettséget a hatóság különösen akkor írhat elő, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó ésszerűtlen feltételek kikötése a hatóság mérlegelése szerint megakadályozná a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezetne.

A Tanács felmérve a feltárt piaci problémát, valamint az összekapcsolási kötelezettség jellegét, arra a következtetésre jutott, hogy jelen esetben e kötelezettség további alkalmazása mindenképpen szükséges, mivel alapvetően ez által biztosítható a lehetséges versenykorlátozó magatartások közül elsőként említett híváskezdeményezési szolgáltatás megtagadásának, valamint az indokolatlan előírások, követelmények kikötésének kezelése. Ilyen indokolatlan követelmény lehet az, ha a kötelezett előírja, hogy a jogosult köteles összekapcsolási pontot létesíteni minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási körzetben, ha a kötelezett egyébként több számozási körzettel rendelkezik. Ez korlátot jelentene az új piacra lépők előtt.

Ezért a Tanács felhasználva az előző határozat kapcsán felgyűlt tapasztalatokat, a szabályozást fenntartja, azonban egyértelműbbé tétele érdekében a szövegezésben módosítást eszközölt, és a módosított szöveget a III. sz. mellékletet elhagyva, a rendelkező rész szövegében helyezte el. A módosítások lehetővé teszik a fölösleges beruházások elkerülését a jövőben.

A Tanács megállapította, hogy a Magyar Telekom az előző határozatnak a hozzáféréssel és összekapcsolással összefüggő előírását úgy hajtotta végre, hogy megszüntette regionális (korábbi szekunder) központjaiban az országos híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtását annak ellenére, hogy ezek a központok erre fel vannak készítve és az országos szolgáltatást kizárólag szolnoki központjára korlátozta, igen szigorú forgalmi korlátozással, amely korlátozás rendkívül behatárolta az új piacra lépő közvetítő szolgáltatók csatlakozási lehetőségeit. Emellett az is megfigyelhető volt, hogy a legtöbb új piacra lépő szolgáltató tevékenységét budapesti székhellyel, Budapesten vagy környékén telepített eszközökkel kívánja végezni. Ezért a Tanács előírja a Magyar Telekom részére, hogy Budapesten és legalább 3 regionális központjában állítsa vissza a korábban nyújtott országos híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtását.

A korábbi kötelezettség Magyar Telekom tekintetében ilyen módon történő kiterjesztése a Tanács álláspontja szerint indokolt és arányos az alábbi okok miatt:

- Mint ahogyan azt fentebb hangsúlyozásra került, fenti kötelezettség plusz beruházást a Magyar Telekom részéről nem igényel, hiszen a regionális központok alkalmasak arra, hogy azokon keresztül a Jogosult szolgáltató országos híváskezdeményezés szolgáltatást vegyen igénybe.
- A Magyar Telekom korábban lehetővé tette a regionális központok Jogosult szolgáltatók általi országos híváskezdeményezésre történő felhasználását, de a DH-664-138/2005. számú határozatban foglalt ún. egyponos összekapcsolás kötelezettség kiszabásával egyidejűleg a fenti lehetőséget részben megszüntette. Ez azt jelenti, hogy a DH-664-138/2005. számú határozat IV. számú mellékletében foglalt hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség alapján a korábbi hozzáféréseket ugyan nem vonhatta vissza a Magyar Telekom, de a vele újonnan összekapcsolódni kívánó Jogosult szolgáltatók részére ezt a lehetőséget már nem volt köteles biztosítani, így a kötelezettség kiterjesztése hiányában sérülhet az egyenlő elbánás elve.
- A Magyar Telekom a legnagyobb magyarországi helyhez kötött telefonszolgáltató, a számozási körzetek nagy részében jelentős piaci erővel rendelkezik. Ahhoz, hogy a piacra belépő új szolgáltató versenyképes szolgáltatást tudjon nyújtani előfizetőinek minimálisan szükséges, hogy a Magyar Telekommal történő összekapcsolást megvalósítsa. Tekintettel arra, hogy egy új belépő számára a Magyar Telekommal történő összekapcsolásnak legköltséghatékonyabb módja valószínűsíthetően az, ha az egyponos összekapcsolást veszi igénybe, de a Magyar Telekom e tekintetben szigorú forgalmi korlátokat állított fel, a Tanács megállapította, hogy a kötelezettség kibővítésének hiányában ezen forgalmi korlátok a gyakorlatban megakadályozhatják olyan új szolgáltatók piacra lépését, amelyek egyébként az egyponos összekapcsoláson keresztül versenyképes szolgáltatásokat tudnának nyújtani, de a primer körzetek nagy részében a betelepülési költségeket nem képesek megfizetni.
- A fentiekben kifejtettek miatt indokolt és arányos a kötelezettség a piacon JPE-vel rendelkező többi szolgáltató számára kiszabott kötelezettséghez viszonyítva is. A piacon JPE-vel rendelkező Magyar Telekomon kívüli szolgáltatók sokkal kevesebb számozási körzetben rendelkeznek JPE-vel, hálózatuk jóval kisebb mint a Magyar Telekomé, ezért akár egyetlen összekapcsolási ponton keresztül is képesek országos szolgáltatást nyújtani, nem beszélve arról, hogy ezen szolgáltatók hálózata eleve nem tartalmaz

regionális központokat, így számukra a fenti kötelezettség csupán plusz beruházás útján lenne teljesíthető. A Magyar Telekom ezzel szemben az általa a szolnoki központra előírt szigorú kapacitáskorlátok miatt a gyakorlatban mentesülhet az egyponos összekapcsolás kötelezettsége alól, úgy, hogy egyébként a regionális központok bevonásával a kötelezettség teljesíthető lenne. Jelen kötelezettség hiánya tehát a piacra belépni kívánó alternatív szolgáltatók számának növekedése esetén azt eredményezheti, hogy a Magyar Telekom regionális központjaiban egyébként rendelkezésre álló kapacitások ellenére az alternatív szolgáltató nem tud a piacra belépni a szolnoki központ telítettsége miatt. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a Tanács a Magyar Telekom esetében nem olyan kötelezettséget szabott ki, amelynek végrehajtása a Magyar Telekom számára komoly nehézségekbe ütközne, hiszen a DH-664-138/2005. számú határozat közlését megelőzően a Magyar Telekom önkéntesen nyújtotta feni szolgáltatást a tanács ilyen kötelezettsége hiányában is.

- A Magyar Telekom részére előírt kötelezettség indokolható az egyenlő elbánás kötelezettségével is, hiszen ha a szolgáltató saját előfizetői részére biztosítja az országos elérést bármelyik regionális központján keresztül, akkor nem aránytalan követelmény, ha ezek közül legalább négyben (beleértve Budapestet) ugyanezt biztosítja a jogosult szolgáltatók részére is.

A Tanács megállapította, hogy a hozzáférés és összekapcsolás módjának szabályozása a jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató esetén indokolt és arányos kötelezettség, kivéve a Monor Telekom Kft.-t, mivel annak földrajzi piaca csak egyetlen számozási területből áll és így rá a kötelezettség értelemszerűen nem vonatkozik.

III.4.2.2.4. Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

Az Eht. lehetővé teszi a Hatóság számára költségalapúsággal kapcsolatos kötelezettségek³⁰ előírását, amennyiben a piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárta fel és ennek következtében az érintett szolgáltatók indokolatlanul magas díjakat alkalmazhatnak. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költségelszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti. Az árszabályozás olyan szabályozói eszköz, amely közvetlenül befolyásolhatja a híváskezdeményezési és a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások díjainak szintjét.

A költségalapú (kompetitív) ár, így a jelen esetben kötelezettségként előírt költségalapú nagykereskedelmi ár (amely magában foglalja a befektetett tőke piaci kockázatnak megfelelő megtérülését is) a közgazdasági elmélet szerint megfelel annak az árnak, amely tökéletes verseny esetén hosszú távon kialakulna.

A kompetitív árszint meghatározásához nemzetközileg elismert és alkalmazott módszer a hosszú távú növekményi költségszámítás (LRIC), amely meghatározott közgazdasági alapelvekre épül. A módszertan lépéseire az Európai Közösségi dokumentumok is tartalmazznak előírásokat, ugyanakkor egy-egy országon belül a megvalósítás konkrét részleteit a nemzeti hatóságok feladata szabályozni.

A jelen Határozatban foglalt TD-LRIC költségmodell alapján kialakított és a Tanács által jóváhagyott kompetitív díj lehetővé teszi, hogy a Kötelezett Szolgáltatóval összekapcsolási jogviszonyra lépő jogosult szolgáltató olyan versenyképes áron vegyen igénybe nagykereskedelmi szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltatótól, amely egyszerre biztosítja a Kötelezett Szolgáltató felmerülő költségeinek megtérülését, és a verseny folytán a kiskereskedelmi árak valószínűsíthető csökkenését.

³⁰ Eht. XII. Fejezet 108. §, Hozzáférési irányelv 13. cikk

A fentiek alapján az árszabályozás (a jelen határozatban meghatározott más kötelezettségekkel együtt) megfelelő eszköz a feltárt piaci probléma (és az általa okozott versenytorzítás, azaz a túlzó árazás lehetősége) orvoslására.

Magyarországon az eddigi szabályozás is kötelezte a vezetékes szolgáltatókat a felülről lefelé építkező LRIC módszer (TD-LRIC) kidolgozására és ennek alkalmazásával a költségalapú hívásvégződtetési díjak meghatározására.

A Tanács megállapította, hogy az általa meghatározott TD-LRIC költségmodell alapján a Kötelezett Szolgáltatók által kialakított és a Tanács által jóváhagyott költségalapú díjak alkalmazásának kötelezettsége a híváskezdeményezési forgalmi díjak jelentős csökkenéséhez vezetett, amely a piacon költségarányos árak melletti forgalmat jelentett. Ez a szabályozói intézkedés a Tanács véleménye szerint helyes volt, értékelhető eredményeket adott, ami leginkább a közvetítőválasztás szolgáltatás kiskereskedelmi igénybevételének növekedésében tükröződik³¹ és ezt a szabályozást az érintett piacokon a híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás tekintetében továbbra is fenn kell tartani.

A Tanács ezért a híváskezdeményezési díjakat a költségalapú szintre kényszerítő árszabályozást továbbra is indokolt és arányos kötelezettségnek tekinti, mivel elősegíti hatékony és fenntartható verseny érvényesülését, ezáltal közvetve növelve a fogyasztói jólétet.

A Tanács megállapította, hogy a kötelezettség fenntartása az azonosított versenyproblémával arányosnak tekinthető és valamennyi jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokolt, mivel a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy az érintett piacokon a verseny feltételei javuljanak.

Ugyanakkor a Tanács azt is megállapította, hogy a Kötelezett Szolgáltatók számára az előző határozatban elfogadott költségszámítási modellek megfelelőek és azokat az új költségszámítások során a II. mellékletben eszközölt módosításokkal ill. aktualizálással továbbra is fel lehet használni.

Ezen módosítások egyrészt néhány módszertani pontosítás, másrészt pedig az auditálással kapcsolatos követelmények részletezése vonatkozásában kerültek megfogalmazásra. A módszertan alapvetően megegyezik a DH-664-137/2005. számú határozat rendelkező részének III. számú mellékletében szereplővel, néhány pont tekintetében azonban pontosításra került a jobb érthetőség és az egyértelműség növelése érdekében. Az auditálással kapcsolatos követelmények a kimutatások hitelességének növelése érdekében kibővítésre kerültek azon, elsősorban a műszaki nyilvántartásokból származó bemenő adatok auditálásával, amelyekről csak a szolgáltatók rendelkeznek megbízható információkkal.

Az Emitel Magyar Telekomba történő, várhatóan bekövetkező beolvadására tekintettel a Tanács a WACC-szoróra nézve külön rendelkezést tartott szükségesnek jelen határozat rendelkező rész II. mellékletében foglalt LRIC modellben.

A fentiek szerint 2008. május 31. napját követő 30 napon belül benyújtandó díjak számításának alapját a Magyar Telekom 2007. évi költségadatai fogják képezni, ezért indokolt az ezen időszaknak megfelelő WACC-szoró alkalmazása. Mivel a 2007. év adataiból számított WACC-szoró 2008. elejétől már a Tanács rendelkezésére fog állni, ezért a tőkeköltséget a fenti díjak kialakítása során ezzel a szorzóval kell kiszámítani, a felhasznált bemenő adatok konzisztenciája érdekében.

³¹ Lásd az 1. és 2. táblázatot.

A Tanács megállapította továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel TD-LRIC költségmodellt az érintett szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet.

A díjak költségalapúságának követelményét a Tanács mind az öt inkumbens szolgáltatóra egyaránt előírta azzal, hogy a rendelkező rész II. mellékletének megfelelő módosított költségszámítási modell alapján kiszámított forgalmi díjaikat – amennyiben azok eltérnek a rájuk vonatkozó DH-385-19/2006, DH-386-18/2006, DH-389-13/2006, DH-388-17/2006 illetve DH-387-18/2006 számú határozatokban jóváhagyott vagy megállapított díjaktól – referencia ajánlatuk módosítása útján kötelesek érvényesíteni.

III. 4. 3. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta az öt érintett piacon érvényesülő gazdasági erőfölény hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelt a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és kiválasztotta a feltárt versenyproblémának megfelelő (tehát indokolt) és arányos kötelezettségeket. Ennek eredményeként valamennyi jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató esetében:

- a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt *átláthatóság* kötelezettségét módosította a rendelkező részben kifejtettek szerint;
- a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt *számviteli szétválasztás* kötelezettségét módosította, úgy hogy a Kötelezett Szolgáltatóknak a számviteli szétválasztási kimutatást az I. sz. melléklet előírásai szerint kell elkészíteniük, és a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtaniuk;
- a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt *költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége* kötelezettséget módosította úgy, hogy a Kötelezett Szolgáltatóknak a költségalapú díjakat a II. sz. melléklet előírásai szerint kell kialakítaniuk, és a Tanácshoz jóváhagyásra benyújtaniuk;
- a DH-664-138/2005. számú határozatában kirótt *hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos* kötelezettségeket módosította. a rendelkező részben foglaltak szerint.

III.4.4. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

a) A jogutódlásra vonatkozó rendelkező rész II. a) pontjában foglalt általános szabályok

A Tanács jelen eljárását a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) hatálybalépését követően indította meg hivatalból.

Az Eht. 23. §-a szerint a hatóság a piaci felügyelettel és piaci szabályozással kapcsolatos eljárásokban az e törvényben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (Ket.) rendelkezései szerint jár el. Tekintettel arra, hogy a Ket. 16. §-a – a korábban hatályban volt államigazgatási eljárás általános szabályiról szóló 1957. évi IV. törvénnyel szemben – már mind az eljárás során, mind a határozat jogerőre emelkedését követő jogutódlással kapcsolatban tartalmaz előírásokat, a Tanács jelen határozat rendelkező részében szintén rögzítette a határozatban előírt illetve

módosított kötelezettségek jogutódlása esetén a kötelezett szolgáltató(k) illetve jogutója(ik) által alkalmazandó szabályokat.

A rendelkező rész II.a) pontjában foglalt szabályok előírására az alábbi okok miatt volt szükség:

- Bár a Ket. 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól, de az Eht. 52-57. §-a szerinti eljárás olyan speciális, általában kötelezettségek kiszabásával is együtt járó államigazgatási eljárás, amelyben a kötelezettségek jogutódlásáról célszerű speciálisan is rendelkezni.
- A jelen határozatban azonosított kötelezett szolgáltató körében bekövetkező jogutódlás valószínűsíthetően olyan jelentős körülmény, amely rendkívüli piacelemzési eljárásban az Eht. 57. § (3) bekezdés c) és/vagy d) pontja szerinti tartalmú határozat meghozatalát igényli. Bár az Eht. 57. §-ában foglalt rendkívüli piacelemzés esetén a Tanács haladéktalanul hoz határozatot, az Eht. 36. §-a szerinti egyeztetés, illetve az Európai Bizottság Eht. 65. §-a szerinti notifikációs eljárása ezekben az esetekben sem nélkülözhető, ezért a rendkívüli piacelemzési eljárás befejezéséig – figyelemmel a Ket. 16. §-ára szükséges rögzíteni, hogy az új határozat hatályba lépéséig a kötelezettségek jogutódlása miképp alakul.

A határozat rendelkező része –figyelemmel az eltérő jogi jellegre – külön szabályt tartalmaz egyetemes (általános) és az egyedi (ügyleti) jogutódlás esetére.

- Egyedi (ügyleti) jogutódlás esetén – figyelemmel a Ket. 16. §-ában foglalt rendelkezésre – az ügyleti jogutódo(ka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, az azt kirovó határozatban meghatározott tartalommal. Az ügyleti jogutódlás esetén tehát a jogutód valamennyi – jelen határozatban kiszabott, kötelezett szolgáltatót terhelő – kötelezettséget a határozatban foglaltak szerinti tartalommal köteles továbbra is jogfolytonosan teljesíteni.
- Egyetemes (általános) jogutódlás eseteit a gazdasági társaságokról szóló 2004. évi IV. törvény (a továbbiakban: **Gt.**) határozza meg. Tekintettel arra, hogy a Tanácsnak a felek magánjogi viszonyaiba történő beavatkozásra – így a Gt. szerinti jogutódlási formák (társasági formaváltás, egyesülés, szétválás) eseteinek külön vizsgálatára – nincs hatásköre, ezért a Tanács csak a Ket. 16. §-a által is szabályozott általános jogutódlás esetére általánosságban és csak a határozattal érintett kötelezettségekre vonatkozóan rendezte a jogutódlás kérdését. Az Eht.-ben szabályozott, a Tanács által kiszabható kötelezettségek egyrészt önmagukban is változatos képet mutatnak aszerint, hogy azok miképpen terhelik a kötelezett szolgáltatókat, másrészt az Eht. hatálybalépését követően már a Tanács határozza meg a jelentős piaci erejű szolgáltatókat terhelő kötelezettségek pontos tartalmát, ezért az általános jogutódlás esetére előírt rendelkezés szerint a jelentős piaci erejű szolgáltatót jelen határozat alapján terhelő kötelezettség annak határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva fogja terhelni a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t. Ebből következően mindig a jogutódlás konkrét esetében állapítható meg az, hogy a jogutódot miképpen terhelik a korábbi kötelezettségek, figyelembe véve azt, hogy a Ket. 16. §-a értelmében a kötelezett szolgáltató jogutódja nem mentesülhet a kötelezett szolgáltatót korábban jelen határozat alapján terhelő kötelezettségek alól.

b) Az Emitel Magyar Telekomba történő beolvadására vonatkozó szabályok

Az egyedi és az általános jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok előírásán túlmenően a Tanács a jelen határozat rendelkező részében részletesen meghatározta a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén alkalmazandó szabályokat, az alábbi indokokra tekintettel.

A Magyar Telekom honlapján tájékoztatást adott, hogy a rendkívüli közgyűlés döntött az Emitelnek a Magyar Telekomba történő beolvadásáról és a beolvadás cégbirósági bejegyzésének várható időpontjáról. A Gt. 74.§ (6) bekezdése alapján a társaság legfőbb szerve a gazdasági társaság átalakulásáról véglegesen döntő ülésén meghatározhatja azt az időpontot, amikor az átalakuláshoz fűződő joghatások beállnak. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 57.§ (2) bekezdése alapján pedig abban az esetben, ha az átalakuló társaság az átalakulás időpontját meghatározza, az átalakulás nem a cégbejegyzés napjával, hanem a cég által megadott napon következik be. A Gt. és a Ctv. idézett szakaszai alapján tehát a Magyar Telekom és az Emitel egyesülésének joghatásai a Magyar Telekom által a beolvadás bejegyzésének időpontjaként meghatározott napon nagy valószínűséggel beállnak. A Tanács, figyelembe véve a Magyar Telekom honlapján található nyilvános információkat, valamint azt, hogy a Magyar Telekom és az Emitel egyesülését követően a jogutód kötelezett szolgáltatót terhelő, a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek egyértelmű, átlátható és mihamarabbi rendezése nemcsak az egyesüléssel érintett szolgáltatók, hanem valamennyi piaci szereplő érdeke, a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint meghatározta, hogy az egyes kötelezettségek a Magyar Telekom és az Emitel egyesülése folytán bekövetkező jogutódlás esetén miként terhelik a jogutód társaságot.

A Tanács méltányosnak tartotta, hogy a Magyar Telekom., mint jogutód az „átláthatóság” kötelezettség teljesítése körében a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakban az általa benyújtott egyetlen módosított referenciaajánlaton belül az egyes földrajzi területek és hálózatok tekintetében különbséget tehesen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. Mivel a Magyar Telekomot és az Emitelt eltérő kötelezettség terheli „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében, és az egyik jogelődöt terhelő szigorúbb kötelezettség műszaki okok miatt a másik jogelőd hálózatában nyilvánvalóan nem alkalmazható azonnal, ezért a Tanács indokoltan látta átmeneti idő biztosítását a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” körében kiszabott konkrét kötelezettségek tekintetében is. A fentiekben leírtakra tekintettel az „átláthatóság” kötelezettség körében kirótt, a rendelkező részben meghatározott esetben a Kötelezett Szolgáltatót terhelő referenciaajánlat-módosítási kötelezettség és a rendelkező részben foglaltak szerint módosított „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” teljesítésére vonatkozóan a Tanács a rendelkező részben meghatározott átmeneti időszakra nézve a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint különbséget tegyen attól függően, hogy az egyesülést megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott.

A „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében kiszabott konkrét kötelezettség esetében, mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a fentiekkel összhangban a Tanács a Magyar Telekom részére lehetőséget biztosított arra, hogy ezen kötelezettségek teljesítése során a rendelkező részben leírtak szerint az átmeneti időszakban különbséget tegyen attól függően, hogy az integrációt megelőzően az adott földrajzi terület vagy hálózat melyik jogelőd területéhez vagy hálózatához tartozott. A Magyar Telekom ennek megfelelően az átmeneti időszakban az egyes földrajzi területekre és

hálózatokra külön díjakat számolhat, majd a 2008. június 30-ig benyújtandó egységes referenciaajánlat előterjesztésével egyidejűleg lesz köteles az egységes költségmodellt is jóváhagyásra benyújtani a Tanácshoz.

A Tanács ugyanakkor méltányosnak látta a Magyar Telekom számára biztosítani, hogy választása szerint az átmeneti időszakban az egyesülést megelőző Emitel földrajzi területek vagy hálózat vonatkozásában a Magyar Telekom jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján lefolytatott jóváhagyási eljárásban jóváhagyott vagy megállapított díjaiból a rendelkező részben meghatározott százalékos különbség alkalmazásával számított korrigált díjat alkalmazza. Mivel a költségalapú díjak jóváhagyás céljából történő benyújtására és alkalmazására vonatkozó kötelezettség illeszkedik a referenciaajánlat-benyújtási kötelezettséghez, a Tanács indokoltnak látta, hogy a „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség tekintetében az átmeneti időszakot az „átláthatóság” kötelezettség vonatkozásában meghatározott átmeneti időszakhoz igazodva határozza meg.

A Tanács a fentiekben leírtakra tekintettel, valamint figyelembe véve az egyesülő társaságok integrációjának időigényességét, valamint a kirótt kötelezettségek jellegét, a kötelezettségek teljesítése körében az átmeneti időszak biztosítását méltányosságból szükségesnek tartotta. Figyelembe véve a Magyar Telekomnak, mint jogutód társaságnak a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben foglalt, éves beszámoló készítésére, letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettsége áll fenn és ezek teljesítésére a törvény határidőt írt elő, a Tanács az átmeneti időszakot ezen törvény által előírt határidőben tartotta méltányosnak megállapítani. A Tanács így arra kötelezte a Magyar Telekomot, hogy az átmeneti időszak lejártát követően, 2008. május 31-étől számított 30 napon belül nyújtsa be a Tanácsnak jóváhagyás végett a rendelkező részben foglaltak szerint új referenciaajánlatát és a jelen határozatban meghatározott költségszámítási módszertannal kialakított költségalapú díjakat.

Tekintettel arra, hogy a jogutód Magyar Telekom a jelen határozat rendelkező részében az egyesülő társaságokra kirótt „számviteli szétválasztás” kötelezettség alapján a 2007. évre vonatkozó számviteli szétválasztási kimutatást - az Eht. 62.§ (1) bekezdésével összhangban - 2008. június 30-ig köteles benyújtani, a Tanács nem látta indokoltnak e kötelezettség teljesítése körében átmeneti időszakra vonatkozó szabályok megalkotását. A Magyar Telekom, mint jogutód társaság által a fenti határidőre teljesítendő, a számviteli szétválasztási kimutatás benyújtására vonatkozó kötelezettséget a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint, a Gt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel pontosította. A Gt. 87.§ (2) bekezdése alapján az átalakulással létrejövő gazdasági társaság cégbejegyzését követő kilencven napon belül mind a jogelőd gazdasági társaságra, mind a jogutód gazdasági társaságra vonatkozóan a cégbejegyzés napjával, illetve a társaság által az átalakulás időpontjaként a Gt. fentiekben hivatkozott 74.§ (6) bekezdésével összhangban meghatározott nappal végleges vagyonszámvetést kell készíteni. A Gt. által megállapított kötelezettségre tekintettel a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint úgy határozott, hogy a beolvadást követően a Magyar Telekom úgy köteles a számviteli kimutatást benyújtani, hogy egyrészt az átalakítási vagyonszámvetés fordulónapjáig beadja a beolvadással megszűnt Emitel Zrt. kimutatását, másrészt pedig egy egységes beadványban beadja a Magyar Telekom Nyrt. az átalakítási vagyonszámvetésének fordulónapja előtti és utáni kimutatását is.

Amennyiben a fenti beolvadás a határozat közzétételét megelőzően megvalósul, akkor a tanács piacazonosításra vonatkozó határozati rendelkezéseket és indoklásokat a tényállapotoknak megfelelően korrigálni fogja.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A tárgybani hatósági eljárásban a Tanács a GVH-val való együttműködést több lépcsőben valósította meg, az alábbiak szerint:

1./ A Tanács 2005 július 15-én megküldte a GVH részére a szolgáltatók részére továbbítandó adatlapok tervezeteit véleményezés céljából. A beérkezett írásbeli észrevételek nagy részét elfogadva a kérdőívek kiegészítésre kerültek, illetve a javasolt adattartalomnak megfelelően új kérdőívek szerkesztésére is sor került. A GVH az át nem vezetett javaslatok esetében e döntés okáról is részletes írásbeli és szóbeli tájékoztatást kapott.

2./ A Tanács folyamatosan tájékoztatta a GVH-t a tárgybani kötelező hatósági eljárás közbenső eredményeiről és a határozat-tervezet szövegét előzetesen több alkalommal egyeztetette a GVH képviselőivel.

3./ A GVH a tárgybani határozattervezet nyilvánosságra hozatalát követően szakmai álláspontját megküldte a Tanács részére, amelyben felvetett kérdéseket és a Tanács azokra adott válaszát az alábbiakban közöljük:

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelekben felvetett kérdések rövidítve vannak közölve. A Tanács válaszai a szolgáltatók vonatkozó észrevételei után, szövegdozban vannak beszúrva.

D. fejezet

Notifikációs eljárás eredménye

Budapest, 2007.

P.H.

A határozatot kapják:

1. **Emitel Távközlési Zrt.**
6722 SZEGED Tisza L. krt. 41.
2. **Hungarotel Távközlési Zrt.**
1113 BUDAPEST Boeszkai-út 134-146.
3. **Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.**
2040 BUDAÖRS Puskás Tivadar u. 8-10
4. **Magyar Telekom Nyrt.**
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
5. **Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.**
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
6. **Irattár**